

KI AZ EGÉSZSÉGES?

GONDOLATOK,
ÉRTELMEZÉSEK AZ
„ÁLOMTURNÉ” FILM
KAPCSÁN

Hallgatói jegyzet –
hallgatóktól – 2021

PÉCS, 2021.

PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet
Orvosi szociológia

ISBN 978-963-429-704-8 (pdf)

Kiadja: Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar
Magatartástudományi Intézet

2021. július

Szerkesztők:

Prof. Dr. Füzesi Zsuzsanna

Polecsák Mária

A kiadványt tervezte és szerkesztette: Polecsák Mária

Fotók forrása: Google, Pixabay, Freepik, Unsplash

Bevezető

Kedves Olvasó!

Az idén második alkalommal kerül sor e kiadvány megszerkesztésére. Először 2020 tavaszán kaptak szokatlan feladatot a PTE ÁOK másodéves hallgatói az Orvosi Szociológia tantárgy keretében, az „Egészség – szociológiai értelemben vett – fogalmáról” elhangzott előadást követően. Az „Álomturné”* című film otthoni, és önkéntes megnézését követően egy esszében fogalmazhatták meg azokat az érzéseket, gondolatokat, melyek egyrészt a film megtekintése során felmerültek bennük, másrészt, ahogy ezt követően gondolták át és értelmezték újra az egészség fogalmát. Nem számítottam rá, hogy olyan mélységű írások szülessenek, amelyeket a 2020-ban összegyűjtött kötetben megtalálhat az olvasó: <https://aok.pte.hu/hu/hirek/hir/12443>

Akkor nem tudtam eldönteni, hogy a különleges év vagy a különleges hallgatók hoztak létre egy különlegesnek tekinthető alkotást. Reméltem, hogy az orvostanhallgatóink minden évfolyamon valóban különlegesek és ez a kísérlet megismételhető.

Íme e megismételt kísérlet eredménye! Engem a 2021. évfolyam hallgatóinak írásai is megérintettek, felemeltek.

Kedves Hallgató Kollégák!

Nem írhatok mást, mint az elődeiknek. Köszönöm a sok értékes, gyakran a személyes élményeket is megosztó írásművet, az azokban megfogalmazódó gondolatokat**. Biztos vagyok abban, hogy ezzel önmaguknak és másoknak is segítenek. Önmaguknak abban, hogy gondolkoznak saját érzéseikről, fejlesztik önismeretüket, s ezzel jobb orvosokká válnak. Másoknak azzal, hogy megmutatják, képesek felelősséget vállalni a saját tanulásukért, fejlődésükért.

Köszönöm, hogy Partnereim voltak ebben a tanulási-tanítási folyamatban.

2021. július

Dr. Füzesi Zsuzsanna
egyetemi tanár
Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar
Magatartástudományi Intézet

* Álomturné, 2005. Dokumentumfilm. Szerkesztő: Gáspár Judit, rendező: Szekeres Csaba.

** Az írások tartalmán, szóhasználatán nem változtattunk, függetlenül attól, hogy azokkal egyetértünk vagy sem.

Teljesen őszintén, szkeptikusan álltam hozzá a filmhez. Alapvetően nem vagyok egy türelmes ember, ezt szeretném fejleszteni, mivel tudom, hogy mentális visszamaradottsággal rendelkező emberekkel bármikor találkozhatok életem során. A film igazán meglepett, teljesen eltért a megszokott hollywoodi filmekről, jó értelemben véve. Rávilágított arra a tényre, hogy a hasonló emberek mennyire el vannak zárva a társadalomtól, ezáltal kialakítva a sajátjukat. Ami sajnálatos, hiszen így egyik oldal se tudja megismerni a másikat. Továbbá érdekes volt látni, ahogy az orvosi státuszt az egyik szereplő magáévá tette, mivel ő kiskorától kezdve valószínűleg sorra járta a kórházakat, a többiekkel együtt. Ami számomra a legnagyobb pozitív csalódást jelentette, hogy a film bemutatta, mennyivel többet várnak el az élettől az otthon lakói. Nagyon sok film foglalkozott már értelmi visszamaradottsággal rendelkező emberekkel, azonban azok, leginkább arra fókuszáltak, hogy a mindennapi tevékenységeikért dicsérték a főszereplőket. Lehet, hogy csak számomra, de nekem ez mindig is rossz „utóíz” hagyott maga után. Azt sugallták azok a filmek, hogy nekik az alap minimummal be kellene érniük, és meg kellene elégedniük. Azonban ez a film bemutatta, hogy ugyan máshogy, mint a nagy átlag, de ők is akarnak és elérnek dolgokat, amit igazán üdítő volt látni.

Belegondolva az egészségbe, nekem az jutott eszembe, hogy mennyire alpnak gondolunk mások számára teljesen idegen dolgot. Például a film szereplőinek az, hogy elmenjenek egyedül a boltba, vagy elvégezzenek egy egyetemet, nagy valószínűséggel elérhetetlen, mi mégis alapként

tekintünk rájuk. Másrészt pedig, a bentlakók közül nagyon sokan rendelkeztek Down-szindrómával, ami köztudottan, nagyon sok egyéb szervi rendellenességgel párosul. Nekik ezekkel a gondokkal már kis koruktól kezdve foglalkozniuk kell, orvosokhoz kell járniuk. Ez olyan emberek számára, akik teljesen egészségesek (ilyen ember ugyan nagyon kevés van, inkább csak tünetmentes) szinte felfoghatatlan, hiszen sokan az éves laborra vagy fogászati ellenőrzésre sem „pazarolnak” időt és energiát, pedig tudják nagyon jól, hogy mennyire fontos. A filmben még az tetszett igazán, hogy az „orvost” leginkább lelki problémákkal keresték fel, ami felhívta a figyelmemet arra, hogy manapság

milyen kevés időt is tölt az ember valójában a saját mentális és szociális egészségével. Pedig köztudott, hogy a lelki problémák gyakran csorbítják a fizikális egészséget.

Következtetésképpen, a film nagyon jól bemutatta, hogy mennyivel több van az átlagember által túlzottan féltett emberekben, még ha ez a jóindulatból is fakad. Valamint, azt is bemutatta, hogy mások számára mennyire mást jelent az egészség, mivel lehet, hogy mi őket betegnek vagy sérültnek látjuk, ők magukat a legkevésbé sem.

Köszönöm szépen, hogy el tetszett olvasni a fogalmazásomat. Remélem nem használtam semmilyen degradáló kifejezést, mivel nem állt szándékomban, azonban ebben a témában még nem vagyok igazán jártas, tehát előfordulhat, hogy akaratom ellenére rossz kifejezést írtam. ☺

Al Banna Nibal

Az egészség fogalma kapcsán, először vitatkoznék a WHO által kiadott definícióval. Ugye a WHO szerint az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota, és nem csupán a betegség hiánya. A film előtt én úgy gondoltam az egészségre, mint amihez elengedhetetlen a testi jóllét, viszont a lelki és szociális jóllét ehhez csak hozzátesznek, hogy javuljon az életminőségünk. Most, a filmet nézve, egy kicsit megváltozott a véleményem erről. Azt továbbra is fenntartom, hogy a testi állapotnak döntő szerepe van, viszont már a lelki és szociális jóllétet is ugyanarra a szintre emelném. Sajnos emiatt továbbra se tudom a filmben szereplő embereket a teljesen egészséges kategóriába sorolni. Bár szociálisan akár még jobb állapotban és környezetben vannak, mint sokan mások a világban, valamint a lelki állapotukra se tudok rosszabbat mondani, mint mondjuk a magaméra vagy bárkiére, akit ismerek, mert szinte ugyanazok foglalkoztatják őket, mint bármelyikünket. Ugyanúgy az élet kisebb nagyobb dolgain gondolkodnak vagy aggódnak. Például még a film első felében, amikor Tomi elment az orvoshoz, az az egy problémája volt, hogy nem történik semmi. Ez a mostani helyzetben kifejezetten jellemző lehet akárkire. Mindannyian be vagyunk zárva, nem mehetünk el egy moziba vagy egy étterembe, találkozni a barátainkkal. Természetesen ez minket is megvisel, nem csak őt. Egy másik alkalommal, amikor Bálint ment az orvoshoz, ő azt mondta, hogy az a baja, hogy szomorú, mert nem sikerült a koncert. Nekik a koncert volt aktuálisan a fontos dolog az életükben. Ha nekem nem sikerül mondjuk egy vizsga, akkor szerintem én még szomorúbb lettem volna, mint amilyenek Bálint látszott a felvételen. Az is meglepő volt, hogy még a diéta is szóba jött egyiküknél, pedig sose gondoltam volna, hogy ők a testi kinézetük miatt aggódnának. Egyetlen egy dolog miatt mondom mégis azt, hogy szerintem nem tartoznak az egészségesek csoportjába, mégpedig, hogy a testi adottságaik miatt nem tudnak teljesen egyedül, függetlenül élni. Szükségük van valakire, aki szinte folyamatosan mellettük van. Ez lehet akár a többi társuk is, bár valószínűleg akkor is kell melléjük egy ápoló vagy szociális munkás.

Mikor elkezdtem nézni a filmet, az elején arra gondoltam, hogy csak legyek túl rajta. Viszont egyszer csak az egyik szereplő ismerős lett, és ez izgatott, hogy vajon honnan ismerhetem. Amikor később kiderült, hogy az együttes, amit megalapítottak a Nemadomfel együttes, eszembe jutott, hogy egyszer az általános iskolában eljöttek hozzánk, és egy kis koncertet tartottak nekünk. Már akkor is meglepő volt, hogy ilyen betegséggel mennyire jól tudták előadni a dalaikat. Így utólag is szinte hihetetlennek tartom, hogy képesek voltak megalapítani egy együttest, és ilyen hosszú ideig megmaradni.

Még két dolgot emelnék ki, ami meglepően hatott rám. Az egyik, hogy az orvos, aki kérdezgette a többiek a bajaikról, jobban bánt a többiekkel, mint sok valódi orvos a páciensekkel. Figyelembe vette a többiek érzéseit, érdeklődött, hogy hogyan érzik magukat, és meghallgatta a válaszaikat még akkor is, amikor valaki más beleszólt, hogy nem kellene. Végül az utolsó dolog, amire szintén nem gondoltam volna, hogy ugyanúgy érdeklődnek a másik nem iránt, mint mások. Eddig azt hittem, hogy akinek ilyen betegsége van, az általában nem érdeklődik ilyen szinten mások iránt. Amit még kiemelnék ebből, hogy a férfiak a nők iránt érdeklődtek és fordítva. Ebből is látszik, hogy az ember nem úgy lett megteremtve, hogy a saját neméhez vonzódjon. Ezt sajnos sokaknak el kéne tanulniuk a mostani világban.

Anonim

Eleinte kicsit furcsának gondoltam a szereplőket, mint ahogy szerintem sokan mások is, hiszen nem minden nap lát az „átlagos ember” ilyen karakterisztikájú embereket. Szerintem az ilyen betegséggel született embereket mássá teszi egészségi állapotuk, de egyáltalán nem rossz értelemben, inkább a lehető legkülönlegesebbé teszi őket.

A zene láthatóan (valamint hallhatóan) hatalmas szerepet tölt be az életükben, akár csak bárki másnak. Én nagyon szeretem a retro magyar zenét. A film nézése közben is szinte már velük együtt énekeltem, teljesen elrepített a nosztalgia világába, elfeledve a mostani gondokat, nehézségeket. Újra az évekkel ezelőtti lánynak éreztem magam, aki nyáron, úton az egész családdal, a magyar válogatás CD-t hallgatva, együtt énekeltek.

A WHO szerint az egészség a teljes testi-lelki és szociális jóllét állapota. Ha eszerint tekintek a szereplőkre, akkor nem nevezhetem teljesen egészségesnek őket. Szociálisan például nem tudnak ugyanúgy alkalmazkodni, mint ahogy a mai szociális életben elvárás, testileg pedig néhányan korlátozva is vannak. De én mégis azt mondanám rájuk, hogy egészségesek, olyan szempontból, hogy külső hatásokra ugyanúgy reagálnak, mint mindenki más, például a zenét egyfajta menedékként élék meg, ha tehetik, énekelnek, és ez a mai társadalomra ugyanannyira igaz, főként a fiatalokra. Valamint, ha a mentális és lelki egészségüket nézem, akkor sokkal jobb állapotban vannak, mint a legtöbb mai tinédzser/fiatal felnőtt, tehát a velem egy korosztályúak. Sajnos mi nagyon sokat aggódunk,

stresszelünk, legtöbbször nagyon depresszívek is vagyunk.

Nekem a film megmutatta, hogy nem kellene ennyit aggódnom a jövőn, amit sajnos egyáltalán nem tudok kikerülni. A kedvenc jelenetem a filmből, amikor az egyik szereplő, orvosként egyesével viziteket tart, és megkérdezi, hogy kinek mi a panasza, mire az egyikük azt mondta, hogy az a problémája, hogy nem történik semmi, és hogy csináljanak zenekart. Szerintem ez egy csodálatos dolog volt. Azért gondolom így, mert, ha megkérdezzük egy „egészséges embert”, pontosabban, ha az orvos kérdezi meg, hogy mi a baja, egyből elkezd sorolni a panaszait, fájdalmait, és csak azt lehet hallani, mi az, ami az egészségestől eltérően működik. Kellő iróniával persze, de ezek szerint a társadalom (valamint a WHO) által egészségesnek tartott ember csak arról tud ilyenkor beszélni, hogy milyen rendellenes dolog történik a testében, ezzel teljesen ellentétben az általunk nem egészségesnek gondolt ember pedig, amikor eljönne a panaszkodás ideje, akkor nem saját magáról kesereg, hanem csak arról, hogy nem tud a barátaival mit csinálni, ezért kitalálta a zenekar ötletét is.

A legvégére, én úgy éreztem, hogy ez a kis csapat, vagy akár családnak is nevezhető társaság sokkal összetartóbb, mint a mai emberek, sokkal őszintébbek a szándékaik, és talán boldogabbnak is tűnnek. Szóval, szerintem eléggé vitatható, hogy kinek mi az egészség fogalma.

Benák Anna

A cím alapján nem emlékeztem, de amint megláttam az első jelenetet, rájöttem, hogy én ezt a filmet középiskolában valamelyik óra keretében már láttam. Izgatott lettem, mert kíváncsi voltam, hogy mennyivel különböző perspektívával fogom nézni a történetet így, hogy azért már több tudásom van a betegségről, kapcsolatba kerültem, dolgoztam már beteg emberekkel. Az első érzelmeim már emlékek alapján jöttek, ami ugyanaz volt, mint évekkel ezelőtt: sztereotipikus, úgymond „sajnálat”, hogy ezek az emberek nem kaphatták meg a lehetőséget, az esélyt egy normális életre. De ahogy haladt előre a film, illetve tértek vissza az emlékeim, elgondolkodtam, hogy helyes-e így ez a kifejezés, hogy nem lehet „normális” életük. Minél több betegséggel találkozom itt az egyetemen, illetve ahogy megismerem, hogy hogyan lehet ezekkel együtt élni, kezdek egyre inkább megbizonyosodni arról, hogy a „normál” az egyik legviszonylagosabb, legváltozékonyabb fogalom a világon.

A filmben Down-szindrómások csoportjának, szinte egy kis családnak az életébe tekinthettünk be. Szerintem lenyűgöző, hogy lehetőségük van ilyen közösségekben élni, nem izoláltan, magányosan, olyan emberek között, akik teljesen sosem fogják megérteni a helyzetüket. Tisztában vannak a másik helyzetével, egymásnak támaszt nyújtanak, mint például, amikor egyikük megfogta a másik kezét, miközben ő beszélt, de csak nehezen. Majdnem az egész filmnek vidám a hangulata, annak ellenére, hogy „beteg” emberekről szól, nem az önsajnálat jellemzi. Látszik, hogy mindenki ismer mindenkit, megvan mindenkinek a saját szerepe a társadalmukban, előszeretettel kifestik egymást, szó sincs arról, hogy ők a szindrómájuk miatt kevesebbnek éreznék magukat, látnák a másikat, ami szerintem így lenne helyes minden esetben. A betegségünk nem határozhatja meg, hogy kik vagyunk, mert ha ezt megengedjük, akkor elveszíthetjük önmagunkat, életkedvünket, személyiségünk teljesen megváltozhat.

A film egy nagyon jó példa erre, hogy bármilyen egészségügyi helyzetbe is kerülünk, nem szabad feladni, bármennyire is nehéz, meg kell próbálni a pozitív oldalt megtalálni, élvezni az élet apró örömeit, boldogságforrásokat találni, nem hagyni, hogy a betegség beárnyékolja a jó dolgokat is. Ez volt látható a szereplőkön is, amikor megtudták, hogy tengerpartra mehetnek nyaralni, illetve, amit jó volt látni, hogy nagyon sokat zenéltek. Az együttesük neve is „Nemadomfel”, a mindennapjaik részévé teszi ezt a hozzáállást. Személy szerint nagyon jól tudtam azonosulni azzal, hogy a zenélés, a zenehallgatás az egyik legjobb örömforrás, kifejezőeszköz, egy menedék.

A film szereplői, hivatalosan nem egészségesek, mert egy fejlődési rendellenességgel járó betegségük van. Ennek ellenére mégis találkozunk mindennapjainkban olyan emberekkel, akik nem szenvednek semmilyen betegségben, mégsem érzik magukat messze annyira sem jól, mint a film Down-szindrómásai. Akkor mit is jelent pontosan, hogy valaki egészséges? Ennek a szónak az értelmezését a „normálhoz” hasonlíthatom. Van egy tágabb értelmezés, ami a többség által elfogadott: az egészséges, aki nem szenved semmilyen betegségben, jól érzi magát a bőrén, testileg-lelkileg jól van. De akkor ez azt jelentené, hogy ha valakinek bármilyen baja van, legyen az csak egy kis testi eltérés, akkor ő már nem lehet teljesen „egészséges”? Szerintem az egészség egy változó fogalom, amit mindig az adott állapotunkhoz, körülményeinkhez mérünk, és fogunk mérni életünk során. Attól még, hogy valakinek papírja van arról, hogy valamilyen betegségben szenved, ő még ugyanúgy lehet ugyanannyira teljes, egészséges ember, mint az olyan „egészséges” ember, akinek nincs semmilyen elváltozása. Mindig a személyes hozzáállásunk lesz a legmeghatározóbb tényező, az, hogy boldognak, teljesnek, jól tudjuk érezni magunkat az adott helyzetünkben, és azt el is tudjuk fogadni, mint a filmben látott emberek.

Bognár Klaudia

Mivel erről a filmről a kurzus keretein belül hallottam először, úgy gondoltam, hogy nem keresek rá mielőtt megnézem, hogy ne legyen semmi előítéletem és ne befolyásoljanak mások gondolatai sem.

A nyári ápolástan gyakorlaton találkoztam életemben először Down-szindrómás emberrel, aki nagyon kedves volt hozzám, kérdezgetett különböző dolgokról. Ez az élmény segített abban, hogy a társadalom előítéleteit levetkőzve álljak hozzá a fogyatékkal élő emberekhez, nyitott legyek a témával kapcsolatban.

A film elején volt bennem egy kis szorongás, hogy lesz egy olyan jelenet, amikor a szereplőket bántás, ítélkezés éri kívülállók által, de szerencsére erre nem került sor. Érdekes volt belelátni a világukba, és abba, hogy miként értékeli saját helyzetüket. Az, hogy az orvost is Down-szindrómás játszotta, nagyon tetszett.

Melegséggel töltötte el a szívem, hogy a csoport tagjai meghallgattak mindenkit, aki szólni szeretett volna, támogatták egymást. Ez sajnos sokszor hiányzik a mindennapokból. Jó volt, hogy a rosszindulat vagy egyéb emberi gonoszságok nem jelentek meg, hiszen nem is ez az üzenet lényege.

Koncerteket, zenekarokat látva mindig az jut eszembe, hogy a zene mennyire összehozza az embereket, és gyógyító erővel hat, ez itt is szépen átjött. Mennyi boldogságot és erőt kapunk tőle attól függetlenül, hogy milyenek vagyunk, építi a közösséget, összetartozást.

Számomra a legtanulságosabb az egész filmből az volt, hogy fogyatékoságuk ellenére ugyanúgy emberek hétköznapi vágyakkal és érzelmekkel, és hogy sokszor jobban érzik magukat és meg tudják élni

a pillanatot. Hiába különbözünk, a lényeg mindig ugyanaz marad. Ez nekem egy hasznos önreflexió volt, mivel gyakran el tudok veszni a részletekben és csak a tökéletességgel tudok elégedett lenni, miközben nem veszem észre a kis dolgokat, nem élem meg a jelent.

A film végén a domináns érzelmeim a szeretet és boldogság voltak, amiket ebben a stresszes időszakban sokkal jobban értékelek, mint azelőtt bármikor. Nem számítottam rá egyáltalán, hogy mennyit tudnak tanítani nekem a szereplők saját magamról.

Összességében, az Álomturné mindenki számára egy tanulságos film, ha több emberhez jutna el, akik nyitottan állnak hozzá, talán egy nap eljőhetne az, hogy a társadalom ellenszenve elkezd enyhülni a „más” emberekkel szemben, mert a boldogsághoz mindenkinek joga van.

Az egészséget szerintem definiálni nem igazán lehet, hiába találtak ki többet is, nem lehet ilyen könnyen megfogni, nagyon sok mindent magába foglal. Én inkább egy érzésnek mondanám, ami akkor van jelen, ha béke van a lelkünkben magunkkal és a világgal szemben, jól érezzük magunkat a saját bőrünkben, nincsenek állandó fizikai fájdalmaink. Ennek az egyensúlynak a megbomlása komoly testi tünetek képében jelenhet meg. Az egészség elengedhetetlen részének tekintem még a segítő, pozitív emberi kapcsolatok meglétét is, mert azok nélkül szintén nem lehet harmonikus életet élni.

Botos Alexandra

Mikor a filmet elkezdtem nézni, a szereplőket hallgatva, az első gondolatom az volt, hogy elég szomorú történeteik vannak, például, hogy meghaltak a családtagjaik, és sajnáltam őket, hogy elég nehéz életet élnek. Ahogy folytatódott a film, arra jöttem rá, hogy mindezek ellenére boldognak tűnnek, ugyanúgy vannak álmaik nekik is, ugyanúgy küzdenek nehézségekkel, de alapvetően nem tűntek boldogtalannak. Általában szerintem az emberekben az a sztereotípiát él, hogy például a Down szindrómás embereket sajnálni kell, mert sose lesz teljes életük. Ez a film elgondolkodtatott azon, hogy ez nem feltétlenül van így, mivel nem is mindenképp olyan életet szeretnének, mint amit az átlagos ember él, más céljaik, álmaik, vágyaik lehetnek, amit ugyanúgy be tudnak teljesíteni, mint mindenki más (például zenekart alapítani, és jól érezni magukat a zenélés közben).

A másik, számomra érdekes jelenet volt, amikor az orvoshoz mentek. Nem azokat a sorolták fel, hogy milyen fizikai problémáik vannak, hanem inkább lelki problémákat mondtak el (például, hogy nem történik semmi). Ebben szerintem megmutatkozott, hogy számukra mennyire más jelenthet a betegség/egészség fogalma.

Általában, mikor arról beszélünk, hogy nem érezzük jól magunkat, sokszor mi a fizikai tüneteknek tulajdonítunk nagyobb jelentőséget, nem annak, hogy ténylegesen hogyan érezzük magunkat.

Ezen gondolatmenet alapján gondolkodtam el az egészség fogalmán. Már órán is szó esett arról, hogy az egészséget sokszor a fizikális egészséggel azonosítjuk, hogy jók a laborleleteink, nem fáj semmink, nincsenek rendellenességeink és hasonlók. A mentális egészség, és az, hogy ténylegesen hogyan érezzük magunkat, háttérbe szorul, mert a „kézzel fogható”, vagy „vizsgálatokkal kimutatható” tüneteket kötjük össze elsősorban a betegséggel. Azonban attól, hogy valakinek van valamilyen rendellenessége, nem biztos, hogy ő betegnek is tekinti magát. Az egészségügyben is általános, hogy orvostól és betegről beszélünk, pedig nem feltétlenül egy ténylegesen beteg emberrel van dolgunk, mégis elterjedt, hogy így nevezzük az embereket. A látásmódom gyógyításról és egészségről/ betegségről, az utóbbi időben, ezeken elgondolkozva, elkezdett változni (szerintem jó irányba ☺). Orvosként később szeretnék majd úgy dolgozni, hogy ne a betegséget lássam a páciensekben, hanem az embert, akiknek segíthetek a gyógyulásban, egészségesebbé válásban.

Deutsch Judit

Sokáig gondolkodtam azon, hogy mit is tudnék írni a filmről, de a válasz hetekig az volt, hogy „semmit”. Mit lehetne írni egy olyan filmről, ami azt mutatja be, hogy néhány ember a fejébe vesz valamit, azt megvalósítják, miközben egymást támogatják és remekül érzik magukat. Aztán leesett.

Már az első perctől kezdve valami sántított nekem. Nem értettem, hogy mi célt szolgál egy ilyen film abban a küldetésben, hogy a szociológiát, mint tárgyat és mint tudást, közelebb hozza a hallgatókhoz. A film közben remekül éreztem magam: nevettem mikor a film szereplői is vidámak voltak, komoly voltam mikor a film azt kívánta, de végig motoszkált bennem a gondolat, hogy valami nem oké. Aztán leesett.

Leesett, hogy a film közben én teljesen megfeledkeztem arról, hogy a filmben szereplő embereknek bármiféle fogyatékoságuk is lenne. Mindig, mikor a hétköznapiakban, az utcán, vagy a tankönyvekben találkozok hasonló fogyatékkal élőkkel, engem egy mély fájdalom fog el. Megmagyarázni, vagy pontosan leírni nem tudom; ez egy teljesen egyedi érzés. A film azonban ezt mind feledtette velem, nem láttam mást, mint hétköznapi embereket, akik úgy döntenek, hogy alapítanak egy zenekart, turnéznak szokványos és kicsit szokatlan helyeken, mint amilyen például egy budapesti aluljáró, majd felküzdik magukat addig, hogy híresebb énekesekkel együtt dalolhatnak. A fentit realizálva, s a filmet visszanezve egy újfajta csodálattal tudtam nézni a filmben megismertetett embertársaimra olyannyira, hogy egy piciny időre,

egy aprócska ponton, valahol bent a lelkem mélyén irigyeltem a motivációjukat, a kitartásukat.

A WHO szerint az egészség „a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota, és nem csupán a betegség hiánya”. Ha ez alapján kellene megítélnünk, hogy ki egészséges és ki nem, akkor szerintem senkit, sem engem, sem kedves Lajosunkat nem tudnánk egészségesnek mondani. Szerintem az, hogy „teljes” egy olyanfajta diszkriminatív kitétele ennek a fogalomnak, amibe maximum a teljes földi népesség igen csekély hányada férne bele.

Látván a filmet, én inkább úgy gondolom, hogy a WHO fogalma segít nekünk az emberek gyógyításában, de másra nem alkalmazható. Mellette én azt vallanám, hogy az az egyén egészséges, aki annak vallja magát és/vagy a környezete annak mondja. Ennek remek példája mind az Álomturné szereplői, mind jómagam és a hozzám hasonló pápaszemes egyének. Engem például, mint szemüveges, a környezetem (javarészt) egészségesnek mond annak ellenére, hogy szemüveg nélkül jobbára az orrom hegyéig sem látok. Az Álomturné szereplői, ahogyan én szűrtem le, egészségesnek gondolják magukat.

A film segítségével egy teljesen más nézőpontot sikerült nyernem a testi, illetve szellemi fogyatékosággal élőkkel szemben, ami remélhetőleg csak a javamat fogja szolgálni

Ernyey Tamás

Szeretném azzal kezdeni, hogy ezt a filmet láttam már körülbelül 5 évvel ezelőtt. Szerintem így különösen érdekes volt, mert nagyon nagy különbséget éreztem a két alkalom között. Mikor először láttam, azt gondoltam, amit szerintem sokan, ha valamilyen fogyatékossgal élő emberrel találkoznak, hogy jaj, szegények. Most is előfordult filmnézés közben, hogy ez megfordult a fejemben, viszont azon is elgondolkodtam, hogy milyen furcsa, hogy ezt hiszem, hiszen szerintem, hogyha végigmennék az ismerőseim között, akik lehetnek a WHO definíciója szerint teljesen egészségeseknek minősülők is, a legtöbbjük biztosan sokkal-sokkal boldogtalanabb lehet, mint a filmben szereplő emberek. A betegségeket és a halált számomra mindig valamiféle misztikusság övezte, részben ez az ok, ami idehozott az egyetemre. Nekem igazából azért volt nagyon elgondolkodtató ez a film, mert eddig azt gondoltam, és a saját tapasztalataim is azt mutatták, hogy az egészség minden boldogságnak az alapja, és enélkül egyszerűen lehetetlen teljesen boldognak lenni. Lehet, hogy ez az elképzelésem abból fakad, hogy olyan szerencsés helyzetben vagyok, hogy a családomban senki nem szenvedett krónikus betegségben, és amikor valaki mégis beteg lett, azt hatalmas törésként élte meg. Ebben a filmben viszont azt láttam, hogy a szereplők teljesen tisztában vannak a diagnózisukkal, sokan azzal is, hogy ezt mi okozta, sőt egyiküknél még frusztrációt is látunk ezzel kapcsolatban, viszont összességében teljesen boldognak tűnnek, és szerintem sok embernek nem adatik meg túl gyakran, hogy olyan felszabadult lehessen, mint mikor a film szereplői zenélnak és táncolnak. A legfőbb érzés, ami megfogalmazódott bennem, hogy míg első ránézésre sajnáltam a szereplőket, egy idő után mondhatni irigyeltem, hogy mennyire boldogok tudnak lenni a körülményeik (nem feltétlen csak a betegségük, hanem az intézetben élés, vagy akár az elvesztett szülők) ellenére.

Szerintem egészen addig, amíg valaki vagy saját magán vagy másokon közeli nem nézi végig, hogy milyen az egészség elvesztése, akár rövid, akár hosszú időre, az nem is veszi észre, mennyire fontos és alapvető dolog. Azt, hogy amikor valakinek a mindennapi feladatok ellátása is nehézkessé válik, mennyire másodlagossá válik, hogy jól áll-e a haja vagy sikerült-e az a zh, ami miatt nagyon izgult. Én egészen eddig úgy gondoltam, hogy lehet valaki egészséges és boldogtalan, de boldog és nem egészséges semmiképp. Most kezdem azt gondolni, hogy ez mégsem ennyire fekete és fehér, és annak ellenére, hogy a film után nagyon hálás voltam az életnek, hogy jó egészségem van, talán mégsem a világvége egy-egy betegség, és látom, hogy mennyire fontos az, hogy az ember hogyan tekint az adott dolgokra. Ha belegondolunk, rosszabb hozzáállással, az intézetben élő, sokszor saját maguk megértetéséhez is segítségre szoruló emberek megtehetnék, hogy azt mondják, hogy az élet egyszerűen borzasztó, semmi jó nincs benne. Ehhez képest zenélnak, táncolnak, barátságokat ápolnak, utazásokról álmodnak, a barátnőikről beszélnek, és az egyik szereplőn az is látszik, mennyire megijed, mikor azt hiszi, hogy meg fog halni. Ezekből én arra következtetek, hogy maximálisan élvezik az életet. Az előző gondolathoz visszakanyarodva, tényleg azt gondolom, hogy fontos az egészség, viszont a mentális egészség, az hogy valaki értékeli-e, amije van, kiélvezi-e az életét, próbálja-e kihozni a szituációkból a legjobbat, az legalább olyan fontos, ha nem fontosabb, mint a testi egészség, és szerintem ez is egy ok, amiért a nyugati orvoslásnak a lélek gyógyítására is sokkal nagyobb hangsúlyt kellene fektetni.

Ezek voltak a gondolataim a film megnézése után, elnézést, ha kicsit csapongóra sikeredett, már bánom, hogy az utolsó napra halasztottam a megnézést és a beadandó elkészítését, a vártnál sokkal több dolgot hozott fel bennem.

Fazekas Luca

A film vegyes érzéseket váltott ki belőlem. A történet kibontakozása előtt kényelmetlenül éreztem magam, majd egyre jobban magával ragadott a film. Az otthonban, a csoportos terápiát nézve, nyomott és szomorú hangulat járt át, majd a zenekar megalapítása rögtön kíváncsivá tett. Zenélés és táncolás közben a szereplők felszabadultabbak lettek, ez is bizonyítja, hogy a hétköznapiak mindig könnyebbek egy céllal, társaságban szórakozva.

A nyaralásra való induláskor váltott a film színvilága, valamint én is észrevettem magamon, hogy jó érzés jár át, ahogy nézem a bohókás kirándulást. Nem tudtam elsiklani afelett, hogy a férfiak minden körülmény között férfiak lesznek, ha bikinis nőkkel vannak körülveve. Ezek után újabb mélymerülés történt a film hangulatában, amikor az egyik szereplő imádkozni kezdett a szüleiért, még a jókedv és kikapcsolódás között is rögtön rájuk gondolt. Elgondolkoztam, hogy egy Down-kóros embernek még mélyebb kapcsolata lehet a családjával, hiszen ők voltak mindig ott neki, elvesztésük nehéz lehet érzélem és a boldogulás szempontjából is.

A film vége teljesen pozitívan zárult, a nyaralás mindenkinek segített kimozdulni a hétköznapiakból, táncolhattak, szórakozhattak más emberek között, hiszen annak ellenére, hogy mentálisan sérültek, ők is megérdemlik a kikapcsolódást, táncolást, egy olyan jóléti lehetőséget, mint a tengerparti nyaralás. Legjobban az tetszett, hogy a szereplőket emberekként jelenítette meg, érzésekkel, vágyakkal, hobbiakkal. Ez után a sikeres utazás után még a zenekar is befutott, újult erővel vághattak bele a hétköznapiakba.

A filmvégi videón a pólójukon az állt: jobb velünk a világ. Ezzel teljesen egyet tudok érteni, a film is ezt bizonyította, a nem tökéletes színészi alakítás ellenére is egy kellemes és elgondolkodtató filmet alkottak, ami képes volt az érzéseimet minden irányba megmozgatni. De a legfontosabb, hogy növelte az elfogadó képességemet, hiszen a fogyatékoság ellenére ők is csak emberek, akiknek van helyük a filmvásznakon, színpadokon, valamint az élet más területein is.

Az egészség azt jelenti számomra, hogy jól érzem magam a testemben fizikailag és szellemileg is, elmehetek szórakozni a barátaimmal, értékes időt tudok tölteni a családommal anélkül, hogy a jóllétem miatt kéne aggódnom. Az, hogy tanulhatok, sportolhatok, utazhatok, egy hatalmas ajándék az élettől, és mindezt az egészségemnek köszönhetem. A film megnézése után felerősödött bennem egy hála a testemmel szemben, hogy jól vagyok, és nincsenek akadályaim.

Fritz Dorottya

Először is köszönöm szépen a lehetőséget, hogy megnézhettem ezt a filmet. A címből kiindulva, én először azt hittem, hogy ez a film egy álomról szól, vagy álmok közötti ugrándoázásokról. Bár még mindig nem tudom eldönteni egy-egy részletről, hogy valóságos volt-e, vagy csak álmodta egy szereplő, tudom, hogy nem ez volt az üzenete.

Első érzésem, amit észrevettem magamon, hogy sajnálom ezeket az embereket. Sajnáltam őket, hogy nem tudnak teljes életet élni, de hamar beláttam, hogy valószínűleg tévedek. Nagyon meglepődtem, amikor már az elején láttam, hogy az egyik szereplő orvos, vagyis valószínűleg annak tettei magát. Számomra nagyon furcsa volt, hogy úgy mérte meg az emberek vérnyomását is, hogy megfogta a kezüket majd mindegyiknek ugyanazt a számot mondta. De örömmel láttam, hogy egy kis közösséget alkotnak, ahol mindenkinek megvan a maga szerepe.

Szerintem az egész filmben az volt a legszomorúbb rész, amikor az orvos gyűlést hozott össze, hogy mindenki elmesélje, hogy kivel mi történt. Rájöttem, hogy ezeknek az embereknek nem a betegségük a legnagyobb gond, hanem a család elvesztése.

Mikor az egyik szereplő kitalálta, hogy alapítsanak zenekart kicsit kételkedtem, hogy mégis hogy fognak tudni játszani a hangszereken, és egyszerre, tempóban egy zenét összehozni. Őszintén szólva, amikor a bevezetésnél először meghallottam, nem is tetszett az átdolgozás, de a film közben, ahogy haladt előre a történet, egyre jobban megtetszett, és a végére már tényleg nagyon hasonlított az eredetire, csak érződött benne, hogy sokkal több lélekkel csinálják.

Sok mindenről nem tudtam eldönteni a filmben, hogy ez a valóság vagy álmodják-e, mert nagyon furcsán voltak összevágva a képkockák. És pár dolgot nem is értettem, miért vágtak bele, mert számomra így nehezebb volt követni. Például azt, hogy a tengerparton vannak tényleg, csak akkor hittem el, amikor beszéltek egymással a nőkről. Ami mellesleg számomra nagyon frusztráló volt, és csak arra tudtam gondolni, hogyha velem történne mindez, én biztos nem hagynám és odamennék rájuk szólni, de nyilván

ez csak az én véleményem. Ennek ellenére örömmel láttam, amikor a végén már mindenki párban táncolt.

Ha egy jelenetet kéne kiemelnem, hogy számomra mi volt a legmeghatározóbb a filmben, azt az első „koncertet” mondanám, ami kint volt az utcán. Szerintem a kamera is nagyon jól átadta a különbséget a boldog és éneklő, ámde beteg emberek, és a szomorú, cigarettázó és az egész szituációt nem értő „egészséges” emberek között. Egyetlen pár volt a jelenet végén, akik boldognak tűntek, és élvezték a zenét. Véleményem szerint az egészség nem csak annyiban merül ki, hogy valakinek van-e valamilyen veszélyes betegség, hanem az is nagyban közrejátszik, hogy legyen motivációnk az életben, és sok örömet is szerezzünk egymásnak vagy akár magunknak.

Ebben a filmben látszódott, hogy mennyire motiváltak ezek a beteg emberek is, és szerintem elég szép kis karriert futottak be, főleg, hogy az A38-on felléptek, és a Piramis énekesével együtt zenélhettek.

Köszönöm szépen még egyszer a lehetőséget a film nézésére!

Anonim

Amikor a Tanárnő kiírta a filmnézési lehetőséget, elhatároztam, hogy mindenképp élek a lehetőséggel. Főként azért is, mert a címe nagyon felkeltette az érdeklődésemet. Korábban nem hallottam a filmről, nem rendelkezem semmilyen háttérismerettel róla, így még kíváncsibbá tett, hogy valami újat megismerjek.

Aztán tegnap, amikor leültem megnézni, egy kicsit meglepődtem, mert nem ilyen témájúra számítottam. Az igazat megvallva, az első pár percben azt éreztem, hogy ez engem nyomaszt és frusztrál. Nem tudtam átszellemülni és azonosulni vele, ami szerintem fontos része a filmnézésnek.

Ez is közrejátszott abban, hogy hagytam ülepedni a dolgokat, és csak egy nappal később fogtam hozzá ennek az esszének a megírásához. A film során a fordulópontot, talán az álom rész jelentette, onnantól elkezdtem kicsit az ő szemszögükből nézni a történetet, és éreztem, hogy a nyomasztó érzés alábbhagy. Az utolsó filmkockánál pedig meghatódva és mosolyogva meredtem a képernyőre. Mondhatni, egy érzelmi hullámvasúton haladtam végig a filmnézés során.

Eddig is egy teljesen elfogadó és empátikus embernek tartottam magam, aki érzékeny mások iránt. Bevallom, eddig mindig sajnálattal tekintettem ezekre az emberekre, ha velem szembe jöttek az utcán. Sajnáltam, hogy nem lehetnek egészségesek, hogy nem élhetnek teljes életet, és nem vehetik ki úgy a részüket a társadalomban, ahogy ők akarják. De a film után most már inkább azt a kérdést teszem fel, hogy miért ne élhetnének ők is ugyanolyan boldogan, mint azok, akiknek az előbbi dolgok megadattak? Sőt... ők sokkal jobban megbecsülik az élet apró

örömeit, azt, hogy egy közösség részei lehetnek, hogy együtt énekelhetnek egymással. Mindig is tudtam, hogy hatalmas ereje van a zenének, de ezt csak most értettem meg, valójában mekkora.

Egészségesnek tartjuk magunkat, mert tudunk rendesen járni, beszélni, megfelelő szellemi szinttel rendelkezünk, de ugyanakkor a folyamatos stresszel, egymás bántásával, agresszív viselkedéssel, megalázással az egészségünket fokozatosan romboljuk le. Ha nem vagyunk boldogok, nem becsüljük meg amink van, nem próbálunk meg odafigyelni a társainkra vagy kiegyensúlyozottan élni, akkor hogyan tarthatjuk magunkat egészségesnek?

Ezek az emberek boldogok, és ahogy együtt énekeltek a színpadon az egészséges, „normálisnak” mondott emberrel, én nem láttam különbséget, vagy azt, hogy ők bármivel is kevesebbek lennének.

Ezek után már abszolút nem sajnálattal fogok az utcán rájuk nézni, hanem tisztelettel, hogy ők milyen boldog és egészséges emberek, és mennyire megbecsülik ezt.

Valamint ezzel engem is ösztönöztek arra, hogy változtassak a szemléletmódomon és a dolgokhoz való hozzáállásomon. Sokszor hajlamos vagyok olyan dolgokat is problémaként kezelni, amik valójában eltörpülnek azon dolgok mellett, amikre a film is rávilágított. Sokkal pozitívabban is élhetnénk az életet, és ebben példát vehetnénk más embertársainktól.

Hegedűs Luciána Liza

Tegnap este, mikor nekiálltam megnézni a filmet, az elejét kissé keszekusának éreztem, nem tudtam hirtelen, hogy hova cseppentem. Gyermekkori emlékeimet idézte fel: alsósként, a helyi fejlesztő iskola lakóihoz többször ellátogattunk. Egy közös táncos-énekes produkcióval készültünk mi is, melyet a gyermekek szüleinek adtunk elő farsangkor. Őszintén, kezdetben féltem, hogy nem teszem jól a dolgom, nem értem meg, hogy mit szeretne a társam tenni. Nem tudtam minek is örülnének, sajnáltam őket, hogy nem tehetnek meg olyan dolgokat, amik számunkra magától értetődnek: nem futkározhatnak, olvashatnak, nem tudnak egyedül enni, sokan kerekesszékekben élték a mindennapjaikat. A film szereplőire is kezdetben ilyen szemmel tekintettem, sajnáltam őket, amiért nem „egészségesnek” születtek.

Doki mindenki bűját-baját kikérdezte, és próbált segíteni rajtuk. (A vérnyomásmérés a kedvenc részem volt. 😊) Az egyik panasz így hangzott: „nem történik semmi”. Nos, belegondolva, ez valóban idegőrlő, most a COVID alatt mi is megtapasztalhatjuk. Csináltak hát egy jó kis zenekart, ami szakmailag lehet, hogy nem volt a legtokéletesebb, de minden tudásukat, tehetségüket beleadva lelkesen gyakoroltak együtt. Mások azonban közömbösen fogadták a koncertjüket 😊. Emiatt, persze szomorúság lett úrrá a bandán, de jött az újabb lendületet hozó ötlet: tengerparti nyaralás.

A kirándulás során egyre világosabbá vált, alapjaiban egyformák vagyunk. Ők is ugyanúgy összenéznek egy jó csaj láttán, ugyanúgy imádkoznak Istenhez, ugyanúgy énekelnek, táncolnak, álmodoznak pénzről, gazdagságról. Közös nyelvet beszélünk, csak épp az övék letisztultabb, nem manipulált, nem a többiek véleményétől tartó. Őszinte, ami a szívükön, az a szájukon, arcukon. Egymás iránti együttérzésük is példamutató – ha Marika szomorú, mindenki szomorú. A horvátországi út során mindenki feltöltődött, nem adták fel céljukat, hogy sikeres zenekarrá váljanak, még többet gyakoroltak. Innentől kezdve, úgy láttam, egészségesebbek mentálisan, mint én, aki nem egyszer gondolt arra, hogy itt hagyja az egyetemet, mert úgy érzi, nem tudja megcsinálni, csak a kudarcból való félelem motiválja. Lehet, hogy első blikkre azt mondanák, ez a lány egészségesebb, mint ők. Nos, lehet, hogy megfelelően funkcionálnak a szerveim, nincs genetikai rendellenességem, de mégsem mondanám teljesen egészségesnek magam. Számomra az egészség szinonimája a boldogság, elégedettség és az önmegvalósulás, az, hogy valaki jól érzi magát a bőrében, esetleg egy betegség/állapot ellenére is. Ilyen szempontból, azok az emberek, akiket az elején sajnáltam, a végén már irigyeltem, amiért ennyire kitartóak, céltudatosak voltak és végül sikerült megvalósítani az álmukat. A társadalom segítségére szorulnak – gondoljuk róluk – és mégis ők segítenek embertársaiknak, más szemmel látni a világot, olyan szemmel, ami azt kutatja, hogy mink van, milyen erőforrásokat tudunk felhasználni, és nem azon rágódunk, hogy mit nem adott meg nekünk a Jóisten.

Köszönöm az élményt, hogy tanulhattam Tőlük. Biztos vagyok benne, hogy javamat szolgálja majd ez a lecke a későbbiekben. 😊

Hegyi Virág

A film elején nem tudtam pontosan mire számítsak, mert korábbi tapasztalataim során a testi és szellemi fogyatékossgal élő hátrányos helyzetű emberekről szóló filmek szomorúak, hatásvadászok, mélyen elgondolkodtatóak voltak. Általában büntudatot keltettek bennem, mert egyértelmű, hogy a társadalom kinasztítottként kezeli őket (és míg ez szerintem helytelen), sosem cselekedtem ellene aktívan, így én is a „bűnösök” közé tartozom.

Azonban ez a film más volt. Nem éreztem idegennek magamat, mintha egyes szám harmadik személyben mesélne valaki arról az életről, amit a hátrányos helyzetű emberek élnek, hanem Ők maguk alkottak egy nagyon kreatív, jó filmet, ahol megmutatták, nem különböznek annyira az „egészséges” emberektől.

Azért tettem idézőjelbe az egészségest, mert mit is jelent ez valójában? Lehet, hogy aki nem született fejlődési rendellenességgel, fizikailag egészséges, de ettől függetlenül leélhet egy életet anélkül, hogy igazán élné, azt cselekedné, amit szeretne. Lehet, hogy mentálisan nem egészséges, azonban ez nem szembetűnő. Az is lehet, hogy valamilyen gyakori betegsége van, érrendszeri, esetleg respiratórikus. De ezek nem teszik kinasztítottá, míg a szembetűnő visszamaradottsággal vagy tünetekkel élő embereket igen.

A filmben szereplő szellemi és testi fogyatékossgal rendelkező színészek azonban nem tudják elrejteni másságukat, és az emberek egyből ítélkeznek felettük, azt gondolhatjuk elsőre, hogy „szegények, milyen rossz lehet nekik”. Ez a film azonban megértette velem, hogy ők is csak emberek. Vannak álmaik, céljaik, kedvenc időtöltéseik. Megérteneik mindent, mélyen éreznek, jó hangulatot tudnak csinálni a közös éneklésükkel, táncolásukkal. Az is lehet, hogy egy sokkal boldogabb életet élnek le, mint amilyet én valaha is tudnék.

Örömmel töltött el, hogy eljutottak turnézni, és sok-sok embernek meg tudták mutatni, mire képesek, milyen jó képességeik vannak, milyen jól énekelnek. Szabadon zenéltek az utcákon, gondtalanul, más emberek ítélkezésétől nem félve. Erre a bátorságra nem hiszem, hogy sok ember képes lenne.

Míg láttam a filmben az életük vidám és reményteljes részét, azt is bemutatták, hogy van árnyoldala is. A folyamatos orvosi látogatások, az örökös vérnyomásmérés. Sokuknak fiatalabb korukban kórházi ellátásban kellett részesülniük, vagy műhiba miatt kerültek ebbe az állapotba, amit szerintem elképesztően nehéz lehet feldolgozni. A düh, az igazságtalanság érzése, az hogy ez bárkivel megtörténhet, és mennyire megváltoztatja az életet.

A film végére azt éreztem, hogy meg kell változtatnom azt, hogyan nézek a fogyatékossgal élő emberekre. Úgy gondolom, hogy ha ilyen helyzetben lennék, nem szeretném senkinek sem a sajnálatát, csak azt, hogy normálisan kezeljenek, teljes értékű emberként, és ne kelljen azt éreznem, hogy más vagyok. Ők is csak emberek, mindenki különbözik másoktól valamiben és nem szabad „elzárni” emiatt senkit intézetekbe, hanem fel kell nevelni mindenkit úgy, hogy egyenlő esélyekkel indulhassanak az életben. Természetesen vannak, akiknek ez speciális segítséggel tud csak megvalósulni, de a megfelelő szociális hálóval ezt könnyen meg tudnánk oldani.

Szeretném megérni azt a kort, amikor az utcákon nem lesz meglepő szellemi és/vagy testi fogyatékossgal élő embert látni, azt tapasztalni, hogy a társadalom teljes jogú tagjait képezik, a megfelelő támogatásokkal. Hogy ők is rendelkezhessenek azon eszközökkel, melyekkel elérhetik az álmaikat.

Anonim

Ez számomra tipikusan egy olyan film volt, aminek az első 2 percében elgondolkodtam azon, hogy akarom-e én ezt látni. Végül megnéztem. Az elején borzasztóan magam alá kerültem, szinte már-már kínunkban neveltünk a szobatársammal. Mindketten tudtuk, hogy ez nem helyénvaló, azonban egyikünk sem tudta pontosan, min is nevetünk. Ahogy haladt előre a film, megkomolyodva, de feloldódva néztük tovább, és már én sem éreztem magam nagyon lenyomva. Mosolyogtam azon, ahogy a „Doktor Úr” vérnyomást mért, és majdnem sírtam akkor, amikor Marika sírt. Szinte másodpercről-másodpercre változtak meg bennem az érzések. Hihetetlen volt például, amikor meghallottam a hölgyet énekelni. Ahogy meg festett, elképesztő, hogy mire képes. A többiek pedig, mindannyian tele vannak szeretettel, érzésekkel, érzelmekkel, vágyakkal. Sajnos legtöbbjük vágya azonban csak álom marad, hiszen őszintén szólva, nincs sok esélyük egy „normális” életre. Összességében nagyon tetszett a film, és nagyon örülök, hogy nem hátráltam meg rögtön az elején.

A történet pedig rávilágított arra, hogy mennyire is fontos az egészség. Hiszen hiába van meg valakinek mindene, ha nem egészséges. Ez mind mentálisan, mind fizikálisan értendő. Sokszor az embereknek annyira evidens, hogy sok pénzük van, mennek ide-oda a világban, vesznek egy szép autót stb... Viszont ki tudja ezeket élvezni akkor, ha valójában akár pszichésen, akár testileg problémái vannak? Nem. Éppen ezért kellene minél jobban ügyelni arra, hogy megőrizzük az egészségünket, és tegyünk azért, hogy ez megmaradjon. A filmben volt egy olyan jelenet, ami mellett nem tudok csak úgy elmenni: ki miért lett ilyen? Az egyik férfi például egy orvosi műhiba következtében lett fogyatékos. Ez mind az orvosnak, mind a szülőknek, a családnak egy törés, viszont be

kell látni, hogy emberek vagyunk, és hibázunk. Ezután mindenkinek törekednie kell arra, hogy részben-egészben feldolgozza a történeteket annak érdekében, hogy az élete „normálisan” folytatódhasson, hiszen már nem tud a helyzeten változtatni, és igyekezni kell mindig az adott helyzetből a legjobbat kihozni, a környezete és a saját érdekében is.

Én valahol mindig is egy kis sajnálatot éreztem a bármilyen fogyatékosággal élő személyekkel kapcsolatban, azonban rájöttem arra, hogy nem sajnálni kellene őket, hanem jobban felkarolni, és biztosítani azt, hogy egy a körülményekhez viszonyított jó életük legyen. Ezeknek az embereknek sokszor elég egy mosoly, egy ölelés, hogy jobban érezzék magukat, és ha csak ennyivel is hozzá tudunk járulni az egészségükhöz, akkor mindenképpen megéri.

Horváth Dóra

Nemadomfel Együttes, hallhatjuk a film legvégén a narrátor szájából. Igen, ők nem adták fel, belevágtak valamibe, valami egészen különlegesbe, és ennek már több mint 15 éve, 2004 óta létezik egy ilyen kis csoda, hihetetlen. Engem megfogott ez a film, meg sem lepődök – így utólag – azon a sok díjon, amit ezért az alkotásért adtak (bár nyilván az elején tüntették fel, mikor még nem tudja, mire számítsanak az ember). Összességében nem éreztem magamat kellemetlenül vagy rosszul ettől a filmtől, csak a legelső snittnél kerekedett el kicsit a szemem, de mikor rájöttem, hogy miről is lehet szó, szinte elárasztott a nyugalom, és nem éreztem semmiféle frusztráltságot. A film végéig nyugodt tudtam maradni és fel sem merült bennem, hogy itt valami szörnyű dologról lenne szó. Ez lehet azért van, mert elég magas (legalábbis én így érzem magamban) az ingerküszöböm, de oka lehet ennek az elfogadásomnak az is, hogy fél évet a budapesti Pető Intézet kollégiumában éltem.

Itt nap mint nap találkoztam különleges gyerekekkel, láttam őket járni tanulni, a konduktorok munkálkodását, mikor a fókusz szék segítségével tanítja ülni/állni a kisfiút-kislányt, vagy mikor tendál és lépni tanítja. Elhivatott szakma az övék, meg kell hagyni. De visszakanyarodva a filmhez, tényleg nem gondolom, hogy bármiféle elítélést kéne éreznem, inkább a csodálkozás az a kifejezés, ami eszembe jutott. Nem is a csodálkozás, inkább a beigazolódás, hogy nincs különbség ember és ember között azért, mert valaki (önhibáján kívül, vagy ami el is hangzik, hogy egy műhiba miatt) más, mint a normál/átlag, megszokott. Hasonló gondokkal, érzésekkel, vágyakkal rendelkeznek ők is. Vágyanak a szerelemre,

barátságra, társasági életre, és ami az együttes létrejöttét is előidézte, a zenére. A zene csodákra képes, gyógyítani lehet vele. Nem is csoda, hogy létező dolog a zeneterápia, sőt sikereket érnek el vele, a nyugati orvoslással karöltve alkalmazott terápiás módszerként kórházakban is alkalmazzák. Meglepő volt még számomra, hogy a barna hajú lánynak micsoda jó hangja van. Tetszett még, hogy a közösség ereje, amit ők létrehoztak mire képes, hogy gyakorlással és kitartással mennyi mindent el lehet érni, meddig eljutni. Az A38 hajóról nekem is van egy nagyon kedves koncertélményem, és jó volt látni/hallani, hogy ezek a kedves kis emberek is eljutottak oda, nekik ez mekkora szó lehetett, micsoda öröm. Tényleg megérintett ez a film, ha választanom kell, általában művészfilmeket vagy kissé elvont, gondolkodtató műveket, esetleg dokumentumfilmeket nézek szívesen. Talán azért érzek így, mert az Álomturnéban is a művészetet véltem felfedezni, és ez jó érzéssel tölt el. Most, esszéírás közben éppen hívtam édesanyám, és neki is elújságtam ezt az élményt, azt hogy milyen hatást gyakorolt rám a film, hogy abszolút jó érzéseket váltott ki belőlem, és ennek mi lehet az oka? Amiket már feljebb is írtam, az ingerküszöbökkel kapcsolatban, és a sérült gyerekek közelében eltöltött idő is biztos vagyok benne, hogy formáltak engem, szociálisan nem elrettentett, hanem megerősített, hogy nem szabad ilyenkor megijedni. Ha elfogadom és megtanulok együtt élni a gondolattal, hogy igen, ilyen is van, nem lehet mindenki olyan szerencsés, mint akár én vagy a környezetemben élők, hogy megadatik nekünk a „teljes egészség” (tudom, az egészség fogalma relatív, de Einsteint a relativitás-elmélettel együtt most szeretném inkább a polcon, a fizika könyvben hagyni).

Ezzel a gondolattal tovább is lépnék a következő témára. A filmben látottak alapján/után, hogyan tekintek én az egészségre? Valami olyan kifejezést használnék, ami leírja, hogy létező dolog, de még sem szabad (vagy szabadna) természetesnek venni, nekem ezt legjobban az „ajándék” szavunk adja vissza. Ahogy a filmben is látható, az egészség sajnos nem mindannyiunknak teremtetik meg. És ez nem azt jelenti, hogy nem is élhet egy születésétől fogva beteg illető boldog életet, csak arra gondolok, hogy ő hiányt szenved valamiben azáltal, hogy olyan helyrehozhatatlan hiányosságai vannak, amivel már nem élhet teljes életet, mert hiányzik belőle az egészség (szándékosan nem a kerek szót használtam, mert nem teljesként is lehet valakinek kerek a világa). Viszont, ha az egészség fennáll, az már alpból jót jelent, meg kell becsülni, és ha szeretnénk megtartani, akkor azért tenni is kell, vigyázni rá, hogy mire megöregszünk, addigra majd az egészség vigyázzon ránk.

Nagy általánosságban mondván az, hogy minden reggel, mikor kinyitjuk a szemünket és két lábunkra tudunk állni, vagy hogy a fejünkben is majd’ minden rendben van – bár jelenéktelennek tűnő dolog, és akármennyire is természetesnek vesszük – ez egy olyan valami, amiért szerintem hálát adhatunk, összerakhatjuk a két kezünket, hogy igen, a filmben látottakhoz (vagy a valóságunkban élő hasonló emberekhez) képest igenis egészségesnek mondhatjuk magunkat. Keep healthy, még ebben a beteg világban is!

Horváth Dorka

Nagyon meglepett a film, bár nem a tartalom miatt, hanem mert már egy jó ideje nézek szabad időmben ehhez hasonló témájú videókat. Egészen érdekesnek tartom a különböző élethelyzeteket és szeretek tájékozódni is.

Az igazat megvallva még örültem is ennek a filmnek, mert mindig csak olyan emberekkel foglalkozó interjúkat, vlog videókat néztem, amelyekben a fogyatékkal élő személy gyermek még vagy fiatal, és a párja gondoskodik róla. Érdekelt, hogy mi történik az után vagy az esetben, amikor már nem tud, vagy nem tudnak gondoskodni arról az emberről, aki rászorulna. Képes lehet-e olyan közeget találnia, ami élhető és szeretettel teli, vagy csak egy futószalagra kerül, és elveszik a rendszerben? Nem hiszem, hogy minden esetben ilyen jó helye lenne mindenkinek, de a film megmutatta, hogy lehet egy jobb megoldás is. Emellett azon is sokat gondolkodtam, hogy meg lehet-e azt tenni, mind lelkileg, mind lehetőségileg, hogy egy olyan embert, aki neked a párod, a gyermeked vagy a rokonod, akit egy baleset, veleszületett rendellenesség vagy egy akut dolog ilyen helyzetbe sodor, egyszerűen csak „beadnak egy otthonba”? Lehet, hogy azért fogalmazódnak meg bennem ezek a mondatok, mert a jövőben, ha minden jól alakul, anya szeretnék lenni, és most a tanulmányaim miatt sokkal több olyan esettel találkozok, ami megrémít. Lemondanék róla, abortusz lenne, ha olyan a példa, vagy egy új életformában gondoskodnék arról a gyerekekről? Nem tudom a választ. Tudom, ezek csak a fejemben motoszkáló gondolatok, és így leírva nagyon nyersnek tűnnek. Így amikor néztem a filmet, többször volt bennem egy reményezés, hogy ez lehet szép is, csak én eddig egy bizonyos perspektívából szemléltem a dolgokat. Nem léptem még ki abból a dobozból, amiben benne van a korlátolt személyiségem. Szerintem nagyon nehéz ezt megtenni, mert sokszor fogott el egy borzongató érzet is, hogy én ezt nem tudom végignézni, ez sehogy se lehet egy pozitív kimenetelű dolog.

Ehhez a kettősséghez kapcsolódik így az is, hogy ki mit gondol egészségesnek, kinek mi a határ. Én a realista emberekhez sorolnám magamat, aki azt mondja,

hogy ha bármilyen testi fogyatéka van valakinek, az már nem az egészséges kategória. Na de mit takar a testi hátrányosság? Mindenféle, akár manapság könnyen kezelhető betegséget? Vagy szigorúan azt, ami csak kívülről látszik? És már megint a szemléletmódnál tartok. Ahogy belebonyolódok ezekbe a kérdésekbe, csak így tudok egy dolgot máshogy nézni. Mert most meg már azt mondanám, hogy az nem tartozik az egészség körébe, amivel az ember egyedül nem tud bánni. Esetleg egy kötéscserére vagy arra gondolok, hogy valaki már nem tud segítség nélkül kikelni az ágyból. Úgy gondolom, hogy nem vagyok szigorú ezekkel a mondatokkal, mert az ilyen helyzetek a mentális egészséget terhelik. Mert ezt is nagyon fontosnak tartom, mint egészség. Más az a helyzet is, amikor valaki ebbe születik bele, vagy az élete folyamán lesz ilyen az állapota. Azt mondanám, hogy aki gyermekkorától megtanult élni a hátrányokkal, az inkább lesz szellemileg teljes felnőtt, mint egy olyan egyén, akivel ez egyszer csak a semmiből megtörténik, és előtte már volt egzisztenciája.

Pár sorban annyit szeretnék mondani, hogy folyton változik a gondolkodásom ezeket a témákat illetően, de nem hiszem, hogy lenne egy arany középút ez ügyben. Mindenkinek más dolgok formálják a tudatát, így mindenkinek más lesz a hozzáállása ezekben is. De szeretnék mindig is nyitott lenni, és merni bevallani, ha tévedtem egy dolgot illetően.

Egy pár linket hagynék itt, ha felkeltettem volna az érdeklődését, és ideje engedi, hogy megnézze, mégis milyen videókat is említettem.

<https://www.youtube.com/channel/UC4E98HDsPXrf5kTKlgrSmtQ>

<https://www.youtube.com/c/SabiaandLoren/featured>

Juhász Dorottya Erika

Ez a film rendkívüli, ehhez kétség sem fér. Mindenféle előzetes ismeret nélkül kattintottam a lejátszásra, és fogadott egy alkotás, ami nem csak meglepni tudott, hanem megfogni is. Ami kifejezetten megragadott az, hogy a film kiválóan bemutatja az értelmi fogyatékosokkal élők látásmódját. Különösen az tűnt fel számomra, hogy nem is próbálják kijavítani a hibáikat (például a fals, helytelen mértékegységű vérnyomást), hanem hagyták őket kibontakozni. Különösen a tekintetben, hogy nemcsak szereplői, hanem rendezői voltak a filmnek, így minden az ő látásmódjuk szerint készült, így a film tényleg az ő világukról szól. Habár a film egésze kiváló, számomra mégis volt pár kérdés, ami jobban megfogott a többinél, így ezekről szeretnék hosszabban írni.

Először ejtsünk pár szót az „orvosi vizsgálatokról”. Azért tartom őket kiemeltnek, mert megmutatja, hogy az értelmileg sérült emberek hogyan is látják az orvos-beteg interakciót. Jó volt látni, hogy az első dolog a köszönés, és bemutatkozás volt (tehát a velük kapcsolatba kerülő orvosok is követik az orvosi kommunikáció ezen alapelemét). Ezt követte a betegvizsgálat, majd valami olyan, ami nekem kifejezetten nem tetszett: az „orvos” írt egy receptet, és kész. Nyilvánvalóan ezzel nem arra próbálók rámutatni, hogy a filmbeli Doki nem játszotta jól a szerepet, hanem arra, hogy mivel ők így látják az orvos- beteg kapcsolatot, arra enged következtetni, hogy az őket kezelő orvosok sem fordítanak nagyobb

figyelmet a vizsgálat utáni beszélgetésre, információátadásra: hiszen attól, hogy értelmi fogyatékosokról van szó, tudják értelmezni, hogy mi is történik. A különbség csak az, hogy számukra ezt más módon kell továbbadni. Számomra azért fontos ez a kérdés, mivel magamról is tudom, hogy sokkal szívesebben működök közre, ha tudom, mi történik: épp ezért fontos számomra az a kérdés, hogy az orvos tájékoztassa a beteget, és sohase hagyja kétségek között. Ez különösen fontos az ilyen emberek esetén, hiszen sokuk – akár genetikai vagy életmódbeli okok miatt – könnyebben betegedhet meg. Előfordulhat az is, hogy a nem elegendő figyelem miatt a vizsgálat során nem derül fény kritikus tünetre, melyet talán nem tartanak elég fontosnak, ami további egészségromláshoz vezethet. Így az, hogy orvosként inkább nem próbálunk velük kommunikálni, mert nehéz, akár az orvosba vetett bizalom elvesztéséhez is vezethet.

Ezzel el is érkeztünk a következő nagy kérdéshez: mi az az egészség? A WHO szerint ez a „teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota”, kiemelve, hogy a fogyatékoság ezt nem zárja ki. Azonban az értekezlet jelenet során felfigyeltem valamire: ha a fogyatékoság nem kizáró tényező, és ezek az emberek jól érzik magukat, miért forgott mégis az egész bemutatkozás akörül, hogy kinek milyen betegsége van, vagy volt. Számomra az volt elgondolkodtató, hogy valószínűleg ezeknek az embereknek sosem mondták el a definíciót, majd kérdezték meg, hogy az alapján egészségesek-e. Tehát e jelenet kapcsán is azt gondolom, hogy a viselkedésük inkább a környezet hatását tükrözi: tehát az, hogy ők ennyit foglalkoznak a betegséggel,

inkább azt mutatja, hogy a környezetük sokat foglalkozik vele. Pedig igenis van személyiségük, hiszen sokan fogalmaztak meg a játékidő alatt érdeklődéseket, célokat: de akkor mégis miért az volt ezeknek az embereknek a bemutatkozása, hogy ő ilyen és olyan betegségben szenved? Mert jó, hogy megállapítottuk, hogy a fogyatékosok is lehetnek egészségesek, csak szerintem ezt feléjük is intenzívebben kellene kommunikálni. Így egy ilyen esetben, – főleg egy ezzel foglalkozó intézményben – nagyobb hangsúlyt fektetnék arra, hogy ezek az emberek igenis kibontakozzanak, és ne a betegség határozza meg őket. (Ez eléggé sablonosnak hangzik, azonban a film nyilvánvalóvá tette, hogy hiába sablonos, mégis releváns.) Hiszen úgy gondolom, hogy az egészségre nincs univerzális fogalom, mindenkinek mást jelent.

Lehet, hogy nem tudjuk megfogalmazni, de mindenki érzi magáról, hogy az-e. Tehát szerintem az egészség azt az állapotot jelenti, amikor számunkra minden megfelelő: lehet, hogy nem mozog a végtagunk, vagy nem kimagasló az intelligenciánk, de ha számunkra az egy megfelelő állapot, ahol jól érezzük magunkat, akkor egészségesnek mondhatjuk magunkat.

Persze ennek ellenkezője is igaz, mivel attól, hogy a testünk ép, nincs is fertőzésünk, vagy nevesíthető betegségünk, de nem érezzük jól magunkat, azt is tekinthetjük betegségnek – ez azonban egy hosszabb beszélgetés tárgya lenne, gondolok itt a mentális problémákra.

Összefoglalva tehát azt tudom mondani, hogy a film kapcsán főként az orvosi kommunikáción, és az egészség fogalmán kellett elgondolkodnom. A fogyatékkal élők esetén egyik sem könnyű téma, azonban mindkettő szükséges ahhoz, hogy ők ne betegségek legyenek, hanem egyéniségek. Nos, ebben segített a zenekar, és a film forgatása: lehetőséget adott. Lehetőséget, nekik kibontakozni, nekünk pedig gondolkodni.

Katona Máté

Egy rövid anekdotával szeretném kezdeni a beszámolómat. A filmről nem volt előzetes információ, azonban 10-15 perc elteltével megismertem a NEMADOMFEL együttes tagjait. Budapesten jártam általános iskolába, és az egyik diáktársam mozgásszervi fogyatékos volt, sérült központi idegrendszere miatt. Egy drága külföldi műtetre lett volna szüksége ahhoz, hogy bot és járókeret nélkül tudjon járni, és egy adománygyűjtő akció keretében ellátogatott hozzánk az együttes.

A fogyatékos, a másság a mai magyar társadalomban véleményem szerint tabutéma, mind hétköznapi, mind közéleti szinten. Nyugatibb országok ilyen tekintetben sokkal előrébb tartanak, persze ez megmagyarázható azzal, hogy egy fogyatékos ember ellátásához fejlett ún. szociális háló szükséges, amelyre vannak törekvések itthon, de a csekély állami figyelem hiányában ez nem versenyképes.

A filmet nézve kezdetben sok feszültség halmozódott fel bennem, amely idővel fokozatosan oldódott. Az egész film során végigkísértek az ambivalens érzések, hiszen a vicces jelenetek során – ilyen volt például az, amikor az „orvos” az összes felmerülő egészségügyi problémára vérnyomást diagnosztizált – sokszor közel álltam ahhoz, hogy elnevessem magam. Azonban mégsem nevet az ember az ilyen dolgokon, elvégre társadalmi és szociális elvárás, hogy a fogyatékkal élő embereken nem szabad nevetni, még akkor sem ha valóban a nevetség áll a középpontban és nem a fogyatékoságuk. Az önreflexió kérdése is felmerült bennem számos témát illetően, ilyen volt az egészség fogalma, a vágyak beteljesülése és a saját sikerek utáni önkép, vagy a saját életem aktuális problémáival kapcsolatban. Az ember hajlamos az utóbbiakat túlnagyítani, de a film nézése közben valószínűleg mindannyian rájövünk, hogy ezek nem említhetők egy lapon a szereplőkéivel. Tudjuk értékelni az egészséges életünket, és örülünk minden természetesnek vett dolognak, például egy párkapcsolatnak.

Mit tekintünk egészségnek? Mindenkinek megvannak a maga testi és lelki problémái, amit

könnyen „betegségnek” tekintünk, és ennek tudatában nem tekintjük magunkat egészségesnek. Gondolok ezalatt egy hétköznapi megfázásra, hőemelkedésre vagy mentális betegségekre, mint például a depresszió. Véleményem szerint a betegség egy olyan tényező, amely az adott személy életminőségét tartósan befolyásolja, vagy csak átmenetileg. Ennek értelmében az utóbbiak is beletartoznak a fogalomba. Fontos kihangsúlyozni, hogy társadalmunk felelőssége, hogy a betegeken segítsünk, természetesen az egészségügy vezetésével, hiszen valamilyen szinten lehet változtatni a helyzetükön, és az életminőségüket javítani. Bárki kerülhet például egy szerencsétlen baleset következtében olyan helyzetbe, mint a szereplők közül az, akinek orvosi műhiba okozta a fogyatékoságát.

Számos munkakörben helyt tudnának állni, ehhez csak a hétköznapi ember nyitottsága szükséges, mert úgy gondolom, hogy ez a másik oldalról megvan...

Nem gondolnám, hogy bármi is változott a témához való hozzáállásommal kapcsolatban, a film után. Szerintem kellően tájékozott és szenzitív vagyok a témában, de aki ezt a szakot választotta arról általánosságban elmondható, hogy szuportívan áll a fogyatékkal élőkhez.

Kelemen Balázs

Felkavaró, mégis üdítő. Ez az, ami a film megnézését követően eszembe jut. Általában, amikor az ember filmet néz, akkor azt kikapcsolódásból teszi, és nem gondolkozik, hanem a kijelzőre fókuszál, és kiüresített fejjel, izgulva várja az eseményeket. Ennél a kis dokumentumfilmnél viszont teljesen másképp éreztem, azon kaptam magam, hogy folyamatosan „jár az agyam”, és rengeteg dolog jut egyszerre eszembe. Az első 1-2 percben szólt egy dal, néhány sorával eléggé azonosulni tudok. A „Lazítani, próbálj meg lazítani” után azt éreztem, hogy talán sokszor velem ez volt a baj eddigi életem során, a „Kell egy kis áramszünet, időnként mindenkinek” után pedig arra gondoltam, hogy a digitális oktatás kellős közepén tényleg nem lenne rossz egyetlen nap áramszünet. Az is eszembe jutott, hogy a lakóhelyem és a szőlőnk közelében van egy szociális intézmény, ahol sérült emberek laknak, amit a helyiek gyakran csak „Otthon” névvel illetnek. Mindig szívesen gondolok arra, hogy amikor kisebb voltam, sokszor láttam, hogy a lakók kint állnak a kapu előtt, és ahogy kanyarodunk a szőlőnk irányába, folyamatosan integetnek és vigyorognak. A film egyik „főszereplője”, aki mindig orvososat játszott a többiekkel, azt juttatta eszembe, hogy azért igazán szerencsés vagyok, hogy ott lehetek, ahol. Neki lehet, hogy az orvoslás lenne minden álma, de rajta kívülálló okok miatt, sajnos ez nem valósulhat meg, nekem pedig minden adott, hogy sikeres lehessen az életben. A film kitűnő példája volt annak, hogy ott is találhatunk igazán tehetséges embereket, ahol lehet, hogy először nem számítanánk rá, hiszen az egyik hölgy lakó szépen énekel, és mellette ügyesen fest. A „Nemadomfel” együttesnek már a neve is tanító, és arra késztet, hogy bármennyire nehéz is, tényleg nem szabad feladni. Érdekes volt látni, hogy a film elején, amikor kimentek az állomásra énekelni, sokak úgy néztek rájuk, hogy „Te jó ég, ezek meg mit csinálnak itt?”, de a film végén sok ember gyűlt körük, és gyakorlatilag együtt örültek az életnek, majd sokuk arcán az ítélkezést a „De jó!” váltotta fel. Örültem, hogy örültek. Viszont ez sajnos azt is nagyon jól mutatja, hogy azért ilyen téren még nem ártana fejlődnünk. Lehet, hogy a kultúránkból is adódik, de sokszor előfordul még manapság is, hogy a sérülteket

„furának” tartják, és inkább elkerülik őket, az emberek távolságtartóak. Ez így nagyon-nagyon nem helyes, és kimondottan szükségünk van a szemléletváltásra, hiszen sok esetben a magát „normálisnak tartó” ember a sérült emberektől rengeteget tanulhat(na), csak nehéz változtatni a beszükkült látásmódon. Azt is jó volt látni, hogy sokuk álma, a tengerpart megvalósult. Az egyik lakó azt álmodta, hogy lépked a vízben, de az nem viszi el a lábnyomát. Itt az merült fel bennem, hogy ő titkon arra vágyik, hogy tudjon maradandót alkotni. Pedig milyen jó lenne, ha ebben támogatnánk őket, és tényleg „nem vinné el a lábnyomukat a víz”. Fontos lenne ebben is előrelépni. A szüleiért imádkozó lakó jeleneténél arra gondoltam, hogy milyen szerencsés a mamám (és a család is), hogy közel 68 évesen még élnek a szülei. (A papa 90 éves, a dédi pedig mindjárt 88, közel 69 év házasságban.)

Összességében érdekes kis film volt, és kimondottan jó volt megnézni.

Azzal kapcsolatban, hogy mi az egészség, hirtelen sok minden jut eszembe. Talán elcsépelt azt mondani, hogy minden, de tényleg így van. Igaz az a klisés megállapítás, hogy ha nincs egészség, semmi sincs. Lehetnek valakinek milliárdjai, lehet saját szigete, de ha beteg, akkor igazából túl sok mindent nem tud belőle élvezni. Mégis, ha egy szóval kéne összefoglalni, akkor valószínűleg azt mondanám, hogy „lehetőség”. A „lehetőség” egész jól leírja az egészséget, mert ha minden rendben, lehetőség nyílik a boldogságra, az öröme, az önállóságra, a „nézek ki a fejemből” pillanatokra és rengeteg másra.

Keserű Márk

A film megnézése után erősen kavargtak bennem a gondolatok, és egy ideig azt sem tudtam, hogy hogyan fogjak neki. Azonban egy kis gondolkodás után úgy döntöttem, hogy először egyszerűen leírom mindazt, ami a fejemben járt a film nézése során, majd összegzem, miként is hatott a gondolkodásomra.

Az a jelenet, amit először kiemelnék, az orvosi vizsgálat. Ennek kapcsán azon kezdtem el gondolkodni, hogy mégis miért az orvos szerepét választotta ki magának Németh Róbert – merthogy jól látszik, hogy nem csak a film idejére bújta fehér köpenybe, ezt igazolja az értekezleten elejtett „Doki” megszólítás, ahol nem volt orvosi szerepben. Ezzel kapcsolatban az volt a gondolatom, hogy olyasvalaki szeretett volna lenni, aki számukra segítséget nyújt („Tudok rajta segíteni!”). Így hát annak tudatában néztem tovább a filmet, hogy ők biztosan felnéznek az orvosokra, hiszen ők nyújtanak nekik segítő kezet, és viselik gondjukat. Éppen ezért ért hidegzuhanyként a következő jelenet...

Az értekezleten Bálint elmondja, hogy őt a „hülye orvos elrontotta”. Ez az egyetlen megszólalás egy pillanat alatt árnyalta bennem a szereplők kapcsolatát az orvosokkal. Merthogy a „gyógyító” nem mindig gyógyít, hanem néha oka a problémának. A műhibák kapcsán azon járt az eszem, hogy egyetlen általunk hozott téves döntéstől más egész élete során szenvedhet. Lehet, hogy akkor épp fáradtak voltunk, vagy a problémára a válasz azon az oldalon lett volna, ami úgysem kell a vizsgára, de ami nekünk egy pillanatnyi ballépés, az mást egész életében

befolyásol, így nem okolhatjuk, ha ezért neheztel az orvosokra.

Ami számomra nagyon érdekes volt, az a szereplők látásmódja. Annak köszönhetően, hogy hagyták őket szabadon beszélni, felfedte, hogy mégis mi jár a fejükben, milyen az ő szemükkel a világ. Ami már a bemutatkozásnál feltűnt az az, hogy mindnyájan tisztában vannak az állapotukkal (!). Egyesek kiemelik, mások inkább az érdeklődésükről mesélnek, de a játékidő során mind megnyílnak. Ami mindannyiuk számára nagyon fontos volt, az a család. Mindenki sokat beszélt szüleiről, rokonairól, különösen szívszorító volt hallgatni Róbert „vallomását” halott szüleinek.

A film végeztével magára az egészségre is más szemmel tekintettem. Őszintén megvallva, a film első részében meglepve konstatáltam, hogy a szereplők közül „mindenki beteg”. A végére azonban rá kellett jönnöm, hogy az egészség meghatározása nem úgy történik, hogy egy abszolút etalonhoz hasonlítunk, hanem ez a fogalom egyéni, teljesen szubjektív, minden ember számára különböző. Éppen ezért szívesen tenném fel a kérdést valamely szereplőnek, hogy egészséges-e? Erre azonban nagy valószínűséggel nemleges választ kapnék, ami felveti a következő problémát, amelyről beszélni szeretnék.

Az, hogy a fogyatékkal élők egészségesnek gondolják-e magukat, nagyban függ a környezet hozzáállásától. Például, ha az állapotukra folyton betegségként hivatkozik a környezetük, akkor előbb-utóbb kénytelenek lesznek elfogadni, hogy ők már bizony betegek, függetlenül attól, hogy annak érzik-e magukat.

Ezzel kapcsolatban gondolkoztam el a fogyatékkal élő pácienseink egészségéről: hogy ha folyton azt kommunikáljuk feléjük, hogy ők betegek, és egyszer valóban elkapnak valamilyen megbetegedést, befolyásolja-e ez az orvoshoz fordulást? Merthogy mi „egészségesek” minden apró tünettel szeretjük felkeresni a háziorvost. Képzeljük el, hogy egyszer csak elkezd szúrni a mellkasunk, és azt gondoljuk, hogy na, ez baj, mert ez valószínűleg valamilyen betegség.

Képzeljük el ugyanezt a szituációt, úgy, hogy egész életünkben azt hallgattuk, hogy mi betegek vagyunk. Igen, ez fáj, de nincs mit tenni, beteg vagyok... Éppen ezért tartom fontosnak, hogy belássuk – és ne csak a szakemberek, hanem a társadalom is – hogy egészségesnek, vagy betegnek lenni szubjektív (különös tekintettel például a mentális betegségekre, amit sokan ma sem vesznek komolyan).

Ezek után azt tudom mondani, hogy ez a film kiváló gondolatébresztő volt. Elgondolkodtatott a szakmai felelősségemről és apró hibám súlyáról. Arról, hogy minden döntésemért teljes felelősséggel tartozom, merthogy másnak komoly kára származhat egyetlen ballépésemből is. Emellett muszáj volt más szemmel tekintenem arra, hogy mit jelent maga az egészség, és mit okozhat, ha felelőtlenül használjuk ezen kifejezéseket.

Kéthely Laura Dalma

Ez volt az a film, ami rendkívüli módon hatott az érzelmi világomra. Ezt a benne szereplő emberek személyével és életük rövid bemutatásával érték el. Nekem például nagyon kellett figyelnem a történésekre, hogy megtudjam érteni az üzenetet. Ebben az írásban saját érzéseimet összegezném. Azt, hogy milyen következtetésekre és nem utolsósorban milyen tanulságokra tettem szert a rövid kisfilm megnézése után.

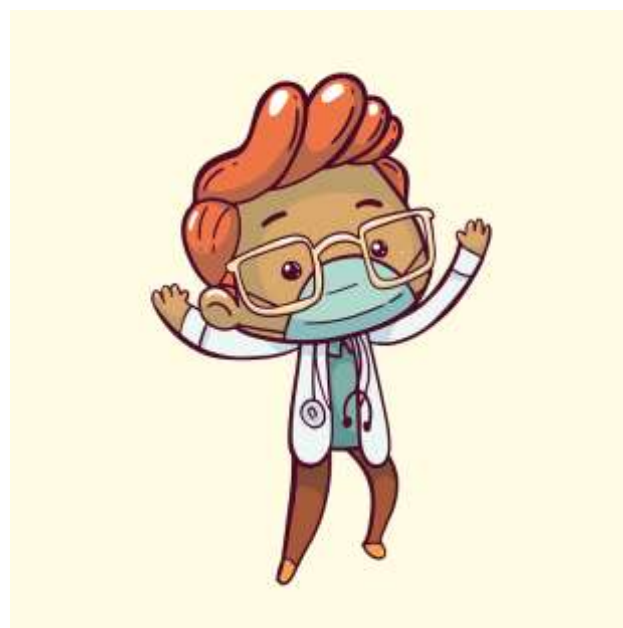
Írásom során többször próbáltam tudat alatt is elkerülni a szereplők szó ismétlését azzal, hogy azt írom: benne szereplő betegek. De vajon tényleg helytálló ez a jelző? Igen, valamilyen formában, ugyanakkor mégsem egyértelműen. A társadalom szemében, aki testi, szervi, mentális fogyatékossgal vagy egyéb veleszületett rendellenességgel eltér a többi embertől, az beteg. Ha egy személy a lehető legkisebb módon különbözik attól a bizonyos „társadalmi normától”, már megbélyegzett a sorsa. Hiszen, véleményem szerint, a mai világban nagymértékben eluralkodott a felszínesség, a látszatélet. Tele vagyunk előítéletekkel, olyan szemmel látjuk embertársainkat, ami nem is a mi szemünk, hanem az a szem, amit a társadalom ad „a tagok számára kölcsön.” Mert, ugyebár, ha ellentmondunk, kirekeszt a közösség. És inkább titkoljuk a saját igazunkat, mintsem gondolataink kimondásával áldozattá váljunk.

Külön tetszett (már, ha lehet így fogalmazni) az orvos személye. Ő volt a kedvenc szereplőm. Hasonló a társaihoz, a szerepét nem a máshol megszokott fölény jellemzi, mert általában az orvosokat valamiféle magasztosabb emberként szerepeltetik.

Tetszenek a visszatérő elemek, például, hogy az orvos mindenkinek a vérnyomását nézi. A szereplők egyenkénti bemutatása a referálásnál. Az álomút során megjelenő fikciós elemek pedig különlegessé teszik az egészet.

Azt hiszem, átértékelődött bennem a betegség szó. Igen, való igaz, hogy a kis közösség minden tagjának rendellenességei vannak. De! Ezt így a néző, mint külső szemlélő láthatja. Ők egymást nem. Az orvosnál senki nem a betegségét vagy az abból fakadó hátrányt mondta panaszként. Sokkal inkább olyan dolgokat, amik nincsenek meg az életükben, de szeretnék: zenélés, hölgyek, fiúk, hétköznapiabb dolgok stb.

Kizökkenve kicsit megint a film világából, képzeljük el, milyen ironikus lenne, ha mondjuk a valóságban egy orvosnál a Mi a panasz? kérdésre, éppen hasonló válaszok jönnének.

Szokták mondani, hogy minél több pénze van egy embernek, annál jobban sajnálja, fukarkodik. És, hogy ez most, hogy jön ebbe a gondolatsorba? Nos, kissé a betegség is így működik szerintem. A jónépben nagy a sajnálat önmaga iránt, minden apró kis problémával fut orvoshoz. Míg, akinél van komolyabb probléma, az minden látszat hátrányossága ellenére is élvezni próbálja életét.

Látszat hátrányosság? Igen. Nézzük csak meg az emberek arcát. Az egymás iránti tiszteletet. A közösség erejét. Az összetartást. Minden egyes valódi, minőségi emberi értékkel rendelkeznek. Hatalmas szeretet, sok humor, érzelmek. Nem szeretnék most jönni WHO egészségfogalmakkal, de biztos vagyok benne, hogy nekik (sok embertársukkal ellentétben) a lelki jóllét állapotuk maximális szinten van. A kérdések: Ki az egészséges? Ki a beteg? megválaszolása valójában nehezebb, mint gondolnánk. A nehézséget az adja, hogy az egészségbe annyi minden tartozik, és komplexebb ezáltal, mint gondolnánk. Semmilyen formában nincs relevanciája szakmabelinek, főleg laikusnak megmondani, hogy az egyén egészséges vagy beteg.

Végül, de nem utolsósorban írásomból semmiképp sem szeretném kifejeíteni a Nemadomfel zenekart sem. Egyrészt a név már önmagában nagyon informatív. Gyönyörűen összefoglalja a csapatban uralkodó mentalitást. Másrészt, ez egy hatalmas szívmengetés számomra. Csodálatos kezdeményezés. Én ezen a részen, sőt egyébként a film több pontján is elmosolyodtam.

Én személy szerint megnézném a filmet azokkal is, akik szánakozva tekintenek az autizmussal élőkre. Akinek szűkebb a látóköre a témában, ideális lenne bepillantást nyerni ebbe a világba. A mentalitást már említettem, de ez olyan szinten magával ragadó, hogy szerintem sokunk sok mindent tanulhatna tőlük. Útravaló azoknak, akik örökké viselik a társadalomtól kapott kölcsönszemet: ők is emberek, érzésekkel, álmokkal, gondolatokkal. Minimalizáljuk az előítéleteket, és ne feledjük: nincs olyan, hogy tökéletes.

Köszönöm az élményt!

Kurucz Odett

A feladat előtt még nem hallottam erről a filmről, így utána olvastam, hogy miről is szól nagyjából. Egy összefoglaló írás elolvasása után, kétségekkel kezdtem el nézni az Álomturnét.

Az ötletet nagyon jónak tartottam a rendezőktől, kevés film van, amiben a mentális nehézségekkel küzdő emberekről van szó, de nem tudtam mire is számíthatok a film során.

A végén sok gondolat volt a fejemben, hogy mit is fogok róla írni, de nehezen tudtam megfogalmazni, ugyanis a kötetlen történet ellenére, komoly problémákkal küzdő színészek szerepelnek benne. Talán még kicsit nyomottabb, megviseltebb hangulatom is lett, mint amire számítottam, úgy hogy eltelt egy fél nap, mire el tudtam kezdeni leírni az érzéseimet. De eszembe jutott a film eleje: „Próbálg meg lazítani!” Így ezzel a mondattal a fejemben kezdtem neki.

Idegenkedve néztem a szereplőket, mint szerintem sok ember, amikor értelmi sérültekkel találkozik. A zárkózott nézetemet, földhöz ragadt szemléletemet Doki kezdte el feloldani. Néha még mosolyt is csalt az arcomra a szövegeivel.

Időbe telt, mire megszoktam a számomra szokatlan forgatókönyvet, ugyanis még nem láttam ehhez hasonló témájú felvételt. Viszont miután sikerült kényelmesebben érezni magam, elkezdtem ugyanúgy nézni, mint egy átlagos filmet, jobban együtt éreztem a szereplőkkel, sajnáltam őket, amikor nem úgy sikerült az első koncertjük, ahogy szerették volna, és szurkoltam nekik, hogy a végén elérjék a céljaikat.

Ami nálam külön kiemelendő, az, ahogyan megoldották az álom-valóság közötti különbségét, a színekkel. Most már nem számít különlegesnek, mert sok filmben alkalmazzák ezt a technikát, de nekem megért egy bekezdést az említése.

A feladat második része az egészség megfogalmazása volt, a saját szemléletünk szerint. Hogy mi az egészség? Nehéz lenne a filmben szereplőket betegnek nevezni, holott nem mondhatók egészségesnek sem. Amit ők is tudnak.

Szerintem az egészség nem csak a testi és a szellemi rendben létet jelenti, hanem a gondolataink egészségét is. Ennek a szereplők is megfelelnek. Boldogok akarnak lenni a saját környezetükben, céljaik vannak, amiket meg is valósítanak, átlagos életet élnek még úgy is, hogy betegként gondolnak rájuk, ami mellett még nehezebb ez a gondolkodásmód, amivel a színészek rendelkeznek.

Összességében, a kezdeti „nehézségek” ellenére, örülök neki, hogy volt alkalmam megnézni, mert érzem magamon, hogy gátlásaim vannak a mentálisan visszamaradottak mellett, és majd orvosként elfogadóbbnak és nyitottabbnak kell lennem minden ember felé.

A film megmutatta nekem újra, hogy az értelmi sérültekben mennyi tiszta jószág és szeretet van.

Lantos Eszter

A videóra rákattintva nem sejtettem, hogy miről is szólhat egy álomturné. Elsőnek arra gondoltam, esetleg valamilyen híres ember életét, történetét fogom látni, azonban már az első vágásnál lejött számomra, hogy most nem a hollywoodi csillogás lesz képernyőn.

A film elején vegyes érzéseim támadtak. Eleinte inkább idegenkedve tekintettem a szereplőkre, és beleestem abba a hibába, hogy sajnálatot érzek. Nem nagyon láttam még ehhez hasonló filmet, hozzá kellett szoknom például a beszédstílusukhoz.

Ahogy haladt előre a történet, egyre jobban megismerhettem a szereplőket, az életüket, stílusukat, viselkedésüket. Lehetett látni, hogy milyen szeretettel, őszinteséggel fordulnak egymáshoz az otthon lakói. Különösen tetszett, amikor énekeltek. Lehetett látni rajtuk a boldogságot, és hogy milyen sokat jelent nekik az, hogy egy csapatot alkothatnak, és nyújthatnak valamilyen különleges produkciót. A legtöbb dal ismerős volt számomra, eszembe juttatta azokat az emlékeket, amikor mi is elmentünk valahova, és az este folyamán meghallottuk valamelyik számot, mindannyian elkezdtek énekelni és táncoltunk rá.

Doki karaktere is különleges, bárki aki bement hozzá, mindenkit megnyugtatót, próbált segíteni a problémájukon, elvégezte ugyanazokat a „vizsgálatokat”, és ugyanazt az eredményt mondta mindenkinek. Látszott a szereplőkön, hogy milyen bizalommal fordulnak hozzá. Nem a betegség kezelése, és a konkrét terápia volt a lényeg, hanem hogy érezték, törődnek velük.

Tetszett, hogy az egész film alatt jelen volt a humor, és hogy egyszerűen, őszinteséggel mutatta be a Down-kóros fiatalok életét.

Egy ilyen film után felértékelődik az egészség fogalma. Ráébredünk, hogy a mindennapi életünkben jelenlévő „hatalmas” gondjaink eltörpülnek ahhoz képest, amikor megbetegszünk, életminőségünk megváltozik, és az egészségünk, esetleg az életünk a tét. Szerencsések vagyunk, hogy EGÉSZSÉGESEK lehetünk. Az egészség fogalma elég relatív, mert mindenki számára mást jelent. A filmbeli szereplők súlyos betegséggel küzdenek, és mindent megtesznek azért, hogy teljes értékű életet éljenek a saját korlátaikon belül.

Az egészség számomra egy nagyon tág fogalom, amihez a tényleges testi egészség mellett hozzájön a mentális egészség, és az hogy egészségesnek tartjuk-e magunkat. Sokszor a lelki problémák, az életünkben jelenlévő sok stressz szüli a komoly megbetegedéseket.

Én igyekszem a mindennapjaimban egészségesen élni, próbálok odafigyelni magamra, a rendszeres mozgásra, helyes táplálkozásra. Ennek ellenére sokszor érzem magam fáradtnak, kimerültnek, és ez nem egy tényleges betegség, de relatíve nem érzem magam kirobbanó erőben, és ez a napi teljesítményemet negatívan befolyásolhatja.

Tudatosan kell élnünk ahhoz, hogy ténylegesen egészségesek legyünk, és úgy is érezzük magunkat.

Margaritsz Lili

Az Álomturné című film megnézése után számos gondolat futott végig a fejemben. A röpké 45 perc úgy telt el, mintha öt percet sem ültem volna egy kijelző előtt. Az első gondolatom az volt, hogy miért csinálták ezt a filmet, a második pedig az, miért lett ilyen jó.

A kérdéseken kívül sok eddigi véleményem változott meg a hátrányos helyzetű emberekről. Eddig sem néztem le őket, de most a film sokkal közelebb hozta őket hozzám. Belsőre szinte nem is különböznek a hátrányokkal nem küzdő emberekhez képest. Sőt, talán a belső énjük színesebb a miénknél, így kiegyenlítődnék a különbségek.

A szereplők nagyszerűen játszották a szerepüket, a film közben teljesen jó hangulat(om) volt. Kedvenc karakterem Doki volt, aki gyakran használta vérnyomásmérési „képességeit”, és mindenkinek azonos vérnyomást „mért”. Csupán az idősebbnek kinéző szemüveges nő tűnt sokszor szomorkásnak, ha jól értelmeztem a film elején, a szülei miatt. Ez is egy párhuzamot mutatott számomra az életükkel kapcsolatban. Miközben az átlagember folyton a pénzt és a tökéletességet hajszolja, igencsak kevészer boldog igazán. A hátrányokkal küzdők boldogok úgy, ahogy vannak. Nem akarnak rengeteg pénzt, hiszen a boldogság valóban nem megvehető, minden más igen. Ők tényleg boldogok! Ez a film egyik legfőbb üzenete számomra.

Kissé utánanéztem a filmnek, így derült ki számomra, hogy ez egy dokumentumfilm. A „Nemadomfel” együttes is egy teljesen valódi, létező dolog. Ekkor ugrott be, hogy ez a bizonyos együttes régebben volt

az általános iskolánkban. Így én élőben is hallhattam őket, bevallom, egészen jól/élvezhetően zenéltek.

A feladat második részére térnék át, írok egy kicsit az egészségről. Az egészségről alkotott képem nem változott sokban a film láttán. Sajnálatos módon, aki Down-kórral vagy másféle genetikai „betegséggel”/fogytékkal születik, az a mi életünkől, életkörülményeinktől általában eltérően éli le életét. Ezen azért nem tudunk túlságosan sokat változtatni, mert más emberekre vannak utalva, mindenképpen szükségük van valamilyen ellátásra, nem tudnak teljesen beilleszkedni a társadalomba, ezzel már alaptól hátrányt szenvednek. Nagy százalékuknak komoly szívbetegségekkel kell küzdeniük, ami lecsökkenti a várható élettartamot. Ez szerencsére már javítható műtétekkel.

Olvastam arról, hogy az ilyen hátrányosságokkal küzdő embereknek is széles skálája ismert. Vannak, akik diplomát is szereztek, testet építenek, munkahelyen dolgoznak. Az sem mondható ki, hogy a genetikai rendellenességek olyan betegségek, mint egy influenza vagy egy daganat. Az utóbbit gyakran teljesen ki lehet gyógyítani, míg a ma ismert eszközökkel a megtermékenyítés utáni genetikai beavatkozásokra, emberi szervezetben nincsen sok lehetőségünk.

A konklúzió számomra az, hogy ha betegségről kell beszélni, van egy bizonyos mérce, ami adott esetekben egyes, kettős vagy akár hármás is lehet, betegségtől függően. Ám a fogytékkal küzdőket korántsem szabad alábecsülni a világon.

Módis András

Először is köszönöm szépen, hogy elküldte nekünk a film linkjét, és megmutatta nekünk ezt a művet. Engem őszintén meglepett, hogy készült egy ilyen film, ami nem dokumentumfilm, és tényleg be lett vonva mindenki a történetbe, és konkrétan azt mutatták be, ami a hasonló emberek mindennapjaiban történik. Amikor a film szereplőiről szeretnék írni, akkor először az értelmi fogyatékos kifejezés jut eszembe, mivel ez lenne a szakmai kifejezés, de a film nem a betegségükről szól, hanem az életükről, gondolataikról, így inkább csak, mint szereplők vagy emberek fogom őket említeni.

A film elején még könnyek gyűltek a szemembe, mert sajnáltam őket, amikor a betegségeikről meséltek, de a film további részében talán még egy kicsit irigyeltem is őket. Leginkább ezekről az emberekről az örök gyerekek jutnak eszembe, mivel ők nem érzik át a világ problémáit, tele vannak kíváncsisággal, tele vannak érzelmekkel, és nem félnek ezeket kimutatni. Nekem személyes tapasztalatom is van egy hasonló személlyel, ugyanis a szomszéd lakásban élt egy Down-szindrómás kisfiú, aki ugyanakkor született, mint az én volt barátom, ami nekem annyira furcsa volt, hogy ez a két fiú ugyanakkor született, ugyanott élnek, ugyanazok az ismerőseik, és mégis mások. Természetesen minden ember más, de a Down-szindrómások nekem kicsit emberfeletti érzelmeket adnak át. Az az őszinte ragaszkodás és szeretet, amit ők adnak, eleinte még ijesztő, majd kicsit sajnáljuk őket, de ha nap mint nap velük vagyunk, amihez nekem is szerencsém volt, akkor élvezzük a társaságukat. Bármennyire is nem szeretnénk, mindenkinek vannak problémái, amik a beszélgetésekbe belefolyanak, így gyakran romboljuk egymást akarataink ellenére is. Bálinttal, így hívták a szomszédomat, mégse éreztem sose, hogy elvenne tőlem, csak adott, mert neki, ha volt is problémája, nem érdekelt, vagy egyszerűen nem tudatosult benne, ezt nem tudom, de olyan jó volt őt mindig boldognak látni. Természetesen ezek a szereplők is ezt éreztették velem, hogy ha szomorúak vagyunk, akkor nem ülni és szomorkodni kell, hanem tenni, hogy ne legyünk szomorúak. Ez a kis Nemadomfel együttes még nekem is feldobta a kedvem, pedig nem is vagyok a tagja, ezért gondolom, mekkora

élvezet lehet benne zenélni. Maga a tény, hogy nekem a zene egy olyan gyógyszer, ami a testemet és lelkemet is gyógyítja, segít megérteni ezeket a zenészeket is, és tudtam velük énekelni, táncolni közben. Érdekes volt látni, hogy a tenger mekkora örömet okozott nekik, mivel azt én is nagyon szeretem, és ebben a mostani helyzetben még irigykedtem is, hogy ők ott voltak. Tetszettek benne a pörgős zenék és az énekes lány, akinek tök szép hangja volt egyébként, nagyon szépen rajzolt is, szebben, mint én.

Így az egész film végére megkérdeztem magamtól, hogy mi is az egészség, és igazából arra jutottam, hogy maga a fogalom, hogy egészség már nem egyértelmű nekem. Én ugyebár szakmai szemmel egészséges vagyok, meg minden szervem működik (elvileg), és engem nem neveznek fogyatékosnak, míg a film szereplőit igen, pedig ők lelkileg egészségesebbek, mint én. Nagyon gyakran azt érzem, hogy igazából, amikor én beteg vagyok, akkor is a szürke hétköznapiakba és a stresszbe betegszem bele, pláne a mostani helyzetben. Nem tudom azt mondani, hogy a fogyatékkal élők és mentális betegek egészségesek, de azt se tudnám kimondani, hogy aki testileg és mentálisan egészséges, az lelkileg ne lenne beteg. Talán úgy tudnám megfogalmazni az egészséget, hogy az a személy, akinek testileg minden funkciója működik, így nincs szüksége külső segítségre gyógyszerek vagy eszközök által, illetve lelkileg nem szomorú vagy problémákkal terhelt, jól érzi magát a bőrében, és azt csinálja, amit szeret.

Molnár Roxána

A legelső jelenetnél, megvallom őszintén, nem örültem annak, hogy olyan filmet nézek, amelyben fogyatékossgal élők szerepelnek, majd elgondolkodtam, hogy nem véletlenül pont ezt a filmet ajánlották, túl kell lépnem a sztereotípiákon, és máshogy kell viszonyulnom embertársaimhoz, főleg, ha orvosnak készülök, mert a későbbiekben is mindenkit egyenlőként kell kezelnem és ellátnom.

Sajnálatos módon, úgy gondolom, hogy a kezdeti érzéssel nem vagyok egyedül. Amikor egy hozzám hasonló, „fizikailag és szellemileg ép” ember találkozik például egy Down-szindrómással, vagy egy mozgáskorlátozottal, rossz érzése támadhat. Lehet, hogy egy amputált végtag látványa megrémít minket, lehet, hogy elkezdünk szorongani, ha kapcsolatba kerülünk fogyatékossgal élőkkel, vagy kellemetlenül érezzük magunkat, esetleg bele se akarunk gondolni, hogy mi is lehetnénk a helyében, vagy ez bármelyik családtagunkkal megtörténhet. Ezek az emberek nem is annyira különböznek tőlünk, és ez a film végére számomra is beigazolódott, nekik is vannak álmaik, vágyaik, amiket képesek elérni.

Ez után az 50 perc után szükségesnek éreztem, hogy jobban utánaolvaszak bizonyos betegségeknek, főképp a Down-szindrómának. Természetesen tanították már, hogy triszómia, mongol- és tarkóredővel különböző egészségügyi problémákkal jár, viszont azt nem, hogy mennyire képesek magukat önállóan ellátni, hogyan kommunikálnak, milyen széles skálán mozognak a tünetek. Az embereknek szerintem ezzel kéne tisztában lenniük, így sokkal jobban meg tudnánk érteni őket, és talán nagyobb

elismerést kapott volna a csapat az első fellépésük után.

A jelenet, ami a film nézése során legjobban szívem ütött, az volt, amikor Bálint az értekezlet során elmesélte, hogy „én azért lettem ilyen, mert az a hülye orvos engem elrontott”. Szó szerint kirázott a hideg, gyomorgörcsöm lett, és csak arra tudtam gondolni, hogyha én orvos leszek, nem akarok senkit sem „elrontani”, műhibát ejteni.

Szerencsére azonban voltak sokkal vidámabb, szívmelengetőbb részek is. Nagyon élveztem nézni ahogy a zenélés, dobolás, táncolás közben őket is elkapja az a „flow” élmény, ami engem is hasonló helyzetekben. Sosem gondoltam volna, hogy képesek egy igenis színvonalas zenekart alapítani, ritmusra tapsolni, szépen énekelni. A legnagyobb boldogságot pedig az utolsó képek okozták számomra, a közös koncertezés, szép, magyar dalokkal. A legszebb ebben az egész történetben az volt, hogy nem színészek játszottak benne, nem volt előre megírt, szigorúan betartandó forgatókönyv, így mindenki megmutathatta milyen valójában, és hogy a Nemadomfel együttes tényleg létezik, koncertezik, és nem csak kitaláció az egész.

Köszönöm az ajánlást, ez a film alapjaiban változtatta meg a viszonyulásomat a fogyatékossgal élőkhez, remélem még nagyon sok emberhez eljut, és hasonlóan jó élményben lesz részük.

Mózer Veronika

Az Álomturné című down szindrómásokról szóló film meglehetősen eltér a megszokott filmekről, így az elemzése sem könnyű. De a belőlem kiváltott érzéseket mindenképp le tudom írni.

Őszinte leszek, a kedves olvasónak nem fog tetszeni, de úgy gondolom, inkább írok őszintét, mint valami szép halandzsát a jó jegyért. Ezeknek a filmeknek, ami egy valamilyen elnyomott és/vagy szerencsétlen társadalmi csoportról szól, megvan a létjogosultsága. Nyilván, ha olyanoknak mutatjuk, akik kiközösítik ezeket az embereket, lehet, hogy meggyőzhetjük őket az ellenkezőjéről, de nálam erre biztosan nincs szükség. Én tudom magamról, hogy egyenrangú embertársként tekintek rájuk, és nem kell megváltoztatnom a véleményem. Így, ha szeretnék is rajtuk segíteni, mivel gyógyíthatatlanok, annál többet nem tehetek, minthogy a monitor előtt sajnálom őket, de erre szerintem ők sem vágnak.

Ezáltal az érzés, amit kiváltott belőlem körülbelül ugyanaz, mint az antirasszista és feminista filmek esetén. Ami pedig az, hogy felteszem magamnak a kérdést: „Most üljek itt, és érezzem rosszul magam, mert nem vagyok kirekesztve? Pedig én nem is rekesztek ki senkit.” Valóban nem vagyok kirekesztve, és erre mindig azt a választ kapom, hogy próbáljam meg elképzelni. Nem is kell messzire menjek: egész kiskoromban kiközösítettek, mivel mindenki úgy tudta, hogy homoszexuális vagyok (noha nem voltam az, csak hosszú volt a hajam) így volt részem mindenben, ami ezzel jár. Ellenségemnek sem kívánnám, és velük is együttérzek, amint ezt élik át.

Mindezekkel együtt a konklúzióm a következő: nem bánom, hogy láttam, mert tudom, hogy sokat dolgoztak vele, és megérdemlik, hogy legalább megnézzem, de hazudnék, ha azt mondanám tetszett. Vagy talán csak nem én voltam a célközönség.

Úgy gondolom, ezek az emberek is lehetnek egészségesek a maguk módján. Amit én egészségnek gondolok, nagyon egyszerű. Ha arra a kérdésre, hogy van-e panasz, úgy felel: „nincs”. Beleértve ebbe a WHO szerinti szociális részt is. Nekik valóban nehezebb a boldogságot megtalálni, de ha egymás társaságában és a filmkészítésben sikerül, akkor én nem is tekintek rájuk beteg emberként. (Persze tudatában a kromoszóma-rendellenességgel járó tüneteknek, és a rendszeres szűrővizsgálatokat nem mellőzve.) Ezzel egyidőben „egészséges” emberek is lehetnek így vagy úgy kirekesztve a társadalomból, ezáltal depresszióban szenvednek, rájuk senki nem fordít gondot, mondván hogy egészségesek, csak „szedjék már össze magukat”. Véleményem szerint ez kevésbé egészséges, mint egy jobb körülmények között élő down-kóros.

Anonim

Amikor az előadáson elhangzott ez a lehetőség a filmmel kapcsolatban, őszintén nagyon örültem neki. Elsősorban azért, mert szeretem az ilyen és hasonló módon történő ismeret- és komfortzóna-bővítést, és hiszem, hogy ezek mind hozzájárulnak az én személyiségem fejlődéséhez, és később a hivatásomban való szereplésemhez is valamit hozzáadnak. Természetesen a pluszpont szerzési lehetőség sem mellékes.

Ma délután úgy álltam neki a filmnek, hogy csak a címét tudtam, másoktól sem hallottam még véleményt, és az interneten sem olvastam utána. Az első percekben be kell vallanom nagyon meglepődtem, nem erre a témára és szereplőválasztásra számítottam. De aztán az útnak megadva a lehetőséget, végignéztem a filmet a legnagyobb odafigyeléssel, és próbáltam a belőlem kiváltott érzésekre és reakciókra figyelni.

Őszintén szólva, kétharmadáig nem igazán fogott meg, vagy nyerte el a tetszésemet. Majdnem abba is hagytam a nézését. Nem állt össze bennem egy kép vagy egy érzés, hogy mi is lenne ennek az értelme, vagy mi a céljuk a készítőknél ezzel. Aztán a végső jelenetnél elöntött egy nagyon jó, melengető érzés. Nem tudom megmagyarázni, és lehet furán is hangzik, de az a jelenet számomra sokat jelentett. És úgy éreztem, ez a jelenet érte meg egyedül az 1 órából. Utána nem rögtön álltam neki a beadandóm megírásának, így tudott bennem ülepedni az élmény. Rá kellett jönnöm, hogy bár a végjelenet volt a lényeg, és annak segítségével jöttek át számomra az érzések, azonban, ha az előtte lévő jeleneteket nem látom és nem élem meg akár rosszul, akár jól vagy semlegesen, akkor az említett jelenet sem indított volna el bennem semmit.

Így összegzésképpen végül örülök, hogy mégis végignéztem. Úgy gondolom, valóban sokat lehet belőle tanulni, nem konkrét tudást, de a világról, más emberekről, más élethelyzetekről, más nézőpontokról, és hogy mindenki mennyire máshogy éli meg az életét.

Hogy mi is az egészség? Számomra elsősorban egy olyan fizikai állapotot, mint amiben szerencsére feltételezhetően a legtöbben vagyunk. Semmilyen komoly betegség, abnormalitás nem áll fenn. Aztán jelenti a mentális egészséget. Ez a fogalom már sokkal kevésbé körülhatárolható még a fejemben is, de inkább egy olyan állapotnak mondanám, amikor jól érezzük magunkat abban a helyzetben, amiben abban pillanatban vagyunk, és elménk nem befolyásolja radikálisan és negatívan a mindennapjainkat.

Viszont amit nekem a film hozzáadott az annyi, hogy bár komoly problémákkal rendelkeztek a szereplők, nem definiálták magukat betegnek. Nem hagyták, hogy bármilyen tulajdonságuk, amit az átlagember – valljuk be – nehezen tudna csak feldolgozni, befolyásolja őket és az életszeretüket/élvezetüket. És bár sokan másnak mondanák őket, végtére is ugyanolyanok, mint az egészségesnek titulált emberek. Keresik az izgalmakat, megvannak a dolgok, amik őket foglalkoztatják, ugyanúgy tudnak örülni és unatkozni, és a szürke hétköznapiakra végül megoldást találni.

Tehát bár az egészséget definiálhatom bárhogyan, sosem lesz teljes.

Papp Dominika Julianna

A fogyatékoság és az egészség egy nehéz téma több szempontból is, de megpróbálom észrevételeimet és gondolataimat a lehető legérthetőbben kifejezni. Ha egy ember a fogyatékoságra gondol, sok minden eszébe juthat a szó hallatán. Lehet az testi vagy mentális fogyatékoság is. Ez a dokumentumfilm szerintem jól bemutatja, hogy a sajnálatosan visszamaradott honfitársaink hogyan élik túl mindennapjaikat, és hogy miként állnak hozzá a dolgokhoz több téren. Tetszett az ötlet, hogy az otthon lakói zenekart alapítottak, mivel az egy olyan kulturális és szociális tevékenység, amiben mindenki egyenjogúan kiveheti a részét.

Mit is jelent az egészség számomra? Ez egy összetett kérdés, mivel az egy dolog, hogy valaki fizikailag teljesen ép, lelkileg vagy esetleg mentálisan lehet ugyanúgy beteg, mint bárki más. Úgy vélem, hogy az egészség fontosságát sokan alulbecsülik. Attól hogy valaki mérhetetlenül gazdag, még elkaphat bármilyen súlyos betegséget. Én mindent megtennék, ha valaki közel hozzám vészes állapotba kerülne. Az egészség a működésünk alapja, ha úgy vesszük. Amint egy kényelmes és üdítő, nem toxikus környezetben érzem magam, egészségesnek érzem magam. Szerintem ugyanez vehető észre a dokumentumfilmben látottak alapján is. Igaz, hogy sajnos az intézet lakói más-más fogyatékosággal küzdenek, de egy olyan környezetben vannak jelen, ahol kényelmesen élhetnek, és kinyilváníthatják véleményüket.

Orvostanhallgatóként úgy érzem, hogy nagyobb nyomás nehezedik rám, mint az átlag hallgatóra. Például egy-egy nehéz vizsga előtt a stressz nem igazán tesz jót az egészségnek. Volt, amikor alig aludtam négy órát, amitől alvási paralízisem lett. Nekünk az egészségügyben, úgy hiszem, hogy a saját egészségünket egy szinten fel kell áldoznunk, hogy másokét fent tarthassuk. Például a jelen helyzetben, kötelességünk menni és segíteni a koronavírus-járvány miatt akár több hétig is, ami nagyon fel tudja borítani a szorgalmi és a vizsgaidőszakot. Személyes tapasztalatból írom, hogy a saját egészségem másodlagos ilyen helyzetekben. Néha elgondolkodok, hogy megéri-e az egyetem a szenvedést. Remélhetőleg nem történik semmi velem, amivel ártani tudnék a közeli hozzátartozóimnak. Nem szeretném hazavinni a vírust senkinek sem, mivel látni lehet, hogy senki sincs biztonságban a jelen helyzetben. Ez a koronavírus járvány egy újabb réteg az egészségben, amivel mérlegelni kell, akárhányszor kitesszük a lábunkat az utcára.

Papp Dominika

Szerencsére a mai világban nagy divatnak örvend a tabu témák feszegetése, ám akármiről is legyen szó, az első pillantások a legnehezebbek, hiszen legtöbbünket bajtól elszigetelve, óvva neveltek, amiért általában nem vagyunk elég hálásak. Hiszen mint ahogy a filmben láthattuk, egy kicsinek tűnő hiba a szervezetben, vagy az orvos melléfogása elképzelhetetlenül nagy következményeket von maga után.

Elképedve néztem a filmet, hiszen váratlan volt számomra hogy több mint egy évtizeddel ezelőtt, valaki hajlandó volt magára venni a nehéz feladatot, hogy bemutassa ezt az oldalát az életnek a magyar embereknek. És nem is akárhogyan mutatta be, hiszen rengeteg példáját felvonultatta a problémának, mindenki szemével kicsit láthattuk a világot, mindenki felé kialakítottunk egy sajátos szimpátiát, akár azért mert megnevettettek, akár azért mert megsirattak. Meghatott, amikor az egyik férfi örömmel beszélt arról, hogy elment a tengerhez,

és lábnyomot hagyott, amit nem mosott el a víz.

Elgondolkodtatott, hogy miért mondjuk azt néha, ha ránézünk egy hátrányos helyzetű emberre, hogy ez nem élet. Pedig igenis ők is élnek, otthagyják lábnyomukat a világon, boldoggá teszik a szüleiket, családtagjaikat, mert hihetetlenül erősen érzik ők is a szeretetet. A többi embert pedig, akik az utcán sétálva meglátják őket, megtanítják arra, hogy hogyan legyenek empátikusak, és hogyan értékeljék a jelenlegi helyzetüket, és hogyan törekedjenek eközben jobbra és jobbra. Hiszen az egészség nem fekete-fehér, hanem egy skála, amin akárhol is vagyunk elhelyezve, mindig törekednünk kell annak fejlesztésére, viszont ez nem egyről kettőre történik, hanem ez egy hosszadalmas küzdelem, de minden lehetőség előttünk van ahhoz, hogy sikerüljön.

Mindenkinek szívesen ajánlom ezt a filmet, de megfelelő időpontban, és megfelelő nyitottsággal kell hozzá állni, viszont cserében megváltoztathatja az élethez, és egészséghez való hozzáállásunkat.

Papp Kincső

A film igen elgondolkodtató volt, mivel ilyen közlőből még sohase történt számomra értelmi fogyatékosok illetve egyéb fogyatékosok bemutatása. Sajnos Magyarországon nem integrálódnak be a társadalomba, kirekesztődnek, nincs is lehetősége egy átlagos gyereknek sérültekkel játszani, megismerni őket, megtanulni viszonyulni hozzájuk, és ezzel együtt természetesen viselkedni.

Sokan szerintem éppen ezért, mert nem tudják, hogy kellene helyesen kezelni a helyzetet, félnek a találkozástól velük, hogy kellemetlen szituációt okoznak nekik, vagy ők kerülnek abba, és éppen ezért elhatárolódnak a fogyatékosoktól, különösen, ha az szellemi és nem fizikai fogyatékos. A fizikailag sérült emberek még könnyebben be tudnak illeszkedni, hiszen velük szemben szerintem elfogadóbb a társadalom, mindenki abból indulhat ki, hogy mi lenne, ha én lennék a helyében. De más, ha értelmi fogyatékos valaki. Itt már nincs éles határ a normális és a fogyatékos között, hiszen nem is lehet definiálni mi a normális, az egészséges. A film is erre döbentett rá. A szereplők többségének nincsen fizikai fogyatékosága, csak értelmileg korlátozottak.

De mi is az a fogyatékos? Hiszen ugyanúgy éreznek, sőt még jobban szeretik és tisztelik egymást, mint az úgymond egészségesek. Jogosan unatkoztak elzárva a külvilágtól, jogosan ki akartak törni a szürke hétköznapijaikból. Sikerre, elismerésre vágytak, úgy mint mindenki más, akik egészségesnek tartják magukat. És az örömet is ugyanúgy, ha nem még jobban, ők is átélték. Felmerült bennem, hogy milyen jogunk van azt mondani, hogy mi vagyunk az egészségesek és ők a fogyatékosok? Miért kell

elkülönülni kategóriáknak. Lehet-e egészségesnek mondani valakit úgy, hogy bár az IQ-ja csökkent, de az EQ-ja lehet, hogy sok, úgymond egészséges embert felülmúl. Fogyatékos-e az, akitől tanulni kellene az egymás elfogadását, őszinte szeretet, kedvességet. Szerintem fontos lenne beintegrálni bármilyen sérültet az úgymond ép gyerekek közé. Hiszen csak tanulnánk tőlük szeretetet, önzetlenséget, emberi értékeket. Még azt is el tudnám képzelni, hogy amennyire lehetséges, együtt tanuljanak a nem sérültekkel, ami bár az iskolákban sok új feladatot jelentene mindenkinek, de meg tudná változtatni sokak gondolkodását, elfogadóvá tenni az embereket. Ez a „nemadomfel” ránk is ugyanúgy vonatkozhat, és ezáltal ők példaképek lehetnek nekünk is. Nagyon tetszett a filmben a színes tengerparti jelenet, ahol ugyanazt csinálták és ugyanúgy élvezték a nyaralást – sőt még jobban –, mint egy úgymond egészséges ember, de nekik ez, ahogy én értelmeztem, csak a közös álmukban valósulhatott meg.

Különleges humora volt a filmnek, ami tovább segítette az érzékenyítést. Irigylésre méltó egymásra figyelés, türelem és szeretet volt a szereplőkben. Ugyanazokkal a vágyakkal, mint bárkinek. Ne unatkozzon, hadd élvezze az életet. Szomorú sorsokat mondtak el, magukra hagyva, szülők, családtagok nélkül.

Nagy üzenet számomra, hogy minden relatív, így az egészség is. Egymás elfogadása, társadalmi kirekesztés megszüntetése, a másság elfogadása fontos feladatunk.

Anonim

Halogattam a film megnézését, majd, amikor ma megnyitottam, az volt az első gondolatom: „Jaj, csak ne fogyatékosággal élőkről szóljon! Akkor tuti, hogy nem nézem meg!”. Ez valószínűleg nem a legpéldamutatóbb magatartás egy orvostanhallgatótól. El is szégyelltem magam. Amikor megláttam az első filmkockát, majdnem ki is kapcsoltam a filmet. Én ezt nem tudom megnézni. Mit nézek ezen egy órán keresztül?

Erőltettem, maradtam a gép előtt. Egyszer csak arra lettem figyelmes, hogy együtt mosolygok a szereplőkkel, néha még el is kacagtam magam. Amikor felcsendült a Hajnal című szám, furcsa érzés kerített hatalmába. A közeli baráti társasággal mi is előszeretettel hallgatjuk, énekeljük ezt a dalt, ezen a hétvégén is felcsendült. Mintha csak magunkat látnám a filmen is. Ugyanígy táncolunk, éneklünk, borulunk össze. De ez az érzés mégsem volt negatív, inkább osztoztam az örömeikben.

Nagyon jó dolognak tartom, hogy egy otthonban élnek, együtt olyanokkal, akikkel megértik egymást. Hasonló tapasztalataik vannak a külvilágról, együtt lógnak ki a sorból. Látszólag ugyanazok a dolgok foglalkoztatják őket, mint minket: lányok, fiúk, diéta, magány. Amikor a szüleiket gyászolják... olyan hálások, olyan szeretettel beszélnek róluk. Gazdag szókinccsel, őszintén. Sok „WHO-egészséges” ember nem lenne erre képes. Az örömük pedig valahogy még intenzívebbnek tűnik.

Néhány éve részt vettem egy futóversenyen, ahol fellépett a Nemadomfel zenekar. Akkor úgy álltam hozzá, hogy miért kell ezt idehozni. Itt az emberek teljesítményét, egészségét ünnepeljük. Ez nem ide való. A film megnézése közben és utána már egész máshogy gondolkodom a témáról. Persze ehhez kellett ez az élmény. A hétköznapi emberek közül vajon hányan gondolnak bele? Valójában mennyivel vagyunk „egészségesebbek” a filmben szereplőknél?

Nem egy külön fajként kell(ene) kezelni a fogyatékkal élőket. Kicsit mások, mint mi, de sokkal több dologban hasonlítunk, mint gondolnánk. Annyira eltörpültek a problémáim a film megnézése alatt, hogy nem is értem miért izgattam magam rajtuk.

Az egészség-fogalom szempontjából arra jutottam, hogy nagyban befolyásolja az egészségünket, hogy hogyan érezzük magunkat, harmóniában vagyunk-e magunkkal, valamint, hogy kikkel vesszük körül magunkat. Egy lehúzó társaság „megbetegíthet”, de ha van, aki kihúzzon a bajból, felemeljen, akkor jó úton járunk a gyógyulás, egészségmegőrzés felé. Ezért is fontos egy jó szociális háló, értékes kapcsolatok kialakítása.

Végző konklúzióm, hogy a harmónia sokkal fontosabb, mint a WHO definíció szerinti egészség, mert sokkal betegebbnek érezhetjük magunkat, akkor is, ha nincs semmi komoly egészségügyi gondunk, harmóniával pedig könnyebben átvészeltethetjük a viszontagságokat, hálások leszünk az élet apró örömeiért is.

Két délutáni anatómia tanulás közben, kikapcsolódásként merült fel bennem, hogy ezt a filmet esetleg megnézem. Talán... ha jó lesz, és tetszeni fog. Az első pár percben (épp most tartok itt) mutatják be a szereplőket. Azt gondolom, nincs abban semmi különleges, hogy Down-szindrómások szerepelnek egy filmben. Igazán akkor kezdtem el figyelni, amikor a lista végéig vártam, és még mindig nem láttam egyetlen „egészséges” személyt sem a szereplők között. Aztán elkezdődött a film.

Az arcokat látva, eszembe jutott, hogy Pécsen nekem is többször volt már lehetőségem találkozni helyi Down-szindrómásokkal a buszon. Többször láttam, ahogy beszélnek egymással, és figyelnek csoportvezetőjük utasításaira. Tehát hallottam, láttam is őket, de csak egy pár percre és mindig olyan emberek között, akik nem voltak betegek. Legalábbis nem olyan feltűnő módon, ahogy a Downosok. A filmnek szerintem az az érdekes oldala, hogy nem másokkal összehasonlítva mutatja be őket egy relatív képet adva, hogy „hozzánk képest ilyenek a Down-szindrómások” (ezt a nézőre bízva), hanem egy abszolút képet tár elénk, milyen ez (és ha jól értettem azok a más rendellenességek is – egyelőre ezeket nem mind tudtam azonosítani –, amik előkerültek a filmben) a betegség. Ennyi. Nem több, nem kevesebb (már ami a betegek személyiségét illeti). Nekem egész végig ez tetszett a legjobban.

Aztán Bálint rögtön az első percekben a gyűlésen azt mondta, hogy műhibából született úgy, ahogy. Ez alázatra és felelősségtudatra intett, hisz valószínűleg semmiben nem vagyok különb, mint az az orvos, akit Bálint hülyének nevezett(!). Ez megerősítette bennem azt a gondolatot, hogy az orvosi szakmában az a legnagyobb siker, ha az ember végig tud menni úgy az utcán, hogy nem kell lesütnie a szemét azért, mert szégyenkezik valamely hibája miatt.

Most tartok kb. a 10. percnél. Amit kifejezetten érdekesnek találok, az az, hogy ezek az emberek mennyire tudatában vannak annak, hogy ők betegek. Sőt, még egymást sajnálják is. Kíváncsi vagyok. Annak, hogy magukat és egymást sajnálják, vajon az-e az oka, hogy ők maguk valamely képesség hiányát érzik az életükben vagy az, hogy nem tudnak beilleszkedni a társadalomba úgy, ahogy szeretnének. Erre nem tudom a választ, de valószínűnek tartom, hogy mind a kettő. Például Bálintnál észrevettem, hogy a karján van valami deformitás, ezt ő biztosan saját képességeiben korlátként éli meg. Viszont szinte az összes férfi azt mondta, hogy amit ők a leginkább szeretnének, azok a nők. Itt szerintem nem arról van szó, hogy ők saját magukat rondának találnák, hanem azt sajnálják csupán, hogy nem tudnak olyanok lenni, mint amilyet a hölgyek elvárnak.

Számomra még valami nagy pluszt, érdekességet jelentett a videóban. Orvostanhallgatóként (amúgy is) többször kénytelen voltam elgondolkodni azon, milyen esetben indokolt (és valóban indokolt) abortuszt kivitelezni. A diagnosztika fejlődésével egyre több olyan állapotot vagyunk képesek

intrauterin feltárni, melyek régebben születés után, vagy csak pár éves korban derültek ki. Természetesen vitathatatlan, hogy egy a filmben látott rendellenességgel született gyermek nagy terhet jelent a családja számára. Ugyanakkor egy-egy ilyen személyeket elszállásoló otthon, mint amilyet (ha jól értettem) a film elején is láttunk, erre nagyon jó megoldás lehet. Ráadásul talán nekik is kedvezőbb a sorstársaikkal együtt élni, és így egy közösséghez tartozni. Szerintem az ilyen film képes levenni a lelkiismeret-furdalást egy olyan szülőről, aki bűntudatot érez amiatt, hogy beadja a gyermekét egy ilyen otthonba. Elméletileg. Sajnos ez is árnyaltabbá válik a film előrehaladtával, mert ha jól vettem ki, többször hangot adtak annak, mennyire hiányoznak nekik a szüleik (bár ennek egyes esetekben az volt az oka, hogy meghaltak).

Hisz ezek az emberek tisztán láthatóan nagyon szeretnek élni, bár egészen biztos vagyok benne, hogy nagyon nehéz az életük. A közösséghez tartozás az egyik legtöbb, amit nekik adni lehet. Én magam is zenélek és sokszor tapasztaltam, mennyire össze tudja hozni a legkülönbélebb embereket is egy-egy szép hang. Nagyon megindító, hogy a zene egyetemes nyelvként, még a villamos előtt álló budapesti(?) nézők és a Down-szindrómások között is egy pillanat alatt több válaszfalat rombolt le, mint sok-sok tanóra, amit ezekről az emberekről tartani lehetne. Ez az egyik legerősebb oldala ennek a filmnek.

Szerintem elképesztő látni, hogy mennyire van nekik is személyiségük. Ezt nem pusztán a jó tulajdonságaikra értem. Érdekes megfigyelni a filmben, hogy gyarlóságaik, hibáik is ugyanúgy vannak, mint testi szempontból abszolút egészséges társaiknak.

Végül nem felejték el az érzéseim mellett az egészségről sem írni. Arra jutottam, hogy ezek a rendellenességek, amiket a film bemutat valóban betegségek. Semmi pozitív változást nem hozott ezeknek az embereknek az életébe a betegség, sőt... Ez valami olyasmit jelent, hogy kevesebb lehetőségük van. A film tanulsága szerintem az, hogy nem minden esetben az számít, kinek mennyi jutott például intellektuális képességekből, hanem az, hogy hogyan tud élni vele. Egy Down-szindrómás lehet boldogabb, mint egy olyan ember, akit csak a pénz motivál, de amikor azt megszerzi, akkor még kétszer annyit akar, s így tovább, mert nem boldog. Az számít, hogy a nekik jutott lehetőségeket hogyan használják ki, ez az ő felelősségük is. Nekünk, orvosoknak (leendőknék...) pedig az a feladatunk, hogy ezeket a lehetőségeket fizikailag tágítsuk, és minden egyéb úton, ahogy tőlünk telik.

Anonim

Bevallom, kétszer kellett nekifutnom az Álomturné című film megnézésének. Az első alkalommal feszélyezett a film. Talán nem is ez a legjobb szó rá, de azt tudom, hogy negatív érzelmeket váltott ki belőlem. Sajnálatot, szorongást, talán szomorúságot is, és annyira megrettentett, hogy meg kellett állítanom. Mégsem tudtam aztán elengedni. Egyfajta lelkiismeret-furdalást éreztem, hogy nem tudtam megbirkózni vele. „Hogyan akarsz így orvos lenni, ha ennyire nem tudod kezelni az egészségestől eltérőt?” – efféle kérdések jártak az eszemben.

Ezért aztán erőt vettem magamon, és egy szombat este újra elindítottam a filmet. Ez alkalommal próbáltam más szemmel tekinteni a szereplőkre és életükre. Pár perc után teljesen magával ragadtam. Az első jelenetek egyike volt, amikor „értekezletet” tartottak. Az ott elhangzottak szíven ütöttek, főleg amikor az egyik fiatalember azt mondta, hogy őt „elrontották” az orvosok, ő műhiba miatt lett ilyen. Borzalmas lehet ezt hallani az embernek, azzal a tudattal élni, hogy ő egy hiba. Kiváltképp, ha ezt a szüleitől hallotta, vagy esetleg már használták is ellene ezt a tényt. Látszott az arcán a fájdalom, amikor erről beszélt.

Valahogy azonban a többiek nagy részéről az volt a benyomásom, hogy nem betegséggé tekintenek például a Down-szindrómára vagy a különböző idegrendszeri sérülésekre, inkább állapotként. Ők ilyenek. Mások, de nem kevesebbek.

A film megmutatja, hogy minden helyzetben lehet pozitívan élni, a jó dolgokban örömet találni. A szereplők a kis dolgoknak is nagyon tudnak örülni, és „filter nélkül”, kendőzetlenül mutatják ki érzéseiket.

Ebben is van valami csodálatos, ami az alakoskodó hétköznapiakból hiányzik.

Elgondolkodtam az egészség fogalmán, hogy számomra mit jelent. Nálunk a család eddig is máshogy értelmezte ezt a fogalmat, mint legtöbben. Édesanyám testvére ugyanis siket, de teljes értékű tagja a családnak és a társadalomnak; dolgozik, felnevelt két halló gyermeket, és jól kommunikál mindenkivel. Én egészségesnek tartom őt. Nem átlagosak az életkörülményei, ez tény, de jó a közérzete, nem utaltunk rá soha betegként sem. Ha össze kéne foglalnom, számomra az egészség inkább jelenti a betegség-nélküliséget, a mentális és testi jóllétet, tehát ha valaki jól érzi magát a bőrében, nincs panasza.

Persze ha valakit megvisel lelkileg a „fogyatékosága”, akkor az más helyzet, a mentális egészséget mindenképp komolyan kell venni. De ki dönti el, mi számít fogyatékoságnak, és mi nem? Lehet teljes valakinek az élete Down-szindrómásként, autistaként vagy akár amputáltként is. Mindannyiunk tanulhat valamit ezektől az emberektől: életvidámságot, kitartást, illetve amiről rengeteg Down-szindrómás családja beszámol: szeretetet adnak, és szeretni tanítanak.

Perezstegi Míra Zsófia

Nagyon nehezen tudtam nekiállni ennek az írásnak, mivel még nem készítettem ehhez hasonlót, így arra gondoltam, hogy azt jegyzetelem és írom le, amit a jeleneteknél gondolni, érezni fogok. Nem ismertem egyáltalán a filmet. Mikor elkezdtem nézni, eléggé kellemetlenül éreztem magam, elsőre egy más hibájából adódó „vicces” videó hatása volt. De közben elkezdtem gondolkodni a zene szövegén, hogy –„Próbálj meg lazítani, nem győzlek tanítani, hogyan csináld.”- ebből is arra gondoltam, hogy akkor ez biztosan egy oktató, érzékenyítő film lehet. A következő, orvosi rendelőt eljátszó jelenetnél igazából nem értettem, hogy mi is fog itt történni, de nagyon tetszett, aranyosnak tartottam. Az ezután történő gyűlésükön, amikor mindenki mondott pár szót magáról, hogy milyen problémája van, vagy hogy honnan érkezik, a legnagyobb hatást belőlem Marika váltotta ki. Elkezdett sírni, és nehezen tudta elmondani, hogy neki meghaltak a szülei, és nem érti, hogy miért. Nagyon magával ragadott, kicsit beleképzeltem magam az ő bőrébe, és hát szegényt nagyon sajnáltam. Ezt Tamás orvosi vizsgálata követte, rajta éreztem először, hogy nagyon nehezen, vagy nem is tudna egyedül boldogulni az életben, mivel kerekesszékes, alig képes mozogni, és nagyon nehezen tudja magát kifejezni. Az utóbbinál gondolkodtam el azon, hogyha én orvosként találkoznék egy ilyen pácienssel, nagyon nehezen tudnám kezelni. Ahogy ismerem magam, nem is tudom, hogy tudnék nekiállni vagy, hogy képes lennék-e rá. A másik dolog nála az volt, hogy azt mondta problémaként, hogy nem történik vele semmi. Itt arra gondoltam, hogy a problémája miatt igazából semmilyen, számunkra hétköznapi dolgot nem tud csinálni, például beülni valahova egy társasággal, vagy kirándulásokon részt venni. Ehhez tartozik még a távolságtartás is a többi ember részéről az ő irányába, mert valószínűleg nem tudják, hogy mennyire lehet vele kommunikálni, nagyon ismeretlen helyzet lenne számukra, és nem akarnak kellemetlenül kijönni belőle (nem előnyös érény, de valószínűleg én sem mennék oda egy hasonló emberhez, nyitni felé).

Ebből az „orvos-páciens” beszélgetésből jött az az ötletük, hogy csinálnak egy zenekart. Az ezt követő

zenekari meghallgatást kellemetlennek éreztem, enyhén kifigurázó, paródiajellegű volt. De lehetséges, hogy olyasminek is szánták a rendezők. Az ezt követő énekkari próba nagyon tetszett. Megnyugtató volt, nagyon jó dalválasztással. Teljesen elvitte a gondolataimat egy nosztalgizációs irányba, és egy visszaemlékezést hívott elő belőlem. Annyira tetszett ez a rész, hogy utána visszapörgettem, és újra végighallgattam. Azt is el tudom képzelni, hogy ezt a jelenetet kivágják a filmből, és felkerülhetne, mondjuk youtube-ra.

Ezután került sor az utcai éneklésükre, ahol az embereken látszott, hogy szánalommal nézték őket, esetleg nem törődve velük, úgy tettek, mintha nem lennének ott, vagy pedig kellemetlenül érezve magukat megpróbálták elkerülni ezt a szituációt. Valószínűleg először én is érdeklődtem volna, hogy mégis mi történik itt, majd elmentem volna, mert lehet, hogy kellemetlenül éreztem volna magam. Kicsit előjött belőlem, hogy én nem tudnék így kiállni, mert félnék, hogy lejáratom magam. Itt is nagyon jó, témába vágó volt a zene szövege, és teljesen átjött a mondanivalója, ami szintén az elfogadás volt. Miközben néztem a filmet, először úgy éreztem, hogy ez utóbbit túlgondolom, de miután végignéztem, megerősítést nyert ez a gondolatom.

Folytatásként jött Bálint álma és orvosi jelenete, ami sajnálatot váltott ki belőlem, amikor azt mondta, hogy nem sikerült a koncert. Az álmát pedig valószínűleg túlgondolom. Az, hogy nem mossa el a víz a lábnyomát, szerintem arra akar utalni, hogy maradandót akar alkotni. De ezt már nagyon erős túlgondolásnak érzem. Következő érzésem egy sztereotípiára épül. Volt egy jelenet, ahol többen is mondták, hogy szeretnének eljutni a tengerpartra. Ebből jött nekem az a sztereotípia, hogy valószínűleg nem tudnak eljutni oda, hiszen a genetikai eltérésük miatt lehetséges, hogy nincs olyan munkájuk, amivel annyi pénzt tudnának keresni, hogy eljussanak. Az ezt követő tengerparti jelenetekről nem tudom eldönteni, hogy ott készültek-e, vagy háttér munkával készítették. (Remélem az előbbi, és így megdőlné az a gondolatom, hogy esetleg nem tudnak oda eljutni.) Az ezt követő egyik jelenetben, ahol egyikük egy

fához beszélve szólt a szüleihez, akik meghaltak, hogy nagyon hiányoznak neki, nekem nagyon kétséges volt, hogy ez egy katonásan betanult szöveg, de inkább elvettem, és elhittem, amit mond. Itt jött elő belőlem még egy sztereotípiá. Az, hogy szegény azért, hogy meghaltak a szülei, nagyon magányos maradt, mivel ők lehettek a fő kapcsolatai, gondozói, és így ez is megszűnt, és nem biztos, hogy tudott más, szorosabb barátságokat kialakítani. Ezt az egyedüllétet kicsit megerősítette bennem az a jelenet, ami többször is volt, hogy az egyikük hívogatja az embereket, hogy őt itt hagyták. Ezt egy metaforának gondoltam a kirekesztésről, távolságtartásról az irányukba.

A vége felé volt egy nagyon aranyos, barátságos rész, amikor zenére táncoltak más „egészséges” emberekkel. Látszott rajtuk a boldogság, még azon a hölgyön is, akit az elején említettem, hogy sírt, és a többi jelenetben is csak szótlanul ült. Ezután következtek a számomra legmeghatóbb jelenetek. Az egyik az volt, amikor naplementében, sötét alakként énekelik a „Szeretni valakit valamiért” (itt is tökéletes dalválasztás történt a mondanivalóhoz passzolva), majd az ezt követő aluljárós éneklésük, ahol már nagy tömeg áll előttük, velük énekelnek, és élvezettel figyelik őket. Ezt követte számomra a katarzist okozó rész, ahol egy koncertfelvételt mutattak róluk. Itt végig libabőrös volt a karom, és nagyon megható volt, ahogy a sok embernek énekelnek nagy örömmel és azzal a felirattal a pólójukon, hogy „Jobb velünk a világ!”.

Nagy hatással volt rám a film, mert eléggé elgondolkodtatott az ilyen helyzetben lévő emberekről, hogy mennyi nehézség éri őket nap mint nap. Ilyen például a túlzott óvatosság velük, hogy magatehetetlenként kezelik őket, miközben nem azok, vagy, ahogy nálam is előjött a sztereotípiák hatása, ami kiváltja az emberekből az előbbi, vagy pedig akár a sajnálatot is. A fent leírtakban többször olvasható, hogy sajnálatot váltottak ki belőlem bizonyos jelenetek, amihez utólag jutott eszembe Spitzer Gyöngyi (Soma Mamagésa) egyik írása, ami ide nagyon passzol, hogy nem szabad sajnálni. Hiszen mi ezzel azt fejezzük ki a másik fél irányába, hogy

jobbak vagyunk nála, és mennyivel jobb nekünk, mert mi nem vagyunk abban a helyzetben, mint ők. Ezt nem lehet minden szituációra általánosítani, de szerintem ehhez a témához nagyon kapcsolódik. Véleményem szerint mindenki egészséges addig, amíg olyan változások nem történnek vele, amelyek teljesen kizökkentenék a hétköznapi életviteléből, és ebből adódóan negatív testi vagy lelki problémák jelennének meg nála. Tehát a filmben szereplő emberek is egészségesek, hiába van genetikai elváltozásuk (a film elején őket nem biztos, hogy könnyen be tudtam volna sorolni valamelyik kategóriába is). Számukra teljesen normális az, hogy vannak bizonyos dolgok, amelyeket nem tudnak megtenni. Ők is, mint mi „egészségesek”, ugyanúgy csak akkor érzik és mondják betegnek magukat, mint mikor mi is. Például legyen szó egy megfázásról. Így hiába van bármilyen problémájuk a genetikai eltérésükből adódóan, az számukra hétköznapi, így változást nem fog okozni az életükben, mint bárkinél egy hirtelen jött megbetegedés. Társadalmi okokból tekintjük, őket folyamatosan betegnek, miközben ők egyáltalán nem érzik magukat annak, vagy nincs olyan problémájuk. Ezen a nézeten és a sztereotípiákon kellene megpróbálni változtatni (nekem is!), és így könnyebben be tudnának illeszkedni a társadalomba.

Pitz Ádám

A film nagyon meghatározó volt számomra. Nevezhetünk-e olyan embereket betegnek, akiknek nincsenek fájdalmaik, nincsen életüket fenyegető szervi megbetegedésük, csupán csak azért mert mások, mint a társadalom szemében elfogadott, elvárt „egészséges” ember.

Remek a film vonulata, ábrázolásmódja, ahogy a betegektől eljutott az előadóművészekig. Az orvosi rendelőben ők is úgy beszélnek saját magukról, mintha betegek lennének. Nyilván fejlődési rendellenységük hátráltatja őket a kommunikációban, mindennapi tevékenységük elvégzésében. Valószínűleg egész életükben segítségre, felügyeletre szorulnak, állapotuktól függően. Magyarországon (legalábbis saját tapasztalataim alapján) az a jellemző, hogy a szülők arra szentelik az életüket, hogy gondozzák hátrányos helyzetű gyermeküket életük végéig, ezért a szülő-gyermek kapcsolat az átlagnál sokkal erősebb.

Mégis, a film megnézése után az az érzés fogott el, hogy az alapvető dolgokban ugyanolyanok, mint mindenki más. Visszagondolva, bennem is hasonló érzések játszódtak le, amikor először mentünk a tengerre: izgatottság, vágyakozás, boldogság. Élvezik az életet, a szórakozást, a bulit. Ugyanúgy számít a külső, a strandon megnéznék egy jó csajt, vagy szeretnének soványak lenni, azért, hogy megtalálják az igazit.

Szeretném kiemelni, hogy miben jobbak, többek, mint az átlagember. Hatalmas a kreativitásuk, hogy még egy hangyabolyba is bele tudják képzelni a csatát. Irigylésre méltó a bátorságuk és a kitartásuk,

hiszen összehoztak egy együtttest és ki mertek állni az utcára. A rosszálló, lenéző, sajnálkozó tekintetek mellett is önmagukat adták, ami nem sok embernek megy. Példamutató a nyitottságuk, és hogy milyen könnyedén ki tudják fejezni az érzéseiket, akár az örömeiket, akár a bánatukat.

Ki számít egészségesnek? A hivatalos definícióba beletartozik a testi és a lelki jóllét is, és ez elég ritka, hogy mind a kettő teljesül egyszerre. Viszonyítás kérdése, hogy kit tartunk betegnek és kit egészségesnek, mert lehet, hogy egy fogyatékkal élő (körülményektől függően) sokkal boldogabban, kiegyensúlyozottabban éli az életét, értékelve az apróbb dolgokat, mint egy orvos által egészségesnek mondott ember, aki akaratlanul is folyamatosan stresszel valamin, vagy boldogtalan esetleg olyan dolgok miatt, amin nem feltétlenül kéne aggódni. Ebből kiindulva, őket sem nevezhetjük egészségesnek. Véleményem szerint az egészség – betegség közötti határt nem lehet egyértelműen meghúzni, hanem mindig az adott személyhez kell igazítani.

A film végére teljesen megváltozott az emberek véleménye az együttesről, látszott a mosoly az arcukon, és nem csak elsétáltak mellettük, hanem köréjük gyűltek, figyeltek rájuk. Már nem a beteg embereket látták, hanem a zenészeket. Mindamellett, hogy nagyon szórakoztató volt, és remek zenéket választottak, az tetszett benne a legjobban, hogy elfogadásra tanít, mert ezek az emberek sokkal többek a „betegségüknél”, és igen, velük gazdagabb és jobb hely a világ.

A szaktársaim már előre beharangozták, hogy kikről is szól a film, illetve a borítóképet is látva, már eleve egy kicsit görcsösen kezdtem bele a megtekintésébe. A film legelején máris egyik kedvenc dalom, Hofi slágere csendült fel, ahol lazításra hívnak, így máris elmosolyodva üldögéltem a képernyő előtt...

Talán az egyik kedvenc jelenetem, amikor – ha jól emlékszem Róbert – orvost játszik, gyógyít. Ugyanígy játszottunk orvososdit mi is valamikor... gyermekkorunkban. Jó érzés látni, hogy ez őket is nyugodtsággal tölti el, annak ellenére, hogy valójában talán nem is tudják pontosan mit csinálnak, csak azt, hogy ezzel másokon segíteni lehet.

Másik kedvenc jelenet: a meeting. Tátott szájjal néztem, hogy mennyire szót értenek egymással, ha valaki beszólt, csak egyszerűen hallgatásra intette, úgy ahogy bárki tette volna. Nem is gondoltam volna. Zavart, hogy egyeseknél családban hallott dolgok törnek fel. Mintha a gyermekkorukban mondták volna, hogy ez így meg úgy, és azért vagy ilyen, mert az orvos hibája. Nyilván lehet műhiba is persze... Illetve mindenkinek megvan a magyarázata, hogy miért ilyen. „Így születtem!” Ez a kiindulópontom... Elfogadták.

A zenei válogatón állt össze bennem szépen, hogy végül is mindegyikük jó valamiben. Van aki csodálatosan énekel, a másik szónokol, a harmadik önfeledten táncol. Nem is nekem, hanem inkább önmagának... és boldog. Pár perc, és már velük énekelek. Összességében vidám, boldog embereket látok – a betegségük mellett, sőt közben a szomorú Marika nénit is rendszerint megvigasztalják.

Az utcai jelenetben meglepő a kontraszt a kinti világ emberei és közöttük. A látszólag egészségesnek tűnő emberek nagyon zavarba jönnek: nem tudják szánják-e, együtt érezzenek-e, olyan mesterkélt az egész, egyesek elfordulnak, a csókolózó emberek teljesen kizárják őket a világukból. Vártam volna valakit, aki őszintén odaáll és tapsol velük.

A bőrröndös futkározós jelenetet nem tudtam hova tenni, olyan mű volt. Talán a bőrrönd lenne a nyomorúságuk, amit magukkal kell cipelniük?

Elfogadásra intett a film, közös érdeklődési kör is megjelent (a csajok a tengerparton), ráadásul a végén már velük együtt örültem. Nem a nyomorúságot láttam, hanem hogy jaj, az élet milyen szép, csak értékelni kell minden percét. Örülni a mindennapnak, a kis örömeknek. Nem görcsölni, hanem „lazítani...”, ahogy Hofi is mondaná.

Ha ezentúl találkozom sérülttel, bizonyosan tudom, hogy nem az a megoldás, ha nem szólok hozzá. Bátran szóba lehet velük állni, egymásnak erőt adni. Mondhatnám úgyis, hogy a látszólag „egészségesnek” segíthet a „nem egészséges”...

Ezek után, hogy mi az egészség, nagyon elgondolkodtató kérdés... vagyis inkább az, hogy milyen egészségesen boldognak lenni? És milyen így? Sokkal boldogabbnak, szabadabbnak láttam őket a film során, mint önmagam, néha kicsit irigyeltem is. Talán az egészség lehetne egyenlő a boldogsággal... akkor már ők egészségesebbek, mint én vagy más hasonló cipőben járó, az orvosi nehézségeivel küszködő embertársamnál. ☺

Köszönöm a filmajánlást! Egy régi emlékkép jutott eszembe a film megnézése során! Gyermekkoromban, egyik nyáron jártam a Pintér tanyán (ez egy kelet-magyarországi „üdülőhelyszerű” tanya). Akkor találkoztam hasonló emberekkel, sokan voltak, egész csapat. Mind nagyon jóindulatúak, rendesek, kissé gyerekesek és ragaszkodóak. Boldogok! Szüleim igyekeztek finoman elmagyarázni, hogy miért is ilyenek a bácsik. De nagyon jóban lettünk velük, együtt labdáztunk a medencében, főleg az egyik fiatalemberrel. Talán ez volt az első nyitásom feléjük. Most ez a film meg újra felnyitotta a szemem.

Ráduly Csongor

Akkor álltam neki a filmezésnek, amikor elegendő volt az anatómia tanulásból, és tényleg kellett a „kis áramszünet”. Eleinte a film viccesnek tűnt számomra, és egy nehéz nap után felemelte a kedvem, de a film vége felé, miután megismertem a szereplők történetét és foglalkozásukat, megváltozott a véleményem. Minden nehézség ellenére ezek az emberek sokat elértek és bebizonyítják, hogy minden lehetséges, csak akarni kell. Nagyon gyakran előállunk valamilyen kifogással, hogy ne tegyünk meg valamit. Azt mondjuk, hogy ehhez nem vagyunk elég jók, nincsenek lehetőségeink, és soha nem adunk esélyt arra, hogy legalább megpróbáljuk. De a főszereplők másképp cselekedtek, ami igazán motiváló. Nekik sokkal nagyobb az akaraterőjük, mint sokunknak, mert testi fogyatékoságuk ellenére is képesek azzal foglalkozni, amit szeretnek és ilyen szép dalokat készíteni, miközben mi folyamatosan panaszkodunk, hogy képtelenek vagyunk valamit megtenni. A következő alkalommal, amikor azt gondolom, hogy nem tudok valamit csinálni, emlékezni fogok erre a filmre, és minden energiámat arra fordítom, hogy lehetővé tegyem célokat vagy álmom elérését.

Mit jelent az egészség nekem? Az utóbbi időben tényleg gyakran gondolkodom ezen a kérdésen. Most számomra az az egészség, amikor jól érzem magam, azt tehetek, amit akarok, ehetek, amit szeretnék. Sérülés miatt nem kell kerekesszékekbe ülni, és bárhol szabadon mozoghatok, nem szorulok valamilyen speciális diétára anyagcsere-betegség vagy allergia miatt, és vacsorára megehetem a kedvenc pizzámat vagy bármi mást. Nem kell aggódnom, hogy a szívem bármikor megállhat szívproblémák, magas

vérnyomás vagy egyéb tényezők miatt, nyugodtan élhetek és élvezhetem az életet, látok, hallok, szabadon kommunikálok a barátaimmal, akár több nyelven is, és semmi nem korlátozza a fizikai képességeimet. Lehet, hogy egy kicsit furcsának hangzik az egészség megfogalmazásom, de a 2 év alatt itt az orvosin már sok betegségről tanultam, és örülök, hogy csak könyvekből és videókból ismerem meg ezeket a betegségeket, és nem a saját tapasztalatom. A film megtekintése után a véleményem ugyanaz maradt. Miután megnéztem a főszereplők életét, akik valamilyen fogyatékossgal születtek, rájöttem, hogy mennyi mindenem van.

Nem mondhatom, hogy teljesen egészséges vagyok, mert mindenkinek megvannak a maga problémái, de tudok beszélni, járni és nem szorulok speciális kezelésre. A film után jobban fogom értékelni azt, amim van, tisztelni és lehetőség szerint segíteni a fizikai vagy mentális fogyatékossgal élő embereknek, mert ők ugyanolyan emberek, mint mi, és megérdemelnék szeretetet és tiszteletet a mi oldalunkról.

Scsurenkó Viktória

Kíváncsian, de ezt leszámítva, semleges érzésekkel ültem le megnézni az Álomturné című filmet. Már a nyitó képsorokat látva elfogott egy szorító, percekig szünni nem akaró érzés, amit talán sajnálatként tudnék definiálni. Sajnáltam a szereplőket az állapotuk miatt, amibe önhibájukon kívül, nem egy esetben más emberek ballépései miatt kerültek. Sajnálatot éreztem még annak ellenére is, hogy teljességgel tudatában voltam a filmet nyitó dal pozitivitást sugárzó szövegével, emellé pedig olvastam a feliratozást. Ez a szívbemarkoló sajnálat megközelítőleg negyed óra után semmivé foszlott, helyét a csodálatom és a legmélyebb tiszteletem kettőse foglalta el, mindennek kiváltója pedig az volt, hogy láthattam és hallhattam a szereplők álmait, vágyait, imáit, törekvéseit, valamint azt az őszinteséget és tisztességet, amivel a betegségeket és szeretteik elvesztését viselték. Egyenesen lenyűgözött az eltökéltségük. Az eltökéltségük, aminek gyümölcse egy zenekar lett, melyen keresztül elmondhatják az üzenetüket, aminek véleményem szerint minél több emberhez el kellene jutnia. Ez a csodálatos üzenet pedig, melyet a zenekarnak is adtak: Nem adom fel.

A film elgondolkodtatott. Elgondolkodtatott, hiszen rávilágít, milyen fontos az egészség. Számomra, mint az egészségügybe készülőknek különösen az, még inkább, hogy láttam ezt a filmet, és véleményem szerint fontos is kell, hogy legyen. Az egészség számomra javarészt a testi-lelki jóllétet jelenti: a betegségek, legyenek azok veleszületettek vagy szerettek, elkerülnek, akár csak a lelki egészséget negatívan befolyásoló dolgok. Igaz, szerintem utóbbiak nem kerülhetők el teljes mértékben, igyekszem a mennyiségüket a lehető legkevesebbre csökkenteni. Úgy vélem, ez talán pozitív gondolkodással és hozzáállással oldható meg a

leghatásosabban. Ezeken túl az egészség számomra egyenlő a saját magam és mások, főleg a szeretteim, a barátaim és a családtagjaim boldogságával. És szerintem a felsoroltak közül ez a legfontosabb. Ugyanis én úgy látom, és ezt nem egy esetben magam is tapasztalhattam, hogy egy betegség vagy csupán egy kis rosszkedv, ne adj Isten depresszió nem csak az adott személyre hat ki, hanem annak legközvetlenebb környezetére, a családra, a barátokra. Javarészt nem viselem rosszul a betegségeket. Eltűnök és mindent megteszek, hogy minél előbb leküzdjem őket. Azt a tudatot viszont ki nem állhatom, hogy a szeretteim esetleg miattam és az én állapotom miatt keseregjenek, vagy ami még rosszabb, szenvedjenek.

Éppen ezért ragaszkodom a meggyőződésemmhez, melyben ez a csodálatos és szívhez szóló film csak megerősített: az egészség egyfajta megfelelője a boldogságnak. Nem csak egy személy boldogságának, és talán ez benne a legfontosabb és a legcsodálatosabb dolog.

Simon Gábor

Az Álomturné című film, bennem nagyon vegyes érzéseket keltett. Először sajnálatot éreztem feléjük. Nem ismertem a filmet korábban, nem tudtam miről fog szólni. Aztán ahogy haladt előre a cselekmény, a sajnálatot felváltotta a csodálkozás, azon ahogy segítik egymást. A film vége felé pedig már azt éreztem, hogy ugyanazokat az általános dolgokat szeretnék az életben elérni, amit egy átlagos ember is, pl. „szeretni valakit valamiért”. Visszatérő jelenet volt a vérnyomásmérés, vagyis a „száz pécé négy”, és annak kezelése recepttel. Engem ez elgondolkodtatott, hogy vajon az orvos csak ennyit csinál? Felír egy receptet, és jöhet a következő páciens ebben a felgyorsult, gépiesített világban?

A zenekar neve rendkívül jól kifejezi azt, amit ők képviselnek. Nem adják fel, soha nem adják fel. Bámulatra méltó az a kitartás, az az akaratőrő, ami bennük van, rámutatnak arra, hogy ez mennyire fontos az életben. Vajon kitartóbbak, mint mi és vajon honnan ered ez az akaratőrő?

Hogy mi is az egészség? Szerintem ez egy nagyon komplex fogalom, amit rendkívül nehéz megfogalmazni, azonban most erre törekszem. Tehát az egészséget, mint fogalom, nem korlátoznám csak a testi egészség szintjére, sajnos a média leginkább ennek a fontosságát hangsúlyozza. Mindenképp kiemelném a lelki és mentális egészséget, amely hatással van magára a testi egészségünkre. Sajnos számos tényező befolyással van a lelki épségünkre így például a stressz, a szorongás, a kirekesztettség, a megkülönböztetés. Én úgy gondolom, hogy ezen faktorok ellen nagyon fontos a védekezés, hogy tudjunk valakivel beszélni, hogy megértő társra leljünk, aki meghallgat minket. És vajon lehet egészséges az, aki valamilyen fogyatékkal vagy mentális betegséggel él? Én azt hiszem, hogy igen, és ehhez szeretetre és akaratőrőre van szükség, amit a filmben is látunk, ami kialakul a közösségen belül. Szerintem mindenképp kell valami mentőőv, amibe kapaszkodhatunk, amikor már úgy érezzük, hogy nagyon elégünk van mindenből, és egy ilyen mentőőv lehet a zene.

Úgy gondolom, hogy ezt a filmet mindenkinek látnia kéne, aki egy kicsit is alábecsüli, lenézi vagy kineveti ezeket az embereket, szerintem ez remek módja lenne az érzékenyítésnek és a fogyatékkal élők elfogadásának.

Somogyi Laura

Már a cím hallatán elgondolkoztam, hogy miről is szólhat egy álmoturné. Nem ismertem ezt a filmet, viszont nagy boldogsággal töltött el, amikor elkezdtem nézni, és láttam, hogy mit is fog valójában bemutatni.

Én eredetileg Pestre, az ELTE-re, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karra jelentkeztem és oda jártam, miután az orvosi egyetem mellett döntöttem. Nagyon érdekelt az autisták, illetve más értelmileg akadályozott, fogyatékos gyermekek, fiatalok, felnőttek, beleértve a Down-szindrómásokat is. Az egyetemen nap mint nap találkoztunk sérült, fogyatékos, akadályozott emberekkel, velünk együtt tanultak, fejlesztették képességeiket. Úgy gondolom, hogy örökre hálás lehetek az életnek azért, hogy a világnak ezt az oldalát is megtapasztalhattam. Azt vettem észre, hogy fiatalok és felnőttek egyaránt elborzadnak és sajnálatot éreznek egy fogyatékos kisgyerek láttán, azonban ahogy az ember egyre jobban megismeri őket, rájön, hogy ugyanolyanok, mint minden ember, csak a saját kis világukban élnek. Ez a film tökéletesen bemutatja azt, hogy egy értelmi sérültekkel foglalkozó otthon lakóinak az élete valójában ugyanolyan, mint minden más embernek. Az ő életüket is egy átlag társasági ember életcéljai vezérlik, mint siker, pénz, nők/férfiak, csillogás.

A film kezdetekor bevallom én is kicsit szorongtam. Megrázó volt, amikor a Doki kérdésére, „Amikor beteg voltál, akkor mi volt a bajod?”, Bálint így válaszolt: „Én azért lettem ilyen, mert az a hülye orvos engem elrontott... Műhibából.”. Ez a mondat sok mindent eszembe juttatott azzal kapcsolatban, hogy mekkora felelősség is van az orvosokon. Sokan

genetikai okokból kifolyólag „akadályozottak” valamilyen területen, viszont hány olyan ember is létezik, akik egészségesek, sportolók, művészek, és egy baleset következtében fogyatékosná válnak, és egy életen át hátráltatott helyzetben lesznek. Emiatt úgy érzem, hogy számomra az orvosi egyetemen kiemelten fontos, hogy a tanulmányaimat teljes szívvel és odaadással végezzem, hiszen csak így tudom az esetleges hibákat elkerülni, és a betegeknek majd 100%-os segítséget nyújtani.

El sem tudom képzelni mekkora munka is áll e mögött a film mögött. Fogyatékos emberekkel, akikkel olykor nehéz lehet a kommunikáció, ennek ellenére mégis egy gyönyörű filmet forgattak. Megható és egyben vicces is volt számomra, ahogy az orvos láthatatlan műszerekkel méri meg a betegeinek a vérnyomását. A doki egy remek színész, és én személy szerint teljesen bele tudtam képzelni egy igazi orvos szerepébe. Lázár Krisztina pedig, amint kis kutatómunkával utána olvastam, aki szintén otthonlakó, egy remek énekes, öröm volt hallgatni a hangját. Róla eleinte én nem is tudtam megállapítani, hogy bármilyen fogyatékosággal rendelkezik-e.

Ahogy néztem a filmet, eleinte úgy gondoltam, hogy nem fogom tudni végignézni, olyan megható, azonban egyre inkább magával ragadott. Amikor megalakult a Nemadomfel együttes, és együtt énekeltek a metrónál, nem bírtam tovább sírás nélkül. Mindig is tudtam magamban, hogy mikre is lehet képes a zene vagy a művészet, azonban újra és újra rácsodálkozom, mekkora ereje is van. Az együttes megalakulása, utcazenélései, fellépései és végül tengerparti turnéja eszembe juttatta azt, hogy

mit is jelent valójában az élet. Ez a humorral bőven átszőtt, ironikus dokumentumfilm csak még jobban belém hasította azt az érzést, hogy minden ember egyforma. Hiszen mindannyian sérültek vagyunk valamilyen téren, viszont egyformán vágyunk a boldogságra, az elismerésre, ugyanazok a dolgok mozgatnak minket. Amikor Bálint a dokinak megfogalmazza, hogy egy panasza van csak: „Szomorú vagyok.” Ez a jelenet szerintem az egyik tetőpontja ennek a filmnek. Lehetünk bármilyen egészségesek, mind hiába, ha nem vagyunk boldogok az életben. Ezek az egyszerű emberek segítettek nekem átértékelni az egészség fogalmát. Mindezt persze úgy, hogy többször sírva bár, de nevettem a jeleneteken. Az egyik kedvencem, amikor a doki így vélekedik egy szendvics evése közben: „Megint diétázok. Minél többet sétálok, annál több diétát leadok.”. Jót mosolyogtam ezen az apró problémán, ami itt a filmben kellő humorral volt bemutatva. A film az élet minden olyan apró mozzanatát élénk tárja, ami igazán lényeges. Nagyon szívhez szóló jelenet az is, amikor az egyik szereplő egy fánál imádkozik, hogy a Jóisten vigyázzon a szüleire. Mindezek is csak azt mutatják, hogy ezeknek az embereknek az élete pontosan olyan, mint egy normális egészséges emberé.

A film végén szívszorító, megdöbbenő és egyben gyönyörű is volt, ahogy más emberekkel együtt táncoltak, végül pedig a Piramis együttesel közösen adtak koncertet. Nem a tökéletesség, a hibátlan hangok voltak a lényeg, hanem hogy teljes szívvel és odaadással, boldogan csinálták. Nem adták fel az álmukat és azt, amiben hittek. Szerintem ez a magyar dokumentumfilm a maga egyszerűségével tanít meg minket arra, hogy az egészség titka az életben a boldogság.

Sokat lehetne még erről beszélni, de egyelőre, köszönöm, hogy láthattam ezt a filmet.

Sulics Laura

Megdöbbenő, érdekes és felkavaró. Ez a három szó jutott eszembe a film közben, és így utána is ezek kavarnak bennem.

Az első döbbenet az volt, amikor a szereplők bemutatásánál tudatosult bennem, hogy ez nem a megszokott tájékoztató jellegű film lesz a szellemileg és mozgásukban korlátozott társainkról, ahol az ápolóik vagy gondozóik ismertetik a napi rutint és ezekhez hasonló dolgokat. Aztán ahogy haladtunk előre a történetben, újra és újra megdöbbentem, sokszor azért mert nem tudtam eldönteni, hogy a forgatókönyv része-e az a jelenet, amit látok vagy a szereplők valóságának egy szelete, mindenféle betanult szöveg nélkül. Ezen gondolkodtam az orvosi rendelős jelenetek alatt és a gyűlés idején is. Volt bennem egyfajta várakozás is a film ideje alatt. Vártam, hogy a sok keszkecska jelenetet valaki egy kicsit elmagyarázza. Vártam, hogy a sok felnőttbe bújt gyerek mellett egy felnőtt is a középpontba kerüljön. Csak a film vége felé kezdett el összeállni bennem a kép arról, hogy pontosan mit is akartak bemutatni, de még így is maradtak jelenetek, amiket nem tudok összekapcsolni. Igaz, felmerült bennem, hogy ezek epizódjellegűek, és talán a szereplők saját világába láthattam be rajtuk keresztül egy kicsit, bár ez csak egy ötlet. Különösen megérintett az az epizód, amelyben az egyik szereplő a szüleihez imádkozik, aminek a végén a kijelentése: „Ha lenne menny”, nagyon felkavart. Váratlanul ért ez a lezárás, hiszen arra következtettem még az imája közben, hogy hisz a mennyben.

Számomra sokáig természetes volt, hogy azt az embert tekintem egészségesnek, aki testileg és szellemileg is ép. Aztán ez megváltozott az egyetemen. Kiterjedt azokra az emberekre is, akik

mozgásukban, vagy látásukban, hallásukban korlátozottak, de mentálisan épek. És most megint átalakult egy kicsit az egészségről alkotott fogalmam. A szereplők a film elején tartott gyűlésen arra a kérdésre, hogy mivel voltak kórházban, illetve milyen problémájuk van/volt, olyan betegségeket neveztek meg, ami akárkit utolérhet. Egyikőjük, ha jól emlékszem, mandulaműtétet emlegetett. Korábban is gondolkodtam rajta, hogy vajon egy Down-szindrómás mennyire van tudatában saját állapotának, és hogy ő azt betegségként éli-e meg vagy sem, illetve hogy vágyik-e arra, hogy olyan lehessen, mint a többség. Nem gondoltam volna, hogy erre a kérdésemre ilyen hamar választ is kapok. A filmben szereplőkön úgy láttam, hogy ők elégedettek az életükkel, nem akarnak az átlagember szerinti egészségesek közé tartozni, mert nem tekintenek magukra betegként. Sőt a társadalom által létrehozott korlátokon is képesek túllépni, hogy az ötletüket megvalósítsák, ehhez pedig szerintem jókora bátorságra van szükség, amit én csak tisztelni tudok.

Összességében örülök, hogy rászántam az időt erre a filmre és feladatra. Remélem, hogy gyakorló orvosként majd eszembe jut, mennyire sokféleképpen lehet az egészség fogalmát megközelíteni.

Szabó Boróka

Bevallom, minden érdeklődés nélkül, a tanulástól fáradtan kezdtem el ezt a feladatot. Nem kötelező, a tanárnő azt írta, hátrányunk sem származik belőle, ha nem küldjük be... Végül úgy döntöttem, azért belevágok, hiszen csak egy filmet kell megnézni, majd leírni a véleményemet, érzéseimet.

Az első képsorok után határozottan bosszankodtam. Manapság sokat hallani az ún. szociális érzékenyítésről, és bár elismerem, hogy nagyon is szükség van rá, elcsépezt megoldásnak tartottam szánakozást keltő filmet nézni sérült, fogyatékos emberek kiszolgáltatottságáról, problémáiról. A kezdeti közönyt azonban hamar felváltotta a meglepődés, amikor rájöttem, hogy egyáltalán nem egy részvéthajhász filmről van szó, hanem egy fogyatékos emberek által előadott, amúgy sematikus történetről. Ez utóbbi tényt azonban feledtetni tudta a nem megszokott szereplők játéka. Először zavarba ejtően kínosnak éreztem a beszédmódjukat, a mozdulataik sutaságát, fogyatékoságuk jól látható jeleit, aztán amikor először mosolyodtam el a Doki vérnyomásmérési technikáján, ami ugyan mindig ugyanazt a vicces eredményt hozta, de mégis megoldás volt bármilyen bajra, elkezdtem élvezni, hogy ezeknek a sérült embereknek a színészi játéka ugyanolyan érzelmeket váltott ki belőlem, gúnyos felhangok nélkül, mint amilyeneket az épnek és egészségesnek mondott előadóktól szokhattam meg. Szívszorító volt hallani, amikor a gyűlésen mindenki elmesélte, hogy neki milyen baja „volt”. Így, múlt időben... Mert szerintem ők nem érezték magukat betegnek. Nagyon tetszettek az előadott dalok, a szereplők muzikalitása, a dalszövegek tőlük, az ő előadásukban teljesen más színezetet kaptak. Láthatatlanban megemeltam a kalapom, hogy a

manapság csak a külső-belső (s amúgy nem létező) tökéletességet értékelő világban is volt bátorságuk kiállni a zenekarukkal mások, az „egészségesek” elé, nyíltan felvállalva önmagukat testestől-lelekestől. A film végére akaratlanul is felmerült bennem a kérdés, miben mások ők, mint mi? Külsőségeikben kétségtelenül megmutatkoznak fogyatékoságaik, de ugyanúgy élnek, ugyanúgy éreznek, mint mi, „egészségesek”, és az igazi fogyatékoság inkább az, ha valaki ezt nem látja bennük. Családunkban több pedagógus is van, köztük édesanyám, tőlük mindig azt hallottam, hogy a gyerekek alapvetően elfogadnak mindenkit, a legtermészetesebb számukra a másság, csak a felnőttektől látják, tanulják el, hogy kerülni vagy félni kell a fogyatékos emberektől. Jó lenne elérni, hogy a társadalmi megítélés szintjén ne legyen „ők” és „mi”, hanem csak „mi együtt”. Ez egy „egészséges” dolog lenne.

Az egészség amúgy szerintem egy nagyon összetett dolog, alapvetően beszélhetünk róla fizikai és mentális értelemben is. Testi egészség nélkül létezhet lelki egészség, ezt sugallták a filmben szereplő emberek is, de lelki egészség nélkül hosszú távon nem tud fennmaradni a fizikai egészség. A lélek könnyen megbetegíti a testet, ahogy mondani szokták. Ha vagyunk olyan szerencsések, hogy születésünk fizikailag egészségesek lettünk, akkor meg kell becsülnünk azt, vigyáznunk kell rá. Ha pedig a hivatásunk a gyógyítás lesz, akkor sosem szabad megfedkezünk arról, hogy az empátia, a beteg lelki állapotával való törődés legalább annyit segít a fizikai egészség visszanyerésében, mint egy tökéletesen kivitelezett műtét.

Szabó Zsanna

Először is el kell ismernem, valószínűleg soha nem néztem volna meg ezt a filmet, ha a Tanárnő nem dobja be, hogy a megtekintése és az utána írandó visszajelzés pozitív beszámítást jelent a félév végi érdemjegyre. Ebből fakadóan érzek egyfajta párhuzamot a gimnáziumi irodalomórákon feladott kötelező olvasmányokkal kapcsolatban. Akkortájt nem igazán értettem, hogy miért is jó, ha kényszerből elolvastatnak velem egy könyvet (és utána azt számon is kéri), de azóta rájöttem, hogy a legtöbb kötelező olvasmány nem véletlenül lesz kötelező olvasmány. Az ilyen művek többsége számos univerzális életigazságot, életfilozófiát, életbölcsséget tartalmaz. Ezeket az intelmeket nem tudják helyettesíteni az interneten keringő idézetek, videók vagy egyéb hatásvadász és leegyszerűsített megoldások. De ami a legfontosabb: ezek a művek, így ez a kisfilm is kibillent minket a komfortzónánkból. Pontosan ezek azok az alkotások, amelyekkel nem azért foglalkozunk, mert kedvünk van hozzá vagy, mert szimpatikusak, esetleg azért, mert hasonló az érdeklődési körünk vagy a hobbink. Nem. És néha pont ezek a művek adnak nekünk a legtöbbet.

Az ilyen feladatokon keresztül legtöbbünk szerintem nagyon nagy dolgot kap: sokkal jobban megismeri önmagát, és tágítja a látókörét. A mai világban nagyon sok ember egy buborékban él. Legtöbben a Facebookon (vagy bármilyen más közösségi médiafelületen vagy tévécsatornán) bekövetjük azokat az oldalakat, hírportálokat, személyeket, akikkel/amikkel szimpatizálunk, egyetértünk vagy kíváncsiak vagyunk rájuk, és ezt követően a Facebook algoritmusa nyilván csak ilyen és ehhez hasonló tartalmakkal fog minket bombázni, melynek eredménye, hogy újra és újra megerősítést nyernek

nézeteink, véleményeink. Nagyon sokan csak azt hallják meg, amit meg szeretnének hallani, és ami megerősíti a saját álláspontjukat. A buborék bezárul, és legtöbbünk ignorál mindent, ami ezen a buborékon kívül, vagy esetleg a komfortzónánkon túl van. Hozzáteszem, valószínűleg rám is igaz, hogy buboréklakó lennék, mert nagyon sok dolgot nem láttam még a világból, és én is ugyanúgy fent vagyok a Facebookon és egyéb felületeken, ahol folyamatosan kapom a megerősítést (egy-két kivételtől eltekintve).

Na, de vissza a filmhez. Ha belegondolok, eddigi életem 22 és fél éve során ez az 54 perc és az azt követő visszajelzés megírása a leghosszabb idő, amit egyhuzamban fogyatékos (Down-kóros) emberek „társaságában töltök”. Belegondoltam, és őszintén szólva fogalmam sincs, hogy én hogyan viselkednék ilyen emberek között. Néha már akkor is zavarban vagyok, amikor az utcán valamilyen fogyatékkal élő személy jön velem szembe. Pontosan ezért gondolom azt, hogy önismereti szempontból szerintem rengeteget jelentene, ha például egy délután vagy akár valamilyen foglalkozás erejéig együtt lehetnék Down-kóros vagy más fogyatékosággal élő emberekkel. Ezzel egy kis színt csempészve a mindennapjaikba, és ha csak egy hangyányit is, de levéve a velük foglalkozó személyzet válláról a terhet. Van egy olyan érzésem, hogy egy ilyen esemény után más szemüvegen keresztül nézném a világot és az életet.

A másik dolog, ami előjött bennem a film nézése közben, az a hála. Hála az életem iránt. Habár már egy ideje tudatosan próbálok figyelni rá, hogy hálás legyek mindazért, amim van, és ami megadatott ebben az életben, néha még mindig hajlamos vagyok azt hinni, hogy világrengető problémákkal állok szemben a mindennapok során. Hívó emberként hiszem, hogy Isten igazságos, és remélem, hogy azok az emberek, akiknek nem adatott meg a teljes élet a Földön, akkor ugyan majd máshol és máskor, de teljes és boldog életet élhetnek.

Hozzáteszem, lehet, hogy ha lenne egy műszer, ami kimutatja, hogy éppen ki mennyire boldog, akkor ők (a film szereplői) sokkal boldogabbak lennének, mint mi, hétköznapi emberek.

Ami pedig az egészség témakörét illeti: Hogy mit jelent nekem az egészség? Elsősorban fájdalom nélkülséget. Olyan állapotot, amelyben jól érzem magam, saját magam ura vagyok és mindenféle testi tünet megjelenése nélkül el tudom látni a dolgomat, hétköznapi teendőimet. Ha egészséges vagyok, jól érzem magam a bőrömben, és sokkal szebbnek és könnyebbnek tűnik az élet.

És végül, de nem utolsó sorban (talán az évfolyam nevében is beszélhetek), szeretném megköszönni a Tanárnőnek ezt a feladatot. Olyan jó, hogy van egy olyan tárgy ezen az egyetemen, ami végre nem arról szól, hogy a tanárok, mint a gépek ledarálják a tananyagot, nekünk pedig mindenféle gondolkodás és kritikai hozzáállás nélkül majd a félév végén vissza kell adni ezt a sok információt. Az, hogy van egy olyan tárgy, ahol az oktató az én véleményemre, Takler Kristóf véleményére kíváncsi, és ehhez még valamilyen pozitív elbírálás is társul a félév végi érdemjegy tekintetében, az lenyűgöző és egyedülálló.

Köszönjük szépen!

Takler Kristóf

Az egészségre, mint fogalomra másképp gondoltam a film megnézése előtt és utána. Az egészség nekem egy testileg és lelkileg is kiegyensúlyozott, korlátozottságok nélkül élő ember képét jelentette. A tanulmányaim és eddigi tapasztalataim alapján az első percekben biztosan nem mondtam volna a film szereplőire, hogy egészséges egyének.

Viszont megértettem, hogy mint sok más dolog az életben, az egészség fogalma is relatív. Miért ne lehetne egészséges a film összes szereplője? Hiszen mindannyian meg tudják élni a boldogságot, csakúgy, mint a veszteséget és szomorúságot. Vannak álmaik és céljaik, őszinte és elgondolkodtató elképzeléseik. Képesek megélni szinte mindent, amit egy társadalmilag is egészségesnek mondott és elfogadott ember, csak ők sajátos módon teszik mindezt.

Kívülről nehéz megítélni, hogy ők mennyit érzékelnek a helyzetükből, de akárhogy is legyen, tiszteletre méltó a világ felé mutatott nyitottságuk, az élethez való hozzáállásuk. Nekem külön tetszett, hogy a filmben megmutatták, hogy sok esetben mennyi értékes tulajdonsággal rendelkeznek, mennyire tehetségesek is lehetnek, például a művészetekben.

Kialakult közösségük segítségével képesek áthidalni és egymással elfogadtatni korlátaikat. Így képesek teljes életet élni a saját védett, szűkített világukban. Tudnak nevetni egymás hiányosságain, és átsegíteni egymást az akadályokon.

Elég nehéz filmről van szó, mert egy viszonylag érzékeny témát dolgoz fel, és úgy gondolom sokszor könnyebb az embernek elfordítania a fejét, és inkább nem venni tudomást arról, hogy vannak köztünk emberek, akik ilyen akadályokkal küzdenek meg minden nap. De ha megpróbáljuk megérteni őket, vagy csak annyit tenni, hogy egyenlő félként kezeljük őket, azzal rajtuk és magunkon is sokat segíthetünk, hiszen csodálatos embereket ismerhetünk meg sok esetben.

Targuba Rita

Teljesen nyitottan, és néha kicsit szakértői szemmel nézve álltam neki a film megnézéséhez, hogy én, mint leendő orvos, mit tanulhatok belőle, milyen útravalóval szolgál nekem ez a film. A film nézése közben sokat mosolyogtam, és együtt örültem a képernyőn látható csupaszív, vidám emberekkel. Magamon is észrevettem, hogy amióta orvosira járok, nyitottabb és elfogadóbb vagyok mások felé, próbálok beletanulni ebbe az előttem álló feladatba. Továbbiakban pár mozzanatot szeretnék kiemelni a filmből, ami elgondolkodtatott.

Az otthon lakóival egy ülésen ismerkedhetünk meg. Majd néhányuk meglátogatja az „orvost”, és a jól megszokott „Mi a panasz?” kérdésre válaszolnak. Az tűnt fel, hogy egyikük sem a testi vagy szellemi fogyatékoságukat hozzák fel, hanem olyan dolgokat mondanak el, ami a lelküket nyomja, az érzéseiket, vágyaikat. Ez azt mutatja meg számomra, hogy ők elfogadták, és megtanultak együtt élni a problémáikkal. Nem azt kérik, hogy bárcsak tudnék menni, vagy miért nem tudok úgy beszélni, mint mások, hanem a szomorúságukból, a magányukból kérnek gyógyulást, vagy éppen zenekart szeretnének alapítani.

Megmutatja azt is, hogy orvosként nemcsak a páciens adott szervi problémáját kell kezelni, hanem holisztikusan az egész embert. Sokszor az egészségügyi problémák mögött meghúzódik egy lelki probléma, sérelem, élethelyzetből adódó gond. Más szakemberekkel együttműködve, a test és lélek együttes kezelése lenne a cél.

Ennek a filmnek egyik hatalmas üzenete számomra, hogy mindenkinek van valami talentuma, tehetsége. Csodálatos volt megfigyelni, ahogy ez a kis csipet-csapat egy zenekarrá verbuválódott. Tanultam zenélni, játszottam zenekarban, tudom milyen összehangoltság, egymásra figyelés kell ahhoz, hogy egy zenemű jól, és nemcsak jól, hanem szépen szóljon. Ebbe a kis zenekarba mindenki belerakta az ő tehetségét, volt, aki táncolt, aki énekelt, dobolt, gitározott, de együtt, egymásra figyelve csinálták, szívvel-lélekkel, és valami olyat hoztak létre, amit egyedül nem tudtak volna, csak együtt. Így bemutatták milyen is egy jó csapat, meghallgatja a másikat, figyel rá, együtt dolgozik, kooperatív, kompromisszumképes és elfogadja azt, hogy a csapattagok egymásra vannak utalva, önnön egyedül, mit sem érnek. Az élet sok területén kell majd csapatban tevékenykednünk: családban, hallgatótársakkal, majd más orvosokkal, ápolókkal és sok más szakemberrel. Mindegyikünk egy külön egyéniség, más és más tulajdonságokkal, így néha csapatban dolgozni sem könnyű, lehetnek viszályok, de a csapatmunka is tanulható, és egy csapat a nehézségeket is közösen átvészelve válik igazán jó csapattá.

Mit is jelent számomra az egészség? Ki az egészséges? Azt hiszem, úgy fogalmaznék, hogy az az egészséges, aki élete nehézségeit és problémáit törekszik elfogadni, vele együtt élni, és azokon felülemelkedve önmagában felfedezni és kamatoztatni azokat a talentumokat, amit a Jóistentől kapott. Testi egészségét pedig életmódjával preventív módon próbálja megőrizni, és azokon a gyógyítható, javítható problémákon,

amelyek szervezetét érintik, orvosok és más szakemberek segítségét kérve próbál változtatni.

Illés Fanni úszó paralimpikonnal egy iskolába jártam, én még kisiskolás voltam, amikor ő gimnazista. Az ő életútja is mutatja, hogy bár veleszületett rendellenesség miatt lábak nélkül született, megtalálva saját magában a talentumot, tudott kiteljesedni, elfogadni önmagát és nyitottá válni a világra. Azóta számos világversenyen, 3 paralimpián is részt vett, emellett Az Év Egyetemi Sportolója (2018) és Az év sportolója – Glamour-Women Of The Year (2020) díjakban is részesült. Jelenleg pedig a nyári tokiói paralimpiára készül.

„Sokan otthon ragadnak a négy fal között, és nem találják meg a helyüket a társadalomban, mi vagyunk a láthatatlan réteg. Az emberek megbámulnak, mert csak ritkán látnak testi fogyatékossgal élő embereket. Még ha én nem is gondolok hátrányként a lábaim hiányára, ők sajnálni fognak, mert idegen számukra. A szüleim arra neveltek, hogy soha ne ijedjek meg egy váratlan helyzetben, és nem is teszem. Ha valamit a fejembe veszek, azt véghez viszem, akkor is, ha közben kapok pár pofont az élettől. Sokáig azt gondoltam, hogy azért születtem lábak nélkül és összenőtt ujjakkal, hogy paralimpiai bajnok legyek, de most már tudom, azért vagyok itt, hogy kapocs lehessen a fogyatékossgal élők és a „tipikus” emberek között. Csatorna vagyok az információ és az elfogadás számára.” – Illés Fanni

Tornyos Karolina

„a lábnyomomat nem mosta el a tenger”

Nehéz pontosan megfogalmazni, hogy mi minden kavarg bennem, de az biztos, hogy ez a fél mondat, még mindig itt visszahangzik a fejemben. Meghatározni nem tudnám, hogy miért, talán amiatt, hogy milyen gyermeki őszinteséggel, hittel lett kimondva.

A film elején meg voltam bizonyosodva arról, hogy az én világszemléletem nem tud megváltozni, tudniillik, én olyan szerencsés vagyok, hogy olyan környezetben nőttem fel, amiben ezek az emberek, a sérültek, mindig is nagy szerepet kaptak, mindig is természetes volt nekem, hogy ők léteznek. Mégis, az utolsó képek után, jó pár könnycseppel később, itt ülök, és próbálom megfogalmazni, hogy mi minden futott át a fejemben. Valahogy egy idő után már annyira természetes volt nekem, hogy ők is köztünk élnek, hogy nemcsak, hogy nem zavartak, de sajnos kicsit el is felejtettem megbecsülni őket.

Megingathatatlanul hiszem, hogy nem lennék most itt az orvosi egyetemen, ha nem lenne az életemben egy hozzájuk hasonló személy. Mert ő az, aki megtanított arra, hogy milyen az igazi, feltétel nélküli szeretet, az elfogadás, hogy milyen hinni a csodákban, hogy bármi lehetséges, csak be kell csuknunk a szemünket, és elképzelni, hogy megvalósulnak az álmaink. Általa megtanultam, hogy az egészség ugyanolyan szubjektív, mint szinte minden a világon, hiszen rengeteg ember őket is betegeknek tartja, holott a mentális állapot nem az intelligencián múlik, jóval inkább a mentális jóléten, hogy mennyire vagyunk boldogok, gondtalanok.

Ezek az emberek nekem mindig is egyfajta motivációt, egyfajta reményt adtak, és adnak, a mai napig, hogy van őszinte és tiszta szeretet, hogy a gonosz és kegyetlen világban is van remény a jóra, hogy az álmaink valóra válnak, ha teszünk értük. Miattuk hiszem, hogy mindenki tehetséges valamiben. Hogy mindenki nyomot tud hagyni maga után, ha ez a vágya, csak meg kell találnia annak a módját, hogy a gondolatait és tehetségét megoszthassa a világgal.

Ők mindannyian ugyanolyan emberek, mint mi „egészségesek”, csak nekik annyi előnyük van velünk szemben, hogy ők nem tudják, hogy mennyi rossz veszi körül őket. Az ő egészségük semmiben sem tér el a miénktől, ugyanúgy, ahogy a testük anatómiája sem. Igen, vannak köztük olyanok, akiknek vannak jellegzetes vonásaik, amik a „betegségeikre” utalnak, de ők ugyanúgy EMBEREK.

Én nagyon nagy hálával tartozom nemcsak nekik, hanem mindazoknak, akik nem adták fel, és küzdöttek értük, küzdöttek azért, hogy az ő álmaik is megvalósulhassanak, hogy miattuk bárkik lehetnek: orvosok, zenészek, énekesek. Hálás vagyok, hogy a világ igyekszik elfogadó lenni velük szemben, hogy nem bántják őket azért, amilyenek ők.

Lehet, hogy mindez csak maszatolásnak tűnik, nekem ezek az őszinte gondolataim, igaz, nem feltétlenül az egészségre reflektálva, de a film utáni érzelmeimet, a bennem dúló vihart talán megfelelően érzékeltetik.

Tóth Boglárka Zsuzsa

Huszonegy éves, medikus hallgató létemre nem láttam még dokumentumfilmet efféle betegségről, nem ismerkedtem meg sok információval, nem tanultam a viselkedési formákról, amik a Down-szindrómában „szenvedők” körében megjelennek. A film elején meghökkenve tapasztaltam, hogy mennyire nehéz megérteni a beszédüket, és mennyi odafigyelésre van ehhez szükség. Azt sem értettem igazán, hogy miről is fog szólni ez a film, vajon dokumentumfilm jellege lesz-e, vajon a betegség biológiai jellegéről fogunk többet megtudni?

Aztán eszembe jutott, hogy az óra címe Magatartástudomány 3, Orvosi szociológia. Meglepő volt számomra, hogy a film „színészei” maguk is Down-szindrómások. Hamar felfedezni véltem, hogy különböző tüneteik, panaszaik, és viselkedésformáik voltak. Először szokatlannak és furcsának tűnt, hogy az egyik szereplő orvosnak hiszi magát, és a vérvételt képzeletben végzi, de ahogy a film haladt egyre tovább, észrevettem, hogy a doktor szerepét játszó férfi mennyire odafigyel a társaira, és próbál nekik segíteni, megérteni őket. Ezen meg is hatódtam, és eszembe jutott, hogy a mai világban egyes emberek mennyire rosszállóan, furán, nagyon kevés empátiával néznek a betegekre, és sokszor bele sem gondolnak, hogy ezzel mennyi nehézséget és további fájdalmat tudnak okozni nekik. Ez a film jeleneiben, Budapesten is látszódott az emberek arcán, hogy „Vajon ezek a bolondok mit csinálnak?”.

Őszintén szólva, velem is előfordult már, hogy valamilyen szokatlan helyzetben, egy nem a legboldogabbnak, legnormálisabbnak tűnő emberre ugyanilyen rosszállóan, értetlenül, bármiféle empátia és segítőkészség nélkül néztem. Elkezdtem gondolkodni azon, hogy ez egy abszolút elfogadhatatlan viselkedés, és változtatnom kell rajta, főleg, ha az egészségügyben szeretnék dolgozni. Azt jó volt látni, hogy apró dolgoknak is mennyire tudnak örülni, és mennyire kitartóan akartak zenekart alapítani, ami eleinte nehézkesen indult, de sikerhez vezetett. Már egy ilyen nem túl hosszú, nem olyan szövevényes cselekményű filmből is a „sima” ember sok mindent észrevesz, és megtapasztal a Down-szindrómás betegek viselkedésével kapcsolatban, ráadásul még a saját hozzáállásunk javításában is tud segíteni, hogy mikor, kivel, hogyan kéne kommunikálni.

A látottak, hallottak alapján a véleményem az egészségről valamiben azért megváltozott. A testi és mentális/lelki egészség, mindkettő nagyon fontos, és egymás nélkül nehezen kivitelezhető. Számomra nagyon fontos mindkettőnek a „karbantartása”, egyrészt a boldog élet, másrészt a célok eléréséhez. Az egészség számomra egy nagyon fontos, szem előtt tartandó dolog, melyért elsőként én magam tudok tenni, de mindenkinek megfelelően kéne vele törődni.

Tóth Lili

Őszintén szólva, amikor vége lett a filmnek, és elgondolkoztam magamban, nem teljesen értettem, hogy miről is szólt. Először csak a cselekményre gondoltam, mint fő történet, vagyis, hogy először az orvosi szerepet játszották el, majd a zenekar alapítás és végül az utazás. Nekem ez így eléggé össze-vissza volt. Amikor másnap jobban átgondoltam, sokkal fontosabbá vált, ahogy az intézményben lakó emberek kimutatták az érzelmeiket, ahogy egymáshoz és a világhoz viszonyulnak. Úgy gondolom, hogy még manapság is egyfajta tabunak számít a fogyatékossgal élő emberek élete. A film nagyon jól megmutatja, hogy ők is ugyanolyan emberi érzelmeket élnek meg, mint mi, ugyanúgy lehetnek boldogok, szomorúak, lehetnek céljaik, vágyaik, mint nekünk.

Abban a jelenetben, amikor gyűlést tartanak és az egyik nő sír, és megkérdezik, hogy mi történt a szüleivel, akkor elmondja, hogy meghaltak, de testvére is van, és ő még él. Ez számomra elgondolkodtató volt, mert habár vannak élő rokonai, mégis egy otthonban él. Gimnáziumban nekem is volt egy barátnőm, akinek van egy Down-szindrómás nővére. Nagyon bonyolult kérdés ez, hogy a szülők halála után vajon a testvéreknek kötelessége-e az önellátásra képtelen testvérükről való gondoskodás. Egyben szomorú, hogy nem a családjával van, de azért meg is értem, hogy egy testvérnek, akinek alapesetben nem kéne a másiktól gondoskodnia, nagyon nagy teher lehet ez. Igazából, ha én lennék ilyen helyzetben, nem tudom, mit csinálnék.

A másik jelenet, ami még jobban megérintett, az az volt, amikor az egyik férfi a családjához beszél. Mindkét szülője elhunyt már sajnós, de elmondja nekik, hogy mennyire szerette őket, és sajnálja, hogy itt hagyták őt. Lehet ennek nem ez volt a lényege, de nekem a saját szüleim jutottak eszembe, és az, hogy mennyire borzalmas lenne elveszíteni őket. Mert hiába vagyok életkor alapján már felnőtt, nagyon sok dolgot el se tudnék képzelni az ő gondoskodásuk és segítségük nélkül. Nem tudom, annak a férfinak milyen betegsége volt pontosan, de biztosan jobban rászorult a szülei segítségére, mint egy teljesen egészséges ember, így el se tudom képzelni, hogy

neki mennyire rossz lehet, hogy ők már nincsenek vele.

A másik téma, amit meg kell fogalmazni, hogy a látottak után mit jelent nekem az egészség. Bonyolult megfogalmazni ezt a kérdést, mivel többféle egészség létezhet. A test szempontjából szerintem az számít egészségesnek, aki fizikailag el tudja látni a napi teendőit, nincsenek fájdalmai vagy egyéb tünetei, amik negatívan befolyásolják a mindennapjait. Lelki értelemben szerintem az az egészséges, aki teljes mértékben meg tudja élni az emberi érzelmeket. Nem nyomja el a saját érzelmeit, hanem mindent nyíltan megél. Persze fontos az egyensúly, nem kell mindig boldognak vagy szomorúnak lenni, mert az a normális szerintem, ha ezek váltakoznak. Ilyen szempontból az intézmény lakói egészségesnek számítanak, mert többféle érzelem is megmutatkozott a filmben.

Összességében örülök, hogy megnéztem ezt a filmet és remélem a látottakat a saját hasznomra tudom fordítani majd valahogyan, ha orvos leszek.

Anonim

Ahogy megláttam a film első képkockáit, egyből egy gyerekkori élmény jutott eszembe. Az általános iskola, ahova anno jártam, minden évben szervezett játékgyűjtést a debreceni Imanuel otthon számára. Az Imanuel otthonról tudni kell, hogy egy szociális intézmény mely halmozottan fogyatékos fiataloknak, gyerekeknek nyújt komplex szolgáltatásokat, mind egészségügyi, mind közoktatási téren. E gyűjtés keretében én és az alsó évfolyamos osztályom minden évben ellátogattunk az otthon lakóihoz, akik velünk egyidősek voltak, mégis teljesen más életet éltek. Az igaz, hogy 8-9 évesen nem értettük teljes mértékben kik is ők, miért különböznek tőlünk, „normális” gyerekektől. Csak annyit tudtunk, amennyit a tanár nénink elmagyarázott nekünk, mégpedig, hogy ők is ugyanolyan kedves és aranyos gyerekek, akik csak játszani szeretnének velünk. Őszintén, az elején kicsit féltem tőlük, nem mertem közeledni feléjük, ez valószínűleg azért volt, mert azelőtt még nem találkoztam hozzájuk hasonló gyerekekkel.

Mindig kellett 15-20 perc, mire bele tudtam lendülni a játékokba. Amit így idősebb fejjel teljes mértékben meg tudok érteni, sajnos még most is van, hogy kellemetlenül érzem magam az ilyen emberek társaságában, pedig tudom, hogy ők is csak boldogságra és szeretetre vágnak, mint én, és ők is maximálisan megérdemlik ezt. Úgy gondolom, hogy attól, hogy valaki értelmi fogyatékos, még élhet teljes életet, telis tele örömmel és boldogsággal.

A film alatt vegyes érzések kavargtak bennem, az elején inkább sajnálatot éreztem, aztán ahogy haladt előre a film egyre inkább elkezdtem csodálni, mennyire szeretetteljes és együttműködő társaságot alkotnak. Voltak részek melyeknél a könnyeimmel küszködtem, és voltak, melyek örömet és jókedvet váltottak ki belőlem. Jó volt azt látni, hogy annak ellenére, hogy a társadalom nagy része betegként és kitzasztottként kezeli őket, ők mégis igazán boldogok tudnak lenni, és ehhez nem kell több csak egy mosoly vagy egy taps.

Összességében úgy gondolom, hogy ez a film kicsit közelebbről megmutatott egy teljesen más világot, adott olyan pillanatokat, melyek igenis elgondolkodtatóak és (annak ellenére, hogy úgy kezdtem neki, hogy legyen minél hamarabb vége, mert utána még mennyi élettan diasort át kellene nézsek) segített kicsit elterelni a figyelmemet a mindennapi problémáimról.

Számomra az egészség azt jelenti, hogy minden reggel felkelek, és teszem a saját kis dolgom. Azt, hogy nem élek gyógyszereken, és erős az immunrendszerem, amiért persze teszek is. De testi egészségen kívül a lelkit is nagyon fontosnak tartom, egyik nélkül nem létezik a másik. Szerencsére olyan emberek vesznek körül, akik segítségemre vannak ennek elérésében, ha éppen kicsit borúsabban látom a világot. Ha meghallom az egészség szót, természetesen eszembe jut az is, amiért tanulok, hogy egyszer orvos lehessen belőlem, és mások egészségén tudjak önzetlenül segíteni.

Ulics Szilvia

Először is, nagyon meglepődtem a filmen, a címből ítélve teljesen másra gondoltam, mint amit valójában tartalmazott. De ez nem rossz meglepettség volt, hanem inkább jó.

Őszintén bevallom, hogy még a mai napig nem tudom, hogy hogyan kellene viselkednem a valamilyen fogyatékkal élő emberekkel. Nagyon idegennek érzem a világukat, és nem tudom, hogy hogyan közeledhetnék feléjük, sőt néha félelmet is érzek, mivel nem tudom, hogy mi zajlik le bennük és, hogy hogyan fognak reagálni.

Többször volt már lehetőségem „különleges képességű” embereket táboroztatni, de egyikre sem mertem elmenni, pedig mindenki, aki egyszer már volt, folyton visszajárt. Mőron van egy egyesület a Bicebócsák. Mikor még zenekaros voltam, rengetegszer adtunk elő velük valamit, de akkor sem kerültem velük szoros kapcsolatba. Roli az egyesület tagja, és ő abban a faluban él, ahol én. Mindig mosolyogva üdvözl, ha meglát és megölel, ami persze kisebb koromban zavart, mert láttam, hogy mások rossz szemmel nézik. Szerintem csak nem tudtak a helyzettel mit kezdeni, és ezért viselkedtek elutasítóan, aztán egyszer buszon ülve Roli odament Dórihoz, akire egész kiskoromban felnéztem, és láttam, hogy nem érzi kellemetlenül magát, sőt jól el tud vele társalogni, akkor eldöntöttem, hogy én is ilyen szeretnék lenni, aki nem különbséget lát, csak

egy másik embert, aki éppen egy kedves szóra, bátorításra vágyik. Szóval, megpróbáltam kilépni a komfortzónámból, persze az is segítségemre volt, hogy a templomban minden vasárnap együtt ministráltunk. Az elején fura volt, de aztán nagyon hamar megszoktuk a többi gyerekkel, és tudtuk kezelni a helyzetet. Bevallom, sokszor beskatulyáztam, hogy mire képes. Az elején félve adtunk bármilyen feladatot neki, de őszintén szólva, sokkal több mindenre képes, mint azt én elsőre hittem. Úgy, mint a filmben, ahogy nagyon ügyesen előadták a szerepeiket, illetve ahogy együtt énekeltek, én nem megtört, boldogtalan embereket láttam, hanem olyanokat, akik teljeseek és boldogok, és adni szeretnének valami többet a világnak.

Sokszor szerintem pont az „átlag” ember szab a különlegeseknek határt, pedig valójában a határ a csillagos ég, csak segítenünk és támogatnunk kellene őket. Ezeknek az embereknek ugyanúgy vannak fájdalmaik, mint a néninek, aki a szülei elvesztése miatt sírt, táncolnak, énekelnek, szeretnek, és szeretnék, ha ők is szeretve lennének. Csupa olyan érzések, amikre mindannyian vágyunk. Mégis, még manapság is sok felnőtt nehezen tud a helyzettel mit kezdeni, kicsit olyan, mintha az asztal alá lenne söpörve, vagy nem vennék róla tudomást. Pedig ez tanulható lenne, csak akarni kell a változást és törekedni az elfogadásra.

Eszembe jutott egy Down-szindrómás kislány. Családokkal az egyházmegyéből a Balatonnál

nyaraltunk, még Covid előtt, és az egyik család második gyermeke Down-szindrómával született. A szülein látszott a fáradtság, amit teljesen megértek, hiszen ez egy új szituáció, ami más eszközöket igényel, mint általában egy egészséges gyermeknél, de ezzel sem lenne baj, ha szülők kapnának oktatást, illetve lehetőségeket, amikkel fejleszthetik gyermeküket. A kislány elszaladt az anyukájától, és betévedt a szobánkba, a kis lurkó egyből megtalálta a lábamat és nem eresztette. Elkezdtem vele játszani, és én sehol nem kaptam ekkora szeretetet pár perc alatt, mint tőle. A szeme sugárzott a boldogságtól, és nagyon megérintett. Aztán az anyuka megtalált minket, és ahogyan rám nézett könnyes szemekkel, csak annyit mondott, hogy köszönöm. Nagyon hálás voltam, hogy ilyesmit átélhettem. Tudom, hogy ez is kitérő volt, de a film nézése során jöttek ezek az elfeledettnek tűnő emlékek, és szerettem volna megosztani őket.

A film segített kicsit átértékelni, hogy valójában mi is az egészség. Lehetne akár a WHO által kitalált fogalmat ideírni, de szerintem ennél többről van szó. Az egészség szó hallatán nekem a testi – lelki – szellemi egyensúly ugrik be, illetve a boldogság, mivel ha minden jó, akkor már csak boldogok lehetünk. Szerintem a filmben szereplő emberek vannak olyan „egészségesek”, mint „mi”, mivel nem hagyták, hogy bekeretezzék őket. Akadályozva csak akkor lehetek, hogyha hagyom magamat.

Azok az emberek, akik ebből ki tudnak lépni, azok szabadok és a filmben lévők pontosan ilyenek. Nem akadályozta meg őket szellemi visszamaradottságuk vagy akár testi fogyatékoságuk abban, hogy jól érezzék magukat. De vegyük akár a Covid korlátozásokat, nem azt kellene nézni, hogy miben kötik meg a kezünket, hanem abban kellene gondolkodnunk, hogy hogyan tudunk ezen kereteken belül szabadon élni, és ezt az érzést nem vehetik el senkitől.

Köszönöm, hogy ma is tanulhattam valami újat!

Varga Rita

(Mór – Bicebóca Együttes, gondoltam teszek be róluk képet, mivel írtam róluk ☺)

Nem hallottam a filmről korábban, így nem is tudtam mire számítsak. A téma is csak akkor vált világossá, amikor elindult a film. Az elején furcsa érzésem volt, és felmerült a kérdés: vajon miről fog szólni ez az egész. A furcsa érzés egyáltalán nem negatív volt, inkább csak kíváncsiság volt bennem.

Ám már az első percekben elmosolyodtam a rendkívül vicces beszélgetések miatt, amelyek annak ellenére, hogy tényleg csak egy-egy mondat, mondatfoslány volt nagyon humorosak voltak. Néha az ember úgy gondolhatja, legalábbis szerintem, hogy a Down-kóros emberek túlságosan gyerekesek ahhoz, hogy bármilyen poénos dolgot mondjanak vagy értsenek. Ahhoz is, hogy valódi gondolataik legyenek. Hogy az ürességen és a „csak vagyok, minden rendben” érzésen túl mást is érezzenek. A filmben különböző mértékben „beteg” emberek szerepeltek, így természetesen nem volt egységes az, ahogy ők a mindennapi élethez hozzáálltak. Volt, akinek látszólag valóban semmi problémája nem volt. Egyikük azonban mégiscsak nyíltan kifejezte, hogy szomorú és unatkozik.

Kedvenc részeim, amivel biztos nem vagyok egyedül, a Doki jelenetei voltak. Talán pont az első szereplésénél, amikor a vérnyomásmérést imitálta, és kikérdezte a „beteget”, hogy mi a panasz. Sokszor volt olyan, mintha valójában nem is érdekelte volna a válasz, mindössze a formalitás kedvéért tette fel a kérdést. Ezen azért elgondolkoztam. Vajon a háziorvos is így van, amikor én megyek el egy konkrét panasszal hozzá, és ő megkérdezi, hogy vagyok? Sajnos nem gondolom, hogy a rohanós rendelési ideje alatt erre valóban lenne ideje és energiája. De azért felteszi a kérdést.

Ám meglepő fordulat: a Doki mégiscsak figyelembe vette kis betege panaszát. Kezébe vette az irányítást, úgy gondolta, tenni kell valamit az ügy érdekében. Sőt, nem csak őt akarta meggyógyítani, hanem a játékba bevonta az egész csapatot. Jó volt látni, hogy nem feltétlenül igaz az, hogy elvannak ők a saját kis világukban. Igenis bánthatja őket, ha valaki a környezetükben nincs jól.

Azt is megtudtuk: sokukat ugyanazok a kérdések foglalkoztatják, mint az egészséges embereket. Pénz, siker, nők...

Cím és téma alapján magamtól valószínűleg nem választottam volna ezt a filmet, hogy megnézzem, de örülök, hogy azért így alakult. Nem éltem át katarzist, de nem gondolom, hogy ez lett volna a cél, csupán egy kicsit jó volt kiszakadni a saját gondolataim közül. Azért az ilyen élmények hatással vannak rám, és amikor egy Down-szindrómás vagy bármilyen fogyatékos emberrel találkozom, ezek eszembe jutnak.

Hogy mit jelent számomra az egészség? Röviden-tömören összefoglalva valószínűleg én is csak azt mondtam volna, amiket folyamatosan szajkózunk akár itt az egyetemen is, persze kicsit árnyaltabban. Ha már felteszik a kérdést, hogy de úgy tényleg? Amikor nincsen semmilyen betegségem, se fizikai se mentális. A szervezetem a lehető legjobban működik, egészségesen eszem, mozgok, elősegítve ezt. Lelkileg stabil vagyok, jóban vagyok saját magammal és a környezetemmel. Boldog vagyok, elégedett és hálás. A fogyatékoság pedig lehet, azt jelenti, hogy valami nem úgy működik, mint egy egészséges ember szervezetében, de ettől függetlenül lehet az illető egészséges.

Varga Villő

Ezelőtt nem láttam még ezt a filmet, így az első gondolatom az volt, hogy megdöbbenően bátor a rendező. Nagyon kétélű lehet ez a téma, hiszen nehéz úgy megjeleníteni, hogy ne nevetségessé tegye a helyzetüket. Emiatt elsőre szkeptikusan álltam a filmhez. Az első 10 perc után azonban rá kellett jönnöm, hogy a rendezőnek sikerült hiteles képet festeni az orvosi értelemben vett „betegek”, értelmi fogyatékosok világáról.

Ami legelőször feltűnt, hogy mennyire őszintén, tisztelettel kommunikáltak egymással. Mindenki szóhoz juthatott, sőt, Róbert külön felhívta a többiek figyelmét arra, hogy hallgassák végig egymást.

Róbertnél, az orvosuknál mindenki ugyanabban a figyelemben részesült. Meghallgatta mind a testi, mind a lelki panaszait, egyenrangúként kezelte összes barátját, segített valóra váltani az álmaikat is, mint például a zenekar megalapítása, vagy a tengerparti utazás.

Nem vagyok rá büszke, de elsőre számomra bizarr volt látni a zenekari válogatót. Nem tudtam elképzelni, hogy élvezhető zenét fognak alkotni. Talán amiatt volt bennem először ez a rossz vélemény, mivel az én felfogásaim, sztereotípiáim szerint a művészeteket általában az átlagnál egy bizonyos területen kitűnőbb képességű emberek tudják megvalósítani. Mégis, a zenéjük végül nagyon élvezhetően hangzott. Ugyan látszólag „fogyatékoságaikkal”, hiányosságaikkal küzdöttek, mégis ki tudták emelni az erősségeiket. Bátran fel-

merték vállalni a képességeiket, nem méregették magukat egymáshoz.

Példát lehetne venni a boldogságukról, arról, ahogy bele tudják élni magukat a jelenbe. Amikor a városban is előadták a közös dalukat, látható volt, hogy nem csak az elzárt világukban, hanem egy ítélező közegben is nyíltan felvállalják önmagukat.

Megérintett, amikor a hit, a gyász szóba került. „... nem sírok, mert szeretlek” – talán ezt a kis mondatrészt emelném ki, hiszen magába foglalja az életszemléletüket. Azt, hogy mennyire egyszerű érzelmekkel, mennyire bölcsen lehet látni a világot. Nem szükséges a boldogságukhoz 130+ IQ szint, vagy teljes testi egészség.

A film során teljesen átalakult bennem a róluk alkotott „beteg” fogalom. Ők is foglalkoztak ezzel egymás között, de mégis természetes dologként tekintettek rá. Megtanulták elfogadni a helyzetüket, egymást, és együtt tudnak ezzel élni.

Úgy gondolom, a „beteg” jelzőt könnyebb ráakasztani valakire kívülállóként, mint saját magunkat betegnek mondani. Mivel valójában az orvosi szemmel vett betegség a szervezetünknek egy megtanult természetes állapottól való elválása, ezt könnyű meghatározni. A betegségtudat viszont már egy egészen más kérdés. Véleményem szerint, ez csakis a „betegtől” és az őt megbélyegző, vagy pont hogy befogadó környezettől függ. Ennek ellenére figyelmen kívül hagyni sem kell a betegségeinket, mert akár ha a Down-szindróma esetét nézzük, a szükséges egészségügyi támogatást meg kell adni mindenki számára. Hiszen egy értelmi fogyatékos is élhet teljes életet a maga világában, megfelelő egészségügyi ellátásban részesülve, míg egy kiemelkedően magas IQ-val rendelkező, önmagát egészségesnek tartó egyénnek is lehetnek a felszín alatt mind lelki, mind testi problémái.

Emiatt nehéz lenne a mindennapi életben használt „betegség” fogalmát kvantitatívá tenni. Ennél sokkal árnyaltabb aspektusokból kell megközelíteni.

Vas Virág Lilla

Manapság ritka az olyan filmművészeti alkotás, amely autentikusan képes bemutatni a mentális nehézségekkel küzdő emberek életét. Amikor a hétköznapiakban egy olyan személlyel találkozom, akin látom, hogy valamilyen testi vagy szellemi fogyatékkal küzd, csak arra tudok gondolni, hogy mekkora szerencse, hogy egészséges vagyok, s hogy ezért mennyire hálás lehetek.

Az „Álomturné” című filmben komoly problémákkal küzdő színészek szerepelnek, így nem csoda, hogy a film megviselt, hiszen ezeknek az embereknek meg kellett tanulni együtt élni azokkal a nehézségekkel, melyek végigkísérik őket egész életük során. Sajnálom őket, s a sajnálat nem egyenlő a lenézéssel. Sokan gondolják azt, hogy a mások iránt érzett sajnálat megalázó érzés. Sajnálom őket, mert számukra nem adatott meg a lehetőség egy „normális”, testileg és szellemileg egészséges életre, és egy sokkal nehezebb utat kell bejárniuk azért, hogy egyenlő bánásmódban részesülhessenek. Persze nem a sajnálat a fontos, hanem az irántuk érzett mélyszéles tisztelet kitartásukért és erejükért.

A film szereplői egy mottó szerint élik az életüket: „Próbálj meg lazítani”. A rendezők vastapsot

érdemelnének, mert ahogy egyre jobban elmélyedtem a filmben, egyre jobban tudtam azonosulni a szereplőkkel, szurkoltam nekik, izgultam értük, amikor pedig nem úgy sikerült az első koncert, ahogyan azt eltervezték, csalódott és szomorú voltam.

A látott mű elgondolkodtatott azon, hogy mégis mit jelent egészség. Bár a színészeknek megvannak a problémáik, mégsem tudom teljes határozottsággal azt mondani, hogy márpedig ők nem egészségesek. Ugyanúgy vannak céljaik, álmaik, mint nekem, s ugyanúgy küzdenek ezekért az álmokért. Tehát az egészség nem merül ki csupán a testi és szellemi jóllétben. Az egészség velejárója az is, hogy hogyan állunk a körülöttünk lévő világhoz, hogyan küzdünk meg és alkalmazkodunk azokhoz a nehezítő körülményekhez, amit hozzánk vág az élet, vagyis az egészséges életkép.

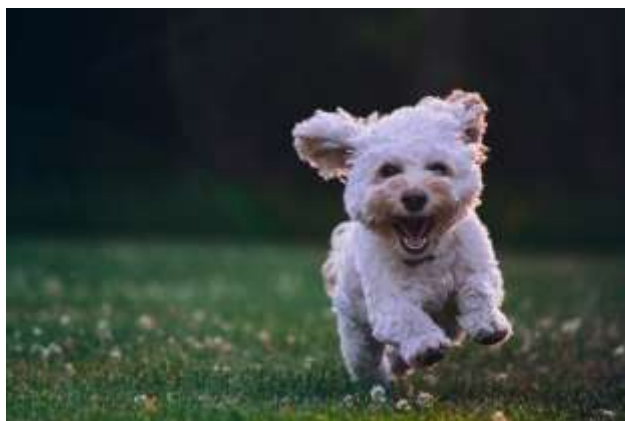
Örölnék, hogy ha ez a film minél több emberhez eljutna, s minél több embert meg is fogna. Sajnos hiányzik a világból az egyenlő bánásmód és tisztelet, az összefogás és segítségnyújtás eszméje.

Veit Máté

A film elején kicsit kellemetlenül éreztem magam. Szerintem sokan így vagyunk ezzel, hogyha meglátunk egy fogyatékkal élő embert, sajnálkozva nézünk rá. Én is sajnáltam őket, beleképzeltem magam a helyzetükbe, milyen nehéz és magányos lehet így az életük, család és társ nélkül. Még én is sokszor magányosnak és kiszolgáltatottnak érzem magam a jelenlegi helyzetemben, el sem tudom képzelni, ők min mehetnek keresztül.

Később aztán oldódott ez az érzés bennem, amikor elkezdtek arról beszélgetni, kinek milyen betegsége/fogyatékosága van, ekkor lelkeket láttam, akik a saját testük rabjai. Onnantól fogva, hogy a résztvevők megfogalmazták a saját helyzetüket, és láttam, hogy ők ezzel teljesen tisztában vannak, már csak embereket láttam, és nem fogyatékosokat. Jó érzés volt látni, hogy jól tudják magukat érezni, és tudnak boldogok lenni. Bár nyilván a boldogság relatív és nagyon szubjektív, de így a filmen keresztül nekem az jött át, hogy nem csak szenvedésből és nehézségekből áll az életük.

Az egészség szerintem a testi-lelki egyensúly. Ha nem úgy működik a testünk, ahogy azt szeretnénk, vagy hiába ép a testünk, de lelki problémákkal küzdünk, akkor nem élhetünk teljes életet. Lehet ez a betegség átmeneti, viszont, ha ez tartósan fennáll, az megkeserítheti a mindennapjainkat, így boldogtalanok lehetünk. Szerintem az egészség és a boldogság kéz a kézben járnak, és az egyik a másik rovására mehet. Igaz, hogy egészségesen is lehetünk boldogtalanok, bár ilyenkor inkább a testi egészségre gondolok, mert ettől függetlenül még küzdhetünk mentális problémákkal, akár kisebbekkel, akár nagyobbakkal.

Ilyen szempontból számomra nagyon kicsi az a tartomány, ahol igazán egészségesek és boldogok lehetünk. Az egészség számomra egész, teljes életet jelent, amikor produktívak tudunk lenni a hétköznapiakban, teljesíteni tudjuk a feladatainkat, és meg tudjuk oldani a nehézségeinket.

Wirth Zsófia

Azt gondolom, hogy egy olyan családban nőttem fel, ahol mindig a szeretet, az összetartás, az őszinteség, az alázat és a hit volt a legfontosabb. Így a soraimat is ezek alapján írom meg.

Megannyi gondolat és érzés kavarg bennem. Két alkalommal is megnéztem a filmet, ugyanis elsőre kicsit túl emocionális voltam, bántott az, hogy ők miért nem kapnak annyi szeretetet, mint amennyit ők adnak/adnának másoknak. Másodjára édesapámmal néztem meg, ugyanis ő már élete során foglalkozott hátrányos helyzetű emberekkel, sőt a filmben szereplők közül is ismert két személyt. Apukám többször megállította a filmet, hogy megossza velem közben a gondolatait, de legfőbb mondata felém ez volt: „Ancsikám, ők is csak emberek.” Szerintem sokan úgy vannak ezzel, hogyha személyesen találkozna egy ilyen emberrel, akkor nem tudnák mit kezdeni a szituációval, zavarban lennének. Ennek az az oka, hogy nem ismerjük az ő világukat. Na, és mitől fél az ember? Legfőképp attól, amit nem ismer. Pedig ők is csak emberek, ugyanúgy, mint mi. Vannak érzéseik, van egy értékrendjük, szórakoznak, egyszóval élnek. Biztosan állíthatom, hogy sokszor boldogabbak nálunk „normális” embereknél. A mai átlagember elveszik ebben a felgyorsult világban. Mindenki hajtja a pénzt, keresi az elismerést, a nők nagy százaléka el van foglalva a Barbie baba külső kialakításával, sok férfi pedig a Michelin-baba kinézetet preferálja. De vajon akkor ki lenne a szép, ha mindenki vak lenne ebben a világban? Tényleg ezek a fontos értékek? Ebben a felgyorsult világban elfelejtjük a fontos dolgokat, értékeket. Ez az, amiben ők erősek igazán, hogy ezeknek az embereknek nem a kinézet, nem az anyagi javak számítanak, hanem az igazi értékek, amik pénzen korántsem vásárolhatóak meg. Mi „normális” emberek azért lennénk normálisak, mert nem vagyunk fogyatékosak? Ebben a világban mindenki egyenértékű ember. Sok ember szájából hallani, hogy „én több vagyok xy-nál”. Ennek a mondatnak létezni se szabadna. Miben lennél több? Talán azért, mert jobb az autód, vagy mert nagyobb házában laksz, vagy azért, mert nem vagy beteg? A fogyatékos ember nem ér kevesebbet egy nem

fogyatékosnál. (Ezzel a szóval ugyan már vitatkoznék, ugyanis a fiatalok nyelvhasználatában ez mást jelent.) Én sose fogom többnek érezni magam más embernél, azért mert orvos leszek, de semmi más miatt se. Lehetne a témát még sokáig és sokféleképpen ragozni. A filmben szereplő emberekkel semmi baj nincsen, inkább a társadalommal van, aki ezt nem tudja se el, se befogadni. A Tanárnő mesélt Svédországról talán, ahol ez teljesen normális volt, nem értem, hogy például Magyarországon miért ne lehetne az.

A második kérdésre gyorsan és egyszerűen tudok válaszolni. Én nem tartom beteg embernek őket. Valóban vannak hiányosságaik, de a szememben egy alkoholistát vagy drogfüggő beteget sokkal inkább számítna. A filmben szereplő csupaszív embereknek valami testi/szellemi hibájuk van, amiről ők nem tehetnek, de együtt élnek vele. Társadalomra kevésbé károsak/ártalmasak, mint az általam példának felhozott „beteg” emberek. A WHO definíciónak azon része, amit az eddigi életem során nem tanultam meg, most értelmet nyer. „Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség hiánya. A FOGYATÉKOSSÁG NEM ZÁRJA KI AZ EGÉSZSÉGET.” Így már nem csupán saját véleményem ez, hanem definícióba foglalt tény.

Gondolataimat egy olyan idézettel zárom, ami kicsit tovább magyarázza, valójában miért gondolkozom így. „Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.”

Zsiros Anna

